

รายงานผลการวิจัย

เรื่อง

การพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยวเส้นทางเลียบชายฝั่งทะเลจังหวัดชุมพร

The Development of Tourism Network Follow the Coast Way at
Chumphon Province

โดย

นายชลตรงค์ ทองสง และคณะ

มหาวิทยาลัยแม่โจ้

2555

รายงานผลการวิจัย

เรื่อง การพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยวเส้นทางเลียบชายฝั่งทะเลจังหวัดชุมพร

**The Development of Tourism Network Follow the Coast Way
at Chumphon Province**

ได้รับการจัดสรรงบประมาณวิจัย ประจำปี 2554
จำนวน 199,000 บาท

หัวหน้าโครงการ นายชลดรงค์ ทองสง
ผู้ร่วมโครงการ นายอำนาจ รักษาพล
นางสาวเบญจมาศ ณ ทองแก้ว

งานวิจัยเสร็จสิ้นสมบูรณ์

21 ธันวาคม 2555

กิตติกรรมประกาศ

โครงการวิจัยเรื่องการพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยวเส้นทางเลียบชายฝั่งทะเลจังหวัดชุมพร จากสำนักวิจัยและส่งเสริมวิชาการการเกษตร ในปีงบประมาณ 2554 เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 199,000.- บาท (หนึ่งแสนเก้าหมื่นเก้าพันบาทถ้วน) ซึ่งบัดนี้ โครงการวิจัยได้เสร็จสิ้นเป็นที่เรียบร้อยแล้ว จึงใคร่ขอนำเสนอโครงการวิจัยฉบับนี้ โดยหวังว่างานวิจัยในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจในเรื่องการท่องเที่ยวไม่มากนักน้อย

ผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
สารบัญตาราง	ก
สารบัญภาพ	ค
บทคัดย่อ	1
Abstract	2
บทที่ 1 บทนำ	3
ความสำคัญของปัญหา	3
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
นิยามศัพท์	5
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	6
แนวคิดและทฤษฎี	6
กรอบแนวคิดของการวิจัย	20
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	21
ประชากร	21
กลุ่มตัวอย่าง	21
เครื่องมือในการวิจัย	21
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	22
การวิเคราะห์ข้อมูล	22
บทที่ 4 ผลการวิจัย	24
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	99
สรุปผลการวิจัย	99
อภิปรายผล	104
ข้อเสนอแนะ	107
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	107
เอกสารอ้างอิง	108
ภาคผนวก	109

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1	ประเภทและศักยภาพด้านการท่องเที่ยวสถานีวิจัยสิทธิพร กฤดากร
ตารางที่ 2	ประเภทและศักยภาพด้านการท่องเที่ยวหาดบางเบิด
ตารางที่ 3	ประเภทและศักยภาพด้านการท่องเที่ยวโครงการพัฒนาส่วนพระองค์
ตารางที่ 4	ประเภทและศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเนินทรายงามจังหวัดชุมพร
ตารางที่ 5	ประเภทและศักยภาพด้านการท่องเที่ยวหาดถ้ำธง
ตารางที่ 6	ประเภทและศักยภาพด้านการท่องเที่ยวหาดทุ่งยาง
ตารางที่ 7	ประเภทและศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเกาะเตียบ
ตารางที่ 8	ประเภทและศักยภาพด้านการท่องเที่ยวจุดชมวิวอ่าวทุ่งมหา
ตารางที่ 9	ประเภทและศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเส้นทางเลียบรินป่าชายเลนอ่าวทุ่งมหา
ตารางที่ 10	ประเภทและศักยภาพด้านการท่องเที่ยวปากคลองโฮมสเตย์
ตารางที่ 11	ประเภทและศักยภาพด้านการท่องเที่ยวอ่าวทุ่งช้าง
ตารางที่ 12	ประเภทและศักยภาพด้านการท่องเที่ยวอ่าวบางจาก
ตารางที่ 13	ประเภทและศักยภาพด้านการท่องเที่ยวอ่าวยายไ้
ตารางที่ 14	ประเภทและศักยภาพด้านการท่องเที่ยวอ่าวบ่อเมา
ตารางที่ 15	ประเภทและศักยภาพด้านการท่องเที่ยวแหลมแท่น
ตารางที่ 16	ประเภทและศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเขาดินสอ
ตารางที่ 17	ประเภทและศักยภาพด้านการท่องเที่ยวหาดทุ่งวัวแล่น
ตารางที่ 18	ประเภทและศักยภาพด้านการท่องเที่ยวอ่าวพังก
ตารางที่ 19	ประเภทและศักยภาพด้านการท่องเที่ยวแหลมคอกวาง
ตารางที่ 20	ประเภทและศักยภาพด้านการท่องเที่ยวอ่าวปากหาด
ตารางที่ 21	ประเภทและศักยภาพด้านการท่องเที่ยวหาดปากน้ำชุมพร
ตารางที่ 22	ประเภทและศักยภาพด้านการท่องเที่ยวหาดทรายดำ
ตารางที่ 23	ประเภทและศักยภาพด้านการท่องเที่ยวหาดทรายรี
ตารางที่ 24	ประเภทและศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเขาเจ้าเมือง
ตารางที่ 25	ประเภทและศักยภาพด้านการท่องเที่ยวอ่าวทุ่งมะขามใหญ่
ตารางที่ 26	ประเภทและศักยภาพด้านการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะชุมพร
ตารางที่ 27	ประเภทและศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเส้นทางเลียบรินทะเลอ่าวทุ่งคา-สวี
ตารางที่ 28	ประเภทและศักยภาพด้านการท่องเที่ยวชุมชนบ้านโน้

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 29	ประเภทและศักยภาพด้านการท่องเที่ยวอ่าวโดนด
ตารางที่ 30	ประเภทและศักยภาพด้านการท่องเที่ยวอ่าวมะขาม
ตารางที่ 31	ประเภทและศักยภาพด้านการท่องเที่ยวอ่าวหลักแพะ
ตารางที่ 32	ประเภทและศักยภาพด้านการท่องเที่ยวอ่าวหลักกำ
ตารางที่ 33	ประเภทและศักยภาพด้านการท่องเที่ยวอ่าวคราม
ตารางที่ 34	ประเภทและศักยภาพด้านการท่องเที่ยวบ้านท้องตมใหญ่
ตารางที่ 35	ประเภทและศักยภาพด้านการท่องเที่ยวหาดทรายสีวี
ตารางที่ 36	ประเภทและศักยภาพด้านการท่องเที่ยวจุดชมวิวกาฬสินธุ์
ตารางที่ 37	ประเภทและศักยภาพด้านการท่องเที่ยวอ่าวทุ่งขี้เหล็ก
ตารางที่ 38	ประเภทและศักยภาพด้านการท่องเที่ยวอ่าวมะม่วง
ตารางที่ 39	ประเภทและศักยภาพด้านการท่องเที่ยวหาดอรุณทิพย์
ตารางที่ 40	ประเภทและศักยภาพด้านการท่องเที่ยวอ่าวท้องครก
ตารางที่ 41	ประเภทและศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเกาะพิทักษ์
ตารางที่ 42	ประเภทและศักยภาพด้านการท่องเที่ยวอ่าวทองไข
ตารางที่ 43	ประเภทและศักยภาพด้านการท่องเที่ยวหาดแหลมริ้ว
ตารางที่ 44	ประเภทและศักยภาพด้านการท่องเที่ยวหาดบางน้ำจืด
ตารางที่ 45	ประเภทและศักยภาพด้านการท่องเที่ยวหาดแหลมสน(ปากน้ำหลังสวน)
ตารางที่ 46	ประเภทและศักยภาพด้านการท่องเที่ยวหาดกลางอ่าว
ตารางที่ 47	ประเภทและศักยภาพด้านการท่องเที่ยวหาดคอเขา
ตารางที่ 48	ประเภทและศักยภาพด้านการท่องเที่ยวหาดตะวันฉาย
ตารางที่ 49	ประเภทและศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเจดีย์เขาน้อย
ตารางที่ 50	ประเภทและศักยภาพด้านการท่องเที่ยวหาดแม่โจ้
ตารางที่ 51	ประเภทและศักยภาพด้านการท่องเที่ยวหาดหนองบัว
ตารางที่ 52	ประเภทและศักยภาพด้านการท่องเที่ยวหาดทะเลงาม
ตารางที่ 53	พิกัดทางดาวเทียมแหล่งท่องเที่ยวเส้นทางเลียบทะเลจังหวัดชุมพร
ตารางที่ 54	สถานภาพแหล่งท่องเที่ยวเส้นทางเลียบทะเลจังหวัดชุมพร
ตารางที่ 55	ช่วงชั้นโอกาสสนับสนุนการแหล่งท่องเที่ยวเส้นทางเลียบทะเลจังหวัดชุมพร
ตารางที่ 56	ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเส้นทางเลียบทะเลจังหวัดชุมพร

สารบัญภาพ

		หน้า
ภาพที่ 1	พิกัดทางดาวเทียมแหล่งท่องเที่ยวเส้นทางเลียบทะเลจังหวัดชุมพร	80
ภาพที่ 2	สถานภาพแหล่งท่องเที่ยวเส้นทางเลียบทะเลจังหวัดชุมพร	84
ภาพที่ 3	ช่วงชั้นโอกาสอันนันทนาการแหล่งท่องเที่ยวเส้นทางเลียบทะเลจังหวัดชุมพร	88
ภาพที่ 4	ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเส้นทางเลียบทะเลจังหวัดชุมพร	92
ภาพที่ 5	ทัศนียภาพสถานีวิจัยสิทธิพร กฤดากร	110
ภาพที่ 6	ทัศนียภาพหาดบางเบิด	110
ภาพที่ 7	ทัศนียภาพพัฒนาส่วนพระองค์	111
ภาพที่ 8	ทัศนียภาพเนินทรายงามจังหวัดชุมพร	111
ภาพที่ 9	ทัศนียภาพหาดถ้ำธง	112
ภาพที่ 10	ทัศนียภาพหาดทุ่งยาง	112
ภาพที่ 11	ทัศนียภาพเกาะเตียบ	113
ภาพที่ 12	ทัศนียภาพจุดชมวิวอ่าวทุ่งมหา	113
ภาพที่ 13	ทัศนียภาพเส้นทางเลียบป่าชายเลนอ่าวทุ่งมหา	114
ภาพที่ 14	ทัศนียภาพปากคลองโฮมสเตย์	114
ภาพที่ 15	ทัศนียภาพอ่าวทุ่งช้าง	115
ภาพที่ 16	ทัศนียภาพอ่าวบางจาก	115
ภาพที่ 17	ทัศนียภาพอ่าวยายไธ	116
ภาพที่ 18	ทัศนียภาพอ่าวบ่อเมา	116
ภาพที่ 19	ทัศนียภาพแหลมแท่น	117
ภาพที่ 20	ทัศนียภาพเขาดินสอ	117
ภาพที่ 21	ทัศนียภาพหาดทุ่งวัวแล่น	118
ภาพที่ 22	ทัศนียภาพอ่าวพังก	118
ภาพที่ 23	ทัศนียภาพ แหลมคอกวาง	119
ภาพที่ 24	ทัศนียภาพอ่าวปากหาด	119
ภาพที่ 25	ทัศนียภาพหาดปากน้ำชุมพร	120
ภาพที่ 26	ทัศนียภาพหาดภราดรภาพ	120
ภาพที่ 27	ทัศนียภาพหาดทรายรี	121
ภาพที่ 28	ทัศนียภาพเขาเจ้าเมือง	121

สารบัญภาพ (ต่อ)

		หน้า
ภาพที่ 29	ทัศนียภาพอ่าวทุ่งมะขามใหญ่	122
ภาพที่ 30	ทัศนียภาพอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะชุมพร	122
ภาพที่ 31	ทัศนียภาพเส้นทางเลียบทะเลอ่าวทุ่งคา-สวี	123
ภาพที่ 32	ทัศนียภาพชุมชนบ้านในไร่	123
ภาพที่ 33	ทัศนียภาพอ่าวโดนด	124
ภาพที่ 34	ทัศนียภาพอ่าวมะขาม	124
ภาพที่ 35	ทัศนียภาพอ่าวหลักแพะ	125
ภาพที่ 36	ทัศนียภาพอ่าวหลักคำ	125
ภาพที่ 37	ทัศนียภาพอ่าวคราม	126
ภาพที่ 38	ทัศนียภาพบ้านท้องตมใหญ่	126
ภาพที่ 39	ทัศนียภาพหาดทรายรีสวี	127
ภาพที่ 40	ทัศนียภาพจุดชมวิวกาฬสินธุ์	127
ภาพที่ 41	ทัศนียภาพอ่าวทุ่งขวัญทอง	128
ภาพที่ 42	ทัศนียภาพอ่าวมะม่วง	128
ภาพที่ 43	ทัศนียภาพหาดอรุโณทัย	129
ภาพที่ 44	ทัศนียภาพอ่าวท้องครก	129
ภาพที่ 45	ทัศนียภาพเกาะพิทักษ์	130
ภาพที่ 46	ทัศนียภาพอ่าวทองโ	130
ภาพที่ 47	ทัศนียภาพหาดแหลมรีว	131
ภาพที่ 48	ทัศนียภาพหาดบางน้ำจืด	131
ภาพที่ 49	ทัศนียภาพหาดแหลมสน(ปากน้ำหลังสวน)	132
ภาพที่ 50	ทัศนียภาพหาดกลางอ่าว	132
ภาพที่ 51	ทัศนียภาพหาดคอเขา	133
ภาพที่ 52	ทัศนียภาพหาดตะวันตก	133
ภาพที่ 53	ทัศนียภาพเจดีย์เขาน้อย	134
ภาพที่ 54	ทัศนียภาพหาดแม่โจ้	134
ภาพที่ 55	ทัศนียภาพหาดหนองบัว	135
ภาพที่ 56	ทัศนียภาพหาดทะเลงาม	135

การพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยวเส้นทางเลียบชายฝั่งทะเลจังหวัดชุมพร

The Development of Tourism Network Follow the Coast Way at Chumphon Province

ชลดรงค์ ทองสง อำนวย รักษาพล เบญจมาศ ณ ทองแก้ว

Chondarong Tongsong Amnat Raksapon Benjamas Na thongkaew

มหาวิทยาลัยแม่โจ้ – ชุมพร

อำเภอละแม จังหวัดชุมพร

บทคัดย่อ

โครงการวิจัยเรื่องการพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยวเส้นทางเลียบทะเลจังหวัดชุมพรมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยคือ 1) เพื่อสำรวจแหล่งท่องเที่ยวในเส้นทางเลียบทะเลจังหวัดชุมพร 2) เพื่อศึกษาและประเมินศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวในเส้นทางเลียบทะเลจังหวัดชุมพร 3) เพื่อเชื่อมโยงโครงข่ายแหล่งท่องเที่ยวในเส้นทางเลียบทะเลจังหวัดชุมพรและพื้นที่เชื่อมโยง ใช้วิธีการศึกษาโดยการสำรวจและทำการวิเคราะห์ประเภทของแหล่งท่องเที่ยวและประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว จากนั้นจึงสร้างการเชื่อมโยงโครงข่ายแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแหล่งเข้าด้วยกัน

ผลการศึกษาพบว่าแหล่งท่องเที่ยวในเส้นทางเลียบทะเลจังหวัดชุมพรและพื้นที่เชื่อมโยงมีแหล่งท่องเที่ยวทั้งสิ้น 52 แห่ง มีสถานภาพเป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติทั่วไป 34 แห่ง แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 11 แห่งและแหล่งท่องเที่ยวเชิงผจญภัย 7 แห่ง โดยสามารถจัดประเภทของแหล่งท่องเที่ยวตามช่วงชั้นโอกาสทางด้านการเดินทางได้ 4 ประเภทคือ 1) แหล่งท่องเที่ยวประเภทพัฒนามาก 11 แห่ง 2) แหล่งท่องเที่ยวประเภทกึ่งพัฒนา 25 แห่ง 3) แหล่งท่องเที่ยวประเภทกึ่งธรรมชาติใช้ยานยนต์ 14 แห่งและแหล่งท่องเที่ยวประเภทกึ่งธรรมชาติไม่ใช้ยานยนต์จำนวน 2 แห่ง ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวในเส้นทางเลียบทะเลจังหวัดชุมพรมีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวอยู่ 3 ระดับคือ 1) แหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพระดับต่ำ 27 แห่ง 2) แหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพระดับปานกลาง 20 แห่งและ 3) แหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพระดับสูง 5 แห่ง ในการเชื่อมโยงโครงข่ายแหล่งท่องเที่ยวพบว่าแหล่งท่องเที่ยวในเส้นทางเลียบทะเลจังหวัดชุมพรส่วนใหญ่สามารถ

เชื่อมโยงกันได้ด้วยเส้นทางถนนสายเลียบทะเล โดยในอำเภอปะทิวมีแหล่งท่องเที่ยวจำนวน 15 แห่ง อำเภอเมืองจำนวน 9 แห่ง อำเภอสวีจำนวน 10 แห่ง อำเภอทุ่งตะโกจำนวน 3 แห่ง อำเภอหลังสวนจำนวน 8 แห่ง อำเภอละแมจำนวน 5 แห่งและเป็นแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอบางสะพานน้อยจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นเส้นทางท่องเที่ยวจำนวน 2 แห่ง

Abstract

A study on the development of tourism network follow the coast way at chumphon province. The objective of this research were: 1) To survey tourism site follow the coast way at chumphon province. 2) To study the potentials of tourism site follow the coast way at chumphon province 3) To connected tourism network follow the coast way of chumphon province and related area.

The research was conducted by survey and analyzing the tourism types and evaluation of tourism site potential, after that connected each of tourism network together.

The study result revealed that tourism site follow the coast way at chumphon and related area. There were totally 52 tourism site. Such, Natural tourism site totality 34 site, Eco-tourism site totality 11 site, and adventure tourism site totality 7 site, We could be divided tourism types follow Recreation Opportunity Spectrum: ROS into 4 types are 1) Developed 11 site 2) Semi-Developed 25 site 3) Semi-Primitive Motorized 14 site and Semi-Primitive Non-Motorized 2 site, Whice were tourism site from coast way at chumphon province had tourism potential 3 levels are 1) Tourism site that had low potential 27 site 2) Tourism site that had moderate potential 20 site 3) Tourism site that had high potential 5 site. From tourism network connected we found tourism site follow the coast way at chumphon province mostly, can make tourism network by road follow the coastway. By Pathio district had tourism site totality 15 site, Muang district had 9 site, Sawee district had 10 site, Tung- tago district had 3 site, Langsuan district had 8 site, Lamae district had 5 site and Bangsapan-noi district in Prachuapkhirikhan province the starting point of tourism route had 2 site.

Key words: Tourism network , Coast way at chumphon province

บทที่ 1 บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

จังหวัดชุมพรตั้งอยู่ตอนบนสุดของภาคใต้ระหว่างเส้นละติจูดที่ 10 องศา 29 ลิปดาเหนือ และเส้นลองจิจูดที่ 99 องศา 11 ลิปดาตะวันออก ห่างจากกรุงเทพมหานครตามเส้นทางรถยนต์ประมาณ 498 กิโลเมตรและเส้นทางรถไฟสายใต้ประมาณ 476 กิโลเมตร มีเนื้อที่ 3.75 ล้านไร่ หรือ 6,010.849 ตารางกิโลเมตร มีพื้นที่มากเป็นอันดับ 4 ของภาคใต้ ชุมพรเป็นจังหวัดแรกของภาคใต้ตอนบนฝั่งอ่าวไทย มีรูปลักษณะพื้นที่เรียวยาวตามแนวเหนือ-ใต้ มีความยาวประมาณ 222 กิโลเมตร นอกจากจังหวัดชุมพรจะเป็นจังหวัดที่เป็นประตูสู่ภาคใต้แล้ว ชุมพรยังเป็นจังหวัดที่มีทรัพยากรทางด้านการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพค่อนข้างสูง มีทั้งแหล่งท่องเที่ยวทั้งธรรมชาติและวัฒนธรรมที่มีอยู่มากมายหลายแห่ง ซึ่งจังหวัดชุมพรได้กำหนดให้กิจกรรมกรรมการท่องเที่ยวเป็นหนึ่งในวิสัยทัศน์ในการพัฒนาของจังหวัดไว้ว่า ศูนย์กลางอุตสาหกรรมกรรมการเกษตรและการท่องเที่ยวชั้นนำของภาคใต้ (Green Agro & Ecotourism Industry Capital South of Thailand)

ถึงแม้ว่าจังหวัดชุมพรจะมีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่ค่อนข้างอุดมสมบูรณ์ แต่การขยายตัวของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในจังหวัดชุมพรยังมีอยู่น้อยมาก ส่วนหนึ่งเป็นเพราะจังหวัดชุมพรเป็นเมืองผ่านที่นักท่องเที่ยวใช้เป็นเส้นทางผ่านเพื่อไปท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดอื่นๆ โดยมีได้หยุดแวะพักเพื่อประกอบกิจกรรมการท่องเที่ยวในจังหวัดชุมพรและเหตุผลอีกสิ่งหนึ่งก็คือนักท่องเที่ยวยังไม่รู้จักแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดชุมพรว่ามีแหล่งท่องเที่ยวต่างๆที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวไม่น้อยไปกว่าจังหวัดอื่นๆเลย เพราะฉะนั้นแนวทางที่จะพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดชุมพรให้ประสบความสำเร็จได้นั้นจะต้องทำให้นักท่องเที่ยวได้รู้จักและหยุดแวะพักเพื่อเข้ามาประกอบกิจกรรมการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวต่างๆของจังหวัดชุมพร ซึ่งจากระยะทาง 222 กิโลเมตรจากทิศเหนือจรดทิศใต้ ตั้งแต่รอยต่อกับจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ไปสิ้นสุดถึงจังหวัดสุราษฎร์ธานี นอกจากที่จังหวัดชุมพรจะมีทางหลวงสายเพชรเกษมและเส้นทางรถไฟที่ตัดผ่านจังหวัดชุมพรตั้งแต่ทิศเหนือจรดทิศใต้แล้ว จังหวัดชุมพรยังมีเส้นทางอีกเส้นทางหนึ่งที่ลัดเลาะไปตามชายทะเลอ่าวไทยเริ่มตั้งแต่อำเภอปะทิว อำเภอเมือง อำเภอสวี อำเภอกะเปอร์ อำเภอหลังสวน อำเภอละแม ไปจนถึงอำเภอท่าชนะและอำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งถนนเส้นนี้แม้

จะเป็นถนนสายเล็กๆที่ทอดตัวขนานไปกับชายฝั่งทะเล แต่ถนนเส้นนี้ก็ยังคงตัดผ่านแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจและมีศักยภาพในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวอยู่มากมายหลายแห่ง

โครงการวิจัยเรื่องพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยวเส้นทางเลียบชายฝั่งทะเลจังหวัดชุมพร เป็นโครงการที่จัดทำขึ้นโดยการสำรวจและประเมินศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ในเส้นทางเลียบชายทะเลของจังหวัดชุมพรและพื้นที่เชื่อมโยง เพื่อนำข้อมูลมาพัฒนาเป็นโครงข่ายการท่องเที่ยวโดยประยุกต์ใช้ด้วยระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ (Geographic Information System: GIS) ซึ่งเมื่อเสร็จสิ้นโครงการวิจัยแหล่งท่องเที่ยวในเส้นทางสายนี้จะได้รับแนวทางการพัฒนาในทิศทางที่เหมาะสม ได้รับการเชื่อมโยงเป็นโครงข่ายและโปรแกรมการท่องเที่ยวตลอดจนการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวอย่างกว้างขวาง สามารถที่จะส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวที่เดินทางล่องใต้ได้ใช้เส้นทางสายนี้ในการเดินทางและประกอบกิจกรรมการท่องเที่ยว อันจะนำมาซึ่งการพัฒนาท้องถิ่น โครงสร้างพื้นฐาน เศรษฐกิจและสังคมในแหล่งท่องเที่ยวบนเส้นทางเลียบทะเลจังหวัดชุมพรและสามารถที่จะพัฒนาให้จังหวัดชุมพรได้เป็นเมืองแห่งการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนตามยุทธศาสตร์ของการพัฒนาจังหวัดชุมพรได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสำรวจแหล่งท่องเที่ยวในเส้นทางเลียบชายฝั่งทะเลจังหวัดชุมพรและพื้นที่เชื่อมโยง
2. เพื่อศึกษาและประเมินศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวในเส้นทางเลียบชายฝั่งทะเลจังหวัดชุมพรและพื้นที่เชื่อมโยง
3. เพื่อเชื่อมโยงโครงข่ายแหล่งท่องเที่ยวในเส้นทางเลียบชายฝั่งทะเลจังหวัดชุมพรและพื้นที่เชื่อมโยง

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตในเชิงปริมาณ คือ แหล่งท่องเที่ยวในเส้นทางเลียบทะเลจังหวัดชุมพรและพื้นที่เชื่อมโยง
2. ขอบเขตในเชิงคุณภาพ คือ การศึกษาประเภท ศักยภาพและคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยวในเส้นทางเลียบทะเลจังหวัดชุมพรและพื้นที่เชื่อมโยง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นประโยชน์ต่อประชากรกลุ่มเป้าหมาย คือแหล่งท่องเที่ยวในเส้นทางเลียบชายฝั่งทะเลจังหวัดชุมพร จะเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นและมีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเหล่านี้เพิ่มมากขึ้นอันจะนำมาซึ่งผลตอบแทนทางเศรษฐกิจที่เพิ่มสูงขึ้นตามไปด้วย

2. เพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต คือแหล่งท่องเที่ยวในเส้นทางเลียบชายฝั่งทะเลจังหวัดชุมพร จะสามารถได้รับการพัฒนาในด้านต่างๆในทิศทางที่ถูกต้องจากการนำข้อมูลจากการวิจัยไปใช้เพื่อรองรับจำนวนของนักท่องเที่ยวที่เพิ่มมากขึ้นจากการพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยวในพื้นที่โครงการ

3. บริการความรู้แก่ประชาชน คือเมื่อสิ้นสุดโครงการวิจัยในครั้งนี้ จะได้ข้อมูลเกี่ยวกับศักยภาพในด้านต่างๆของแหล่งท่องเที่ยวต่างๆในเส้นทางเลียบชายฝั่งทะเลจังหวัดชุมพร ซึ่งสามารถที่จะนำข้อมูลเหล่านี้มาสร้างและพัฒนากิจการแหล่งท่องเที่ยวในทิศทางที่ถูกต้องให้แก่ผู้ประกอบการและเจ้าของพื้นที่ท่องเที่ยวต่างๆได้

4. เป็นองค์ความรู้ในการวิจัยต่อไป คือเมื่อสิ้นสุดโครงการวิจัยในครั้งนี้จะได้ทราบถึงข้อมูลพื้นฐานและศักยภาพในด้านต่างๆของแหล่งท่องเที่ยวในเส้นทางเลียบชายฝั่งทะเลจังหวัดชุมพร ซึ่งสามารถที่จะนำข้อมูลเหล่านี้มาต่อยอดในการวิจัยเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวในด้านต่างๆในพื้นที่โครงการได้

นิยามศัพท์

1. โครงข่ายการท่องเที่ยว (Tourism Network)
2. เส้นทางเลียบชายฝั่งทะเล (Coast Way)

บทที่ 2 การตรวจเอกสาร

แนวคิดทฤษฎี

การทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้อง (Reviewed Literature) ในโครงการวิจัย การพัฒนา
โครงข่ายการท่องเที่ยวเส้นทางเลียบชายฝั่งทะเลจังหวัดชุมพร ประกอบไปด้วยเนื้อหา ดังนี้

1. แนวคิดการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2549 กล่าวไว้ว่า การที่จะนำไปสู่การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่าง
ยั่งยืนได้นั้น จะต้องประกอบไปด้วย

1.1 แหล่งท่องเที่ยวและทรัพยากรท่องเที่ยว องค์ประกอบสำคัญที่เป็นรากฐานของการ
พัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน คือ ตัวแหล่งและทรัพยากรท่องเที่ยว เป้าหมายที่เป็นหัวใจหลักของ
องค์ประกอบนี้ จะเน้นที่คุณภาพและความยั่งยืนเป็นสำคัญ ไม่ว่าทรัพยากรท่องเที่ยวจะเป็น
ธรรมชาติ วัฒนธรรม หรือวิถีชีวิตของชุมชนท้องถิ่น ดังนั้น การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา
และบริหารจัดการจึงต้องพิจารณาถึงกิจกรรมหลัก ๆ ดังต่อไปนี้

- 1) การประเมินศักยภาพ ของทรัพยากรท่องเที่ยวทุกประเภทของพื้นที่ เพื่อให้
ทราบและตระหนักถึงคุณค่าความสำคัญและข้อจำกัดในการที่จะนำมาใช้ประโยชน์
- 2) การจำแนกเขตท่องเที่ยว เพื่อนำไปสู่การกำหนดมาตรการหรือเงื่อนไขของการ
พัฒนาและการอนุรักษ์ที่สะท้อนถึงศักยภาพ โอกาส และข้อจำกัดของสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร
ท่องเที่ยว
- 3) การกำหนดขีดความสามารถรองรับ การพัฒนาและการใช้ประโยชน์เพื่อการ
ท่องเที่ยว ตั้งแต่เรื่องสิ่งอำนวยความสะดวกประเภทต่าง ๆ สภาพแวดล้อมทางชีวกายภาพและด้าน
สังคมจิตวิทยา
- 4) การบำรุงรักษาสภาพแวดล้อม ของตัวแหล่งและทรัพยากรท่องเที่ยวที่มีคุณค่า
ความสำคัญและเป็นสิ่งดึงดูดให้เกิดการท่องเที่ยวในพื้นที่อย่างสม่ำเสมอ ทั้งโดยใช้มาตรการควบคุม
และ การฟื้นฟูด้วยวิธีการต่าง ๆ
- 5) การควบคุมผลกระทบ อันเกิดจากการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและพฤติกรรม
การใช้ประโยชน์ของนักท่องเที่ยว

1.2 สิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ แหล่งท่องเที่ยวทุกประเภท จำเป็นต้องจัดให้มี สิ่งอำนวยความสะดวกรองรับการท่องเที่ยว แต่จะมีมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับรูปแบบการท่องเที่ยว และกิจกรรมหรือผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว ที่จะพัฒนาให้เกิดขึ้นและขึ้นอยู่กับขีดความสามารถ การรองรับได้ของสภาพแวดล้อม สังคมและวัฒนธรรม ท้องถิ่น แต่โดยทั่วไปหลักการที่ใช้ในการ พิจารณาเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการมีกรอบดังนี้

- 1) สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ จะต้องมีความกลมกลืนกับสภาพภูมิทัศน์เดิมและ หรือ สถาปัตยกรรมพื้นถิ่น
- 2) ผลิตภัณฑ์หรือกิจกรรมท่องเที่ยว ที่จะจัดบริการ ควรเป็นกิจกรรมที่เปิดให้ผู้มา เยือนได้ใกล้ชิดกับทรัพยากรท่องเที่ยว และมีโอกาสได้ศึกษาเรียนรู้
- 3) ระดับของการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น การเข้าถึงแหล่ง ที่พัก อาหาร ฯลฯ ควรกระทำภายใต้กรอบวัตถุประสงค์ / เป้าหมายของเจ้าของพื้นที่
- 4) การให้บริการความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- 5) ข้อมูลและการสื่อความหมาย เป็นบริการที่จะขาดเสียมิได้ ทั้งนี้เพื่อเปิดโอกาส ให้ผู้มาเยือนได้เรียนรู้ เข้าใจและตระหนัก เกี่ยวกับพื้นที่และทรัพยากรโดยเฉพาะ

1.3 ตลาดการท่องเที่ยว ปัจจุบันรูปแบบและพฤติกรรมการใช้เวลาว่างของคน เพื่อเดินทาง ท่องเที่ยวและพักผ่อนค่อนข้างมีความซับซ้อนและเป็นพลวัตสูง ดังเห็นได้จากรูปแบบหรือ ประเภทของการท่องเที่ยวที่ผู้ให้บริการพยายามสนองต่อกลุ่มท่องเที่ยวเฉพาะ ดังนั้นจึงไม่มีสูตร สำเร็จใด ๆ ที่สามารถบ่งบอกได้ว่า ใครชอบการท่องเที่ยวรูปแบบใด ที่ไหนและอย่างไร เพื่อให้ การจัดการด้านตลาดประสบความสำเร็จในระยะเวลาอันสั้น อย่างไรก็ดี หลักการพื้นฐานของ การศึกษา วิเคราะห์และคาดคะเน กลุ่มตลาดเฉพาะที่สนใจหรือมีแนวโน้มจะเลือกใช้รูปแบบหรือ ผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวอย่างหนึ่งอย่างใดเป็นพิเศษขึ้นอยู่กับ

- 1) ภูมิหลังของนักท่องเที่ยว
- 2) ความต้องการและความคาดหวังของนักท่องเที่ยว
- 3) ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

1.4 การบริหารจัดการ การบริหารจัดการ ถือว่าเป็นองค์ประกอบหรือกลไกสำคัญยิ่งที่จะ ทำให้วัตถุประสงค์ของการพัฒนาการท่องเที่ยวประสบความสำเร็จ

- 1) วิสัยทัศน์และนโยบาย

- 2) องค์การบริหารจัดการและบุคลากร
- 3) การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง
- 4) การกระจายประโยชน์อย่างเป็นธรรม
- 5) การติดตามและประเมินผลสัมฤทธิ์
- 6) อื่น ๆ ที่สำคัญได้แก่ การวิเคราะห์การลงทุน และจุดคุ้มทุนจากการพัฒนาแหล่ง

ท่องเที่ยวโดยรวม หรือเฉพาะกิจกรรมเป็นรายด้าน ซึ่งจะช่วยให้เจ้าของแหล่งท่องเที่ยวมีลำดับขั้นตอน และแนวทางในการตัดสินใจเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีข้อมูลเป็นเหตุผลประกอบ

2. แนวคิดศักยภาพการท่องเที่ยว

ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพนั้นจะต้องประกอบไปด้วย

1. พื้นที่แหล่งท่องเที่ยว

1. ความมีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นและความดึงดูดใจ
2. ความอุดมสมบูรณ์ของชีวภาพและพันธุ์พืช
3. ความหลากหลายทางชีวภาพของสัตว์ป่าปะการังหรือสัตว์ทะเล
4. ความเปราะบางด้านสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ
5. สภาพภูมิอากาศที่เหมาะสมต่อการท่องเที่ยว
6. สภาพของพื้นดิน พืชคลุมดินและบริเวณโดยรอบ
7. สภาพทัศนียภาพและความสวยงามของทรัพยากรการท่องเที่ยว
8. สภาพพื้นที่ที่มีความสัมพันธ์เหมาะสมกับกิจกรรม
9. ศักยภาพในการเข้าถึง
10. ศักยภาพของพื้นที่ในการพัฒนาในอนาคต
11. ทรัพยากรมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมเกี่ยวเนื่องกับระบบนิเวศ

2. การจัดการทรัพยากรสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

1. ความกลมกลืนและความเหมาะสมของสิ่งอำนวยความสะดวกกับสภาพแวดล้อม
2. การจัดการขยะ มีระบบการบริหารจัดการขยะและสิ่งปฏิกูลต่างๆ
3. การจัดการคุณภาพเสียง
4. การจัดการคุณภาพน้ำ

- 5.การจัดการด้านความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน
- 6.การจัดแบ่งเขตพื้นที่ให้เหมาะสมต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Zoning)
- 7.ความคำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับได้ของพื้นที่ (Carrying Capacity)
- 8.มาตรการในการเฝ้าระวังและป้องกันผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม
- 9.การดำเนินการตามแผนแม่บทและหรือแผนการจัดการการท่องเที่ยว
- 10.คุณภาพในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว

3. กิจกรรมและการเรียนรู้ด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา

- 1.ประโยชน์และความคุ้มค่าในการเรียนรู้
- 2.รูปแบบ เนื้อหา ความรู้และ วิธีการสื่อความหมายที่เหมาะสม
- 3.ความหลากหลายของกิจกรรมในพื้นที่ กิจกรรมเชิงนิเวศมีกิจกรรมที่หลากหลาย
- 4.กิจกรรมมีความเหมาะสมหรือเอื้ออำนวยต่อกระบวนการสร้างจิตสำนึกแก่นักท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยว

- 5.กิจกรรมเอื้ออำนวยหรือเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

4. การมีส่วนร่วมของชุมชน องค์กร นักท่องเที่ยว

- 1.ผลประโยชน์ต่อชุมชนด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม
- 2.ผลประโยชน์ต่อชุมชนด้านเศรษฐกิจและการกระจายรายได้
- 3.โอกาสในการสนับสนุนด้านการพัฒนาและการมีส่วนร่วมจากภาครัฐ
- 4.ความเข้มแข็งและการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น
- 5.ความตระหนักต่อผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมของธุรกิจ ชุมชน องค์กร

พื้นที่ และนักท่องเที่ยว (จิตศักดิ์, 2545)

3. การประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว

3.1 การแบ่งประเภทแหล่งท่องเที่ยวตามช่วงชั้นโอกาสเชิงนันทนาการ (Recreation Opportunity Spectrum; ROS)

การแบ่งประเภทของแหล่งท่องเที่ยวตามช่วงชั้นโอกาสเชิงนันทนาการ เป็นการแบ่งประเภทของแหล่งท่องเที่ยวบนพื้นฐานและแนวความคิดของการวางแผน การจัดการ และการทำวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยว โดยเฉพาะอย่างยิ่งแหล่งท่องเที่ยวประเภทอุทยานแห่งชาติ การกำหนดประเภทของแหล่งท่องเที่ยวในรูปแบบของ ROS นี้ เสนอโดย R.N. Clark และ G.H.

Stankey (Clark & Stankey, 1979) หลักการแบ่งประเภทแหล่งท่องเที่ยวลักษณะนี้ใช้ลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ (Physical settings) ลักษณะทางสังคม (Social settings) และลักษณะการจัดการพื้นที่ (Managerial settings) เป็นตัวกำหนด จากหลักการดังกล่าว แหล่งท่องเที่ยวถูกจัดออกเป็น 5 กลุ่ม ดังที่ศูนย์วิจัยป่าไม้ คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (2541) (อ้างโดย โครงการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม, 2544) ได้ให้นิยามและความหมายไว้ดังต่อไปนี้

1) พื้นที่สันโดษ (Primitive - P) เป็นแหล่งท่องเที่ยวตั้งอยู่ห่างไกล ที่ยังคงสภาพความเป็นธรรมชาติหรือภูมิทัศน์ดั้งเดิมอย่างสมบูรณ์ มีปริมาณการท่องเที่ยวเบาบาง เนื่องจากการเข้าถึงกระทำได้ยากลำบาก ปรากฏร่องรอยของผลกระทบจากกิจกรรมการใช้ประโยชน์น้อย และการควบคุม/จัดการนักท่องเที่ยวตลอดจนการพัฒนาต่างๆ ไม่มีปรากฏในพื้นที่ แหล่งท่องเที่ยวประเภทนี้เหมาะสำหรับกิจกรรมนันทนาการที่เน้นการสัมผัสและศึกษาเรียนรู้จากธรรมชาติอย่างแท้จริง

2) พื้นที่กึ่งสันโดษระดับที่ 1 (Semi-primitive Class I - SP - I) เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สภาพพื้นที่โดยรวมยังมีความเป็นธรรมชาติ ไม่แตกต่างไปจากพื้นที่สันโดษมากนัก หากแต่ปริมาณการใช้ประโยชน์หรือโอกาสในการพบเห็นนักท่องเที่ยวหรือผู้มาเยือนกลุ่มอื่นๆ จะสูงกว่าพื้นที่สันโดษ แหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มนี้จะปรากฏร่องรอยผลกระทบจากกิจกรรมการใช้ประโยชน์เบาบาง มีการควบคุม/จัดการนักท่องเที่ยวอยู่บ้าง เน้นการจัดการในลักษณะการใช้โปรแกรมสื่อความหมายหรือการจัดการทางอ้อม โดยอาศัยการออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวก แหล่งท่องเที่ยวประเภทนี้เหมาะสำหรับกิจกรรมนันทนาการประเภทเดียวกันกับกลุ่มพื้นที่สันโดษ

3) พื้นที่สันโดษระดับที่ 2 (Semi-primitive Class II - SP - II) แหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มนี้แม้โดยรวมจะยังคงความเป็นธรรมชาติ หากแต่การเข้าถึงกระทำได้สะดวกมากกว่าแหล่งท่องเที่ยว 2 กลุ่มแรก ส่งผลให้ปริมาณการใช้ประโยชน์เพิ่มขึ้น โอกาสที่ผู้มาเยือนจะพบปะกับกลุ่มนักท่องเที่ยวอื่นๆ จึงสูงกว่าในแหล่งท่องเที่ยว 2 กลุ่มแรก ร่องรอยผลกระทบจากกิจกรรมการใช้ประโยชน์ก็ปรากฏให้เห็นค่อนข้างชัดเจน การจัดการนักท่องเที่ยวภายในแหล่งท่องเที่ยวกลุ่มนี้กระทำทั้งในรูปของการใช้กฎระเบียบ การใช้โปรแกรมสื่อความหมายและการควบคุมโดยอาศัยสิ่งอำนวยความสะดวก โดยที่พื้นที่ในกลุ่มนี้มักจะมีการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกในระดับปานกลาง มีสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานที่จำเป็นต่อการประกอบกิจกรรมให้กับผู้มาเยือนเพิ่มขึ้น

4) พื้นที่ธรรมชาติที่พัฒนา (Developed Natural - - DN) แหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มนี้แม้จะมีสภาพแวดล้อมที่ยังคงเป็นธรรมชาติ หากแต่เป็นพื้นที่ธรรมชาติที่พัฒนาปรับเปลี่ยนไปแล้ว เพื่อตอบสนองต่อกิจกรรมการใช้ประโยชน์ของผู้มาเยือน การเข้าถึงกระทำได้โดยสะดวกโดยทางรถทางเรือ หรือทั้งสองรูปแบบ ปริมาณการใช้ประโยชน์พื้นที่กลุ่มนี้ค่อนข้างหนาแน่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในฤดูกาลท่องเที่ยว ปรากฏร่องรอยผลกระทบชัดเจน และมาตรการในการจัดการและการควบคุมนักท่องเที่ยวถูกนำมาใช้ทุกรูปแบบเท่าที่มีความเป็นไปได้

5) พื้นที่ชนบท (Rural - - R) เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ลักษณะพื้นฐานของแหล่งเป็นชุมชนในชนบทที่มีสภาพแวดล้อมเป็นธรรมชาติ การเข้าถึงมีความสะดวกสบายปานกลางถึงสูง โดยทางรถหรือทางเรือ หรือทั้งสองประเภท แหล่งท่องเที่ยวประเภทนี้มักมีการจัดการพื้นที่เพื่อรองรับการท่องเที่ยว มักมีการจัดการและควบคุมนักท่องเที่ยวสูง เพื่อมิให้กิจกรรมด้านการท่องเที่ยวขัดแย้งกับกิจกรรมของชุมชน แหล่งท่องเที่ยวกลุ่มนี้มักปรากฏร่องรอยกิจกรรมทุกประเภทที่ปรากฏในประเภทพื้นที่ธรรมชาติที่พัฒนา (DN) (ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพพื้นที่ของแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแหล่ง) และกิจกรรมการมีส่วนร่วมในการเล่นและการแสดงออกซึ่งวัฒนธรรมของชุมชน (Cultural game and play participation)

3.2 แบบประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว Evaluation of Tourism Site Potential, ENTSP (ETSP)

เป็นการประเมินศักยภาพด้านต่างๆของแหล่งท่องเที่ยวซึ่งพิจารณาตามปัจจัย ดังนี้ 1) ด้านทรัพยากร 2) ด้านการจัดการสิ่งอำนวยความสะดวก บริการ และการสื่อความหมาย 3) ด้านการจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อม และ 4) ด้านการมีส่วนร่วม ดังนั้นการประเมินศักยภาพด้านการท่องเที่ยว มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของแหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมการท่องเที่ยวหลัก สิ่งอำนวยความสะดวกและบริการ ศักยภาพของพื้นที่ในการรองรับกิจกรรมการท่องเที่ยว รวมถึงสถานภาพปัจจุบันของแหล่งท่องเที่ยวว่าเป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทใดใน 3 ประเภทย่อยตามลักษณะของทรัพยากรและแรงจูงใจในการประกอบกิจกรรมท่องเที่ยว คือ ประเภทธรรมชาติทั่วไป (Nature Tourism) การท่องเที่ยวผจญภัย (Adventure Tourism) และการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) รายละเอียดดังต่อไปนี้

1) การท่องเที่ยวทางธรรมชาติ (Nature tourism) หมายถึง การท่องเที่ยวที่อาศัยธรรมชาติ เช่น ป่าไม้ สัตว์ป่า ลำน้ำ ห้วย หนอง คลอง บึง และภูมิทัศน์ธรรมชาติ เป็นองค์ประกอบ

หลักในการประกอบกิจกรรมท่องเที่ยว ที่ไม่จำเป็นต้องอาศัยอาคารหรือสิ่งปลูกสร้าง สามารถจำแนกออกเป็นประเภทหรือรูปแบบการท่องเที่ยวได้หลากหลายประเภทตามลักษณะของแรงจูงใจในการประกอบกิจกรรมท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ได้แก่ การท่องเที่ยวเชิงผจญภัย (adventure tourism) การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (ecotourism) การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (health tourism) การท่องเที่ยวธรรมชาติแบบทั่วไป (general nature tourism) ทั้งนี้ การท่องเที่ยวทุกประเภทภายใต้การท่องเที่ยวทางธรรมชาติต้องอาศัยฐานทรัพยากรธรรมชาติเป็นองค์ประกอบสำคัญในการประกอบกิจกรรม

2) การท่องเที่ยวเชิงผจญภัย (Adventure Tourism) เป็นการท่องเที่ยวรูปแบบพิเศษที่เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวกลุ่มเฉพาะได้เข้าร่วมกิจกรรมที่มีลักษณะท้าทายหรือตื่นเต้นเป็นพิเศษหรือให้ความหวาดเสียว และทักษะเฉพาะ เช่น กิจกรรมปีนเขา การท่องเที่ยวไพรหรือเดินป่าระยะไกล ล่องแก่งตามลำน้ำที่ไหลเชี่ยว การจี่จกรยานเสือภูเขาในป่า เป็นต้น แรงจูงใจสำคัญของการท่องเที่ยวแบบนี้ คือ โอกาสที่จะได้ตื่นเต้น และผจญภัย ในธรรมชาติ

3) การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) การท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบในแหล่งธรรมชาติ อันมีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นและแหล่งวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องเนื่องกับระบบนิเวศธรรมชาติ โดยมีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของผู้เกี่ยวข้อง ภายใต้การจัดการอย่างมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อมุ่งให้เกิดจิตสำนึกต่อการรักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืน (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2541) แรงจูงใจสำคัญของการท่องเที่ยวแบบนี้ คือ โอกาสที่จะได้ไปเยือนแหล่งธรรมชาติที่มีความโดดเด่นด้านนิเวศที่ยังคงความเป็นธรรมชาติสูง หรือหายาก ได้เรียนรู้เกี่ยวกับธรรมชาติ วิถีชีวิตและวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติ และมีโอกาสในการช่วยเหลือด้านการอนุรักษ์แหล่งธรรมชาติที่ไปเยือนและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนท้องถิ่น

ตัวชี้วัดและเกณฑ์การประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเพื่อบ่งชี้สถานภาพปัจจุบัน ได้จากการตรวจสอบเอกสารและอ้างอิงผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยปัจจัยที่นำมาพิจารณา ประกอบด้วย ด้านทรัพยากร ด้านการจัดการสิ่งอำนวยความสะดวก บริการ และการสื่อความหมาย ด้านการจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อม และด้านการมีส่วนร่วม สรุปแยกตามประเภทแหล่งท่องเที่ยว ดังนี้ 1) แหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติทั่วไป (NT) จำนวน 15 ตัวชี้วัด 2) แหล่งท่องเที่ยวประเภทผจญภัย จำนวน 15 ตัวชี้วัด (AT) และ 3) แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จำนวน 18 ตัวชี้วัด (ET) (มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2549)

3.3 การประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว (Evaluation of Tourism Site Standard Quality: ETSSQ)

เป็นเครื่องมือที่ใช้สำหรับวัดและประเมินคุณลักษณะของแหล่งท่องเที่ยวว่าสมควรได้รับการรับรองมาตรฐานหรือไม่ ถ้าสมควรได้รับ ควรได้รับอยู่ในระดับใด สำหรับศึกษานี้ได้กำหนดกรอบสำหรับการตรวจสอบไว้ 7 มิติ คือ

- 1) มิติด้านลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยวประกอบไปด้วย ที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยว การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ความสมบูรณ์และความมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว
- 2) มิติด้านการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมประกอบไปด้วย การจัดการขยะ การจัดการคุณภาพน้ำ การจัดการคุณภาพอากาศ การจัดการคุณภาพเสียง ความเปราะบางด้านสิ่งแวดล้อม
- 3) มิติด้านเศรษฐกิจและสังคมประกอบไปด้วย ผลประโยชน์ต่อชุมชน ความสามารถในการพึ่งตนเอง ความคุ้มค่าของการเที่ยวชม การมีส่วนร่วมของชุมชน ความเข้มแข็งของชุมชนและวัฒนธรรม
- 4) มิติด้านศิลปวัฒนธรรมประกอบไปด้วย คุณค่าทางอัตลักษณ์ คุณค่าทางภูมิปัญญาและองค์ความรู้ คุณค่าทางสุนทรียศาสตร์ คุณค่าทางประวัติศาสตร์ คุณค่าทางสังคม
- 5) มิติด้านประวัติศาสตร์และโบราณคดีประกอบไปด้วย คุณค่าทางสุนทรียภาพ คุณค่าทางประวัติศาสตร์และโบราณคดี คุณค่าทางวิชาการและการศึกษา คุณค่าทางสังคม ขนาด ความสำคัญของกลุ่มสิ่งก่อสร้าง สภาพทางกายภาพในปัจจุบัน ความเสี่ยงต่อการเสื่อมสภาพ
- 6) มิติด้านคุณค่าทางการเรียนรู้และการศึกษาประกอบไปด้วย ผลประโยชน์และความคุ้มค่าในการเรียนรู้ วิธีการเผยแพร่เนื้อหาความรู้ การปรับปรุงกระบวนการในการเรียนรู้
- 7) มิติด้านการบริหารและการจัดการประกอบไปด้วย การใช้ทรัพยากรและพลังงาน การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก การจัดการความปลอดภัย การบริหารบุคลากรและงบประมาณ การปฏิบัติตามระเบียบและกฎหมาย การให้ความรู้และสร้างจิตสำนึก (โครงการศึกษาวิจัยการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม, 2544)

4. แนวคิดการพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยว

การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบระบบเส้นทางวงรอบ (looping system) เป็นแนวคิดเริ่มต้นมาจากการพัฒนาการท่องเที่ยวในลักษณะ “เส้นทาง (route)” ซึ่งเป็นระบบการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยไม่คำนึงถึงเฉพาะจุดหรือแหล่งท่องเที่ยวแห่งใดแห่งหนึ่ง แต่มุ่งพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเป็นกลุ่ม

(cluster) โดยเน้นแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ในเส้นทางเดียวกัน อาจด้วยเหตุผลหลายประการ เช่น จุดขายของแหล่งท่องเที่ยวแห่งใดแห่งหนึ่งมีจุดเด่นหรือระยะประกอบกิจกรรมไม่นานเพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว จึงจำเป็นต้องเพิ่มจุดขายหลายๆ แห่งในเส้นทางท่องเที่ยวเดียวกัน ทำให้นักท่องเที่ยวรู้สึกคุ้มค่าต่อการเดินทางนั้นๆ และทำให้ไม่น่าเบื่อหน่ายต่อการเดินทางระยะนานๆ เพียงเพื่อไปยังจุดหมายปลายทางแห่งเดียว นอกจากนี้ การพัฒนาในภาพรวมของการเป็นเส้นทางท่องเที่ยว ซึ่งมีจุดแวะเยี่ยมชมหลายแห่ง ยังหมายถึงการกระจายรายได้สู่ชุมชนต่างๆ ในเส้นทางท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น

เส้นทางท่องเที่ยวที่กำหนดขึ้นอาจเชื่อมโยงได้ทั้งในมิติความสนใจของนักท่องเที่ยวหรือเค้าโครงเรื่อง (theme) ที่เป็นจุดขายหลัก เช่น เส้นทางท่องเที่ยวศิลปวัฒนธรรม เส้นทางท่องเที่ยวธรรมชาติ และเส้นทางท่องเที่ยววัฒนธรรมและการเกษตรชนเผ่า เป็นต้น หรือเชื่อมโยงด้วยมิติของเวลาที่ใช้ในการเดินทางท่องเที่ยว โดยการกำหนดโปรแกรมการท่องเที่ยวตามระยะเวลาที่นักท่องเที่ยวสนใจ เช่น ในเส้นทางท่องเที่ยวหนึ่ง ๆ อาจมีการเดินทางท่องเที่ยวประเภท 1 วัน หรือ 2 วัน 1 คืน หรือ 3 วัน 2 คืน ก็อาจเป็นไปได้ ขึ้นกับจำนวนจุดท่องเที่ยว ระยะเวลาในการประกอบกิจกรรมท่องเที่ยว และความใกล้เคียงของแหล่งท่องเที่ยวที่บรรจุไว้ในโปรแกรม

อย่างไรก็ดี แนวคิดของการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวแบบนี้ มาจากแนวคิดทางการตลาด เพื่อสร้างแรงจูงใจให้นักท่องเที่ยวสนใจเดินทางท่องเที่ยวในเส้นทางที่กำหนดไว้ ด้วยแนวคิดดังกล่าว จึงทำให้การพัฒนาการท่องเที่ยวไม่สามารถจำกัดเฉพาะภายในตัวแหล่งท่องเที่ยวเท่านั้น แต่จำเป็นต้องให้ความสนใจในการจัดการ/พัฒนาการท่องเที่ยวที่ครอบคลุมไปถึงการบริการต่างๆ ที่จัดให้มีขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว ให้ความเพลิดเพลิน ความสุข และความปลอดภัย ระหว่างการเดินทางด้วย เช่น การจัดการเส้นทางท่องเที่ยวที่สะดวกปลอดภัย สวยงาม ด้วยการรักษาและจัดแต่งภูมิทัศน์ การพัฒนาป้ายให้ข้อมูล จุดพักรถ ห้องสุขา กำหนดเส้นทางชมธรรมชาติ จุดชมวิว/ถ้ำรูป เป็นต้น ดังนั้น อาจสรุปได้ว่า การพัฒนาการท่องเที่ยวในลักษณะเป็นเส้นทางท่องเที่ยวแบบนี้ จึงให้ความสำคัญต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกและบริการ ตลอดจนสภาพแวดล้อมของเส้นทางตั้งแต่เริ่มต้นออกเดินทางไปจนกระทั่งสิ้นสุดการเดินทาง

อย่างไรก็ดี การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบเป็นเส้นทางประเภทไป-กลับในเส้นทางเดียวกัน อาจทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความเบื่อหน่ายในการเดินทางซ้ำในเส้นทางเดิม ดังนั้น แนวคิดของการพัฒนาเป็นวงรอบ หรือ looping ของเส้นทางท่องเที่ยวจึงใช้เป็นกลไกสำคัญในการสร้างแรงจูงใจต่อโปรแกรมท่องเที่ยว ในการเดินทางเป็นวงรอบไม่ซ้ำเส้นทางเดิม โดยอาจเชื่อมต่อการเดินทางด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การนั่งรถยนต์ เชื่อมต่อด้วยการเดิน ขี่จักรยาน หรือล่องแพนั่งช้าง เป็นต้น ตามความเหมาะสมของทรัพยากรท่องเที่ยวและสภาพแวดล้อม การพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวแบบวงรอบยังช่วยให้สามารถออกแบบโปรแกรมท่องเที่ยวที่มีระยะเวลาในแหล่งท่องเที่ยวได้นานขึ้น และกระจายประโยชน์จากการท่องเที่ยวไปยังหมู่บ้านหรือตำบลต่าง ๆ ได้มากขึ้นกว่าการเดินทางไป-กลับในเส้นทางเดียวกัน

ดังนั้น อาจสรุปได้ว่า การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบวงรอบเป็นแนวคิดในการสร้างแรงจูงใจหรือจุดขายทางการท่องเที่ยวในรูปแบบที่สนองความต้องการของนักท่องเที่ยว ตามกิจกรรมหรือความชอบที่นักท่องเที่ยวสนใจ ตามระยะเวลาที่นักท่องเที่ยวมี โดยเชื่อมโยงมิติทางด้านภูมิศาสตร์หรือเส้นทางท่องเที่ยวเข้ากับมิติด้านเค้าโครงเรื่องหรือจุดขายทางการท่องเที่ยว และเชื่อมโยงกับเวลาที่ใช้ในการเดินทางท่องเที่ยว โดยพยายามให้การเดินทางท่องเที่ยวแต่ละครั้งไม่ซ้ำเส้นทางเดียวกัน การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบเส้นทางวงรอบนี้ ยังต้องมีการพัฒนาและจัดการสภาพแวดล้อม สิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการตลอดเส้นทาง ไม่คำนึงถึงเฉพาะภายในแหล่งท่องเที่ยวเท่านั้น แต่มุ่งพัฒนาให้เป็นระบบตั้งแต่จุดเริ่มต้นไปจนกระทั่งจุดสิ้นสุดการเดินทางนั่นเอง (มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2549)

5. จังหวัดชุมพร

5.1 ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดชุมพร ชุมพรมีชื่อปรากฏมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 1098 โดยมีฐานะเป็นเมืองสิบสองนักษัตรของนครศรีธรรมราช ใ้รูปพะเป็นตราเมือง และเป็นเมืองหน้าด่านฝ่ายเหนือ เพราะอยู่ตอนบนของภาคใต้ ในพุทธศักราช 1997 รัชสมัยแผ่นดินสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ ปรากฏในกฎหมายตราสามดวงว่า เมืองชุมพรเป็นเมืองตรี อาณาจักรฝ่ายใต้ของกรุงศรีอยุธยา ในสมัยรัชกาลที่ 5 โปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งเป็น มณฑลชุมพร ต่อมามีการยุบการปกครองแบบมณฑลเทศาภิบาลเป็นจังหวัด ชุมพรจึงมีฐานะเป็นจังหวัด คำว่า ชุมพร มีผู้สันนิษฐานว่าน่าจะมาจากคำว่า “ชุมนุมพล” เนื่องจากเป็นเมืองหน้าด่าน การเดินทัพไม่ว่าจะมาจากฝ่ายเหนือหรือว่าฝ่ายใต้ ล้วนเข้ามาตั้งค่ายชุมนุมพลกันที่นี่ จึงเรียกจุดนี้ว่า “ชุมนุมพล” ต่อมาเพี้ยนเป็น ชุมพร อีกประการหนึ่ง ในการเดินทางไปทำศึกสงครามของแม่ทัพนายกองตั้งแต่สมัยโบราณมา เมื่อจะ

เคลื่อนพลจะต้องทำพิธีส่งทัพโดยการบวงสรวงสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ขอให้ได้รับชัยชนะในการสู้รบ เป็นการบำรุงขวัญทหารในสถานที่ชุมนุม เพื่อรับพรเช่นนี้ ตรงกับความหมายชุมนุมพรหรือประชุมพร ซึ่งทั้งสองคำนี้อาจเป็นต้นเหตุของคำว่า “ชุมนุมพร” เช่นเดียวกัน แต่อีกทางหนึ่งสันนิษฐานว่า น่าจะได้มาจากชื่อพันธุ์ไม้ธรรมชาติในท้องถิ่น ได้แก่ ต้นมะเดื่อชุมพร เพราะที่ตั้งของเมืองชุมพร นั้นอยู่บนฝั่งแม่น้ำท่าตะเภา มีต้นมะเดื่อชุมพรขึ้นอยู่มากมาย ต้นมะเดื่อชุมพรจึงเป็นสัญลักษณ์ส่วนหนึ่งของตราประจำจังหวัดชุมพร ภูมิประเทศ จังหวัดชุมพรนับเป็นประตูสู่ภาคใต้ (เมื่อลงจากภาคกลาง) มีพื้นที่ทางเหนือติดต่อกับอำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ทางตะวันออกติดชายฝั่งอ่าวไทย ด้านใต้ติดกับอำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี และทางตะวันตกติดต่อกับจังหวัดระนอง และส่วนหนึ่งติดกับประเทศสหภาพมาเลเซีย สภาพพื้นที่ทั่วไปไม่มีภูเขาสูง เป็นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำสำคัญหลายสาย เช่น แม่น้ำท่าตะเภา ในอำเภอเมืองชุมพร มีความยาว 33 กิโลเมตร แม่น้ำสวี ในอำเภอสวี มีความยาว 50 กิโลเมตร และแม่น้ำหลังสวน ในอำเภอหลังสวน มีความยาว 100 กิโลเมตร แม่น้ำทุกสายไหลลงสู่อ่าวไทย ในทะเลนอกฝั่งของจังหวัดชุมพร มีเกาะน้อยใหญ่เกือบ 50 เกาะ ภูมิอากาศ สภาพภูมิอากาศของจังหวัดชุมพรคล้ายกับจังหวัดอื่น ๆ ในภาคใต้ กล่าวคือ มีฤดูฝนมากกว่าฤดูอื่น นั่นคือ ระหว่างเดือนมิถุนายนถึงเดือนมกราคม ส่วนฤดูร้อนเริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนพฤษภาคม โดยมีลมมรสุมพัดผ่าน หน่วยการปกครอง การปกครองแบ่งออกเป็น 8 อำเภอ 70 ตำบล 674 หมู่บ้าน ประกอบไปด้วยอำเภอเมืองชุมพร อำเภอท่าชนะ อำเภอปะทิว อำเภอหลังสวน อำเภอละแม อำเภอพะโต๊ะ อำเภอสวี อำเภอทุ่งตะโก

5.2 แหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดชุมพร แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดชุมพรที่มีชื่อเสียงประกอบไปด้วย อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะชุมพร อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะทะเลชุมพร ประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติเมื่อปี 2532 แรกเริ่มใช้ชื่ออุทยานแห่งชาติหาดทรายรี ต่อมาได้รับการประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะชุมพร เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2542 ครอบคลุมพื้นที่ 198,125 ไร่ ตั้งแต่เกาะจร๊ะเข้ในเขตอำเภอปะทิวจดเกาะง่ามใหญ่ เกาะง่ามน้อย เกาะเสม็ด เกาะมะพร้าว เกาะมาตรา เกาะทองหลาง เกาะลังกาจิว บริเวณอ่าวทุ่งคาในเขตอำเภอเมือง และหมู่เกาะในเขตอำเภอสวี อำเภอทุ่งตะโก จนถึงอ่าวท้องครกในเขตอำเภอหลังสวน พื้นที่อุทยานฯ ครอบคลุมทั้งในส่วนของป่าชายเลน ภูเขา ชายหาด ท้องทะเล และหมู่เกาะจึงหลากหลายไปด้วยสถานที่ท่องเที่ยวและกิจกรรมที่น่าสนใจ บริเวณที่ทำการอุทยานฯ ตั้งอยู่กลางป่าชายเลน มีอาคารศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเชื่อมด้วยสะพานไม้ทอดยาวและยังเป็นเส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติเลียบคลองเข้าไปในป่าชายเลนซึ่งมีหลายเส้นทาง เหมาะสำหรับศึกษาพันธุ์ไม้และสัตว์ป่าในป่าชายเลน เนินทรายงามชุมพร ตั้งอยู่ที่บ้านน้ำพุ ตำบลปากคลอง อำเภอปะทิว ใกล้กับโครงการส่วนพระองค์ ริมเส้นทางเลียบชายหาด

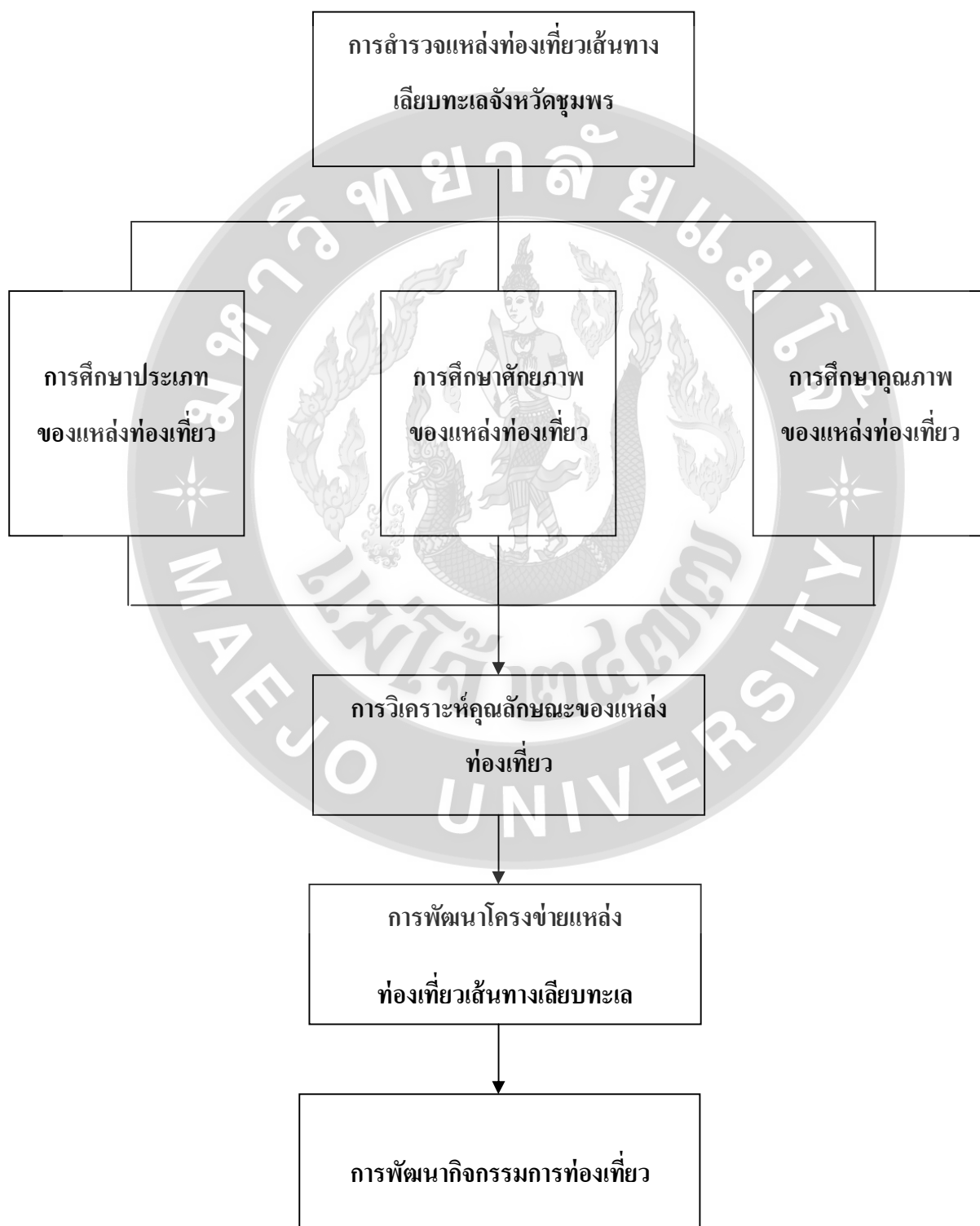
อ่าวบ่อเมา-หาดบางเบิด ช่วงที่ผ่านหาดถ้ำธงจะเห็นเนินทรายธรรมชาติ ริมถนนด้านขวามือเป็นระยะทางยาว มีป้ายบอกไว้ว่า"หนึ่งในสยาม เนินทรายงามที่ชุมพร" (The most distinct Thai sand dune in Chumphon) หาดทรายครภาพ อยู่ห่างจากตัวเมืองชุมพรประมาณ 12 กิโลเมตร ตามทางหลวงหมายเลข 4119 และ 4098 หาดทรายครภาพเป็นหาดยาวขนานไปกับแนวถนนที่หนาแน่นด้วยต้นมะพร้าวตลอดเส้นทาง วนอุทยานเขาพัง อยู่บริเวณรอยต่อระหว่างอำเภอเมืองกับอำเภอท่าแซะ ห่างจากตัวเมืองชุมพรไปตามเส้นทางสายชุมพร-ท่าแซะ (ทางหลวงหมายเลข 4) บริเวณกิโลเมตรที่ 493 ภายในวนอุทยานเขาพังร่มรื่นไปด้วยต้นไม้พันธุ์ต่าง ๆ ด้านหน้ามีชมประตูลานอุทยานฯ และศาลเสด็จกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ สร้างขึ้นอย่างสวยงาม เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าถ้ำเขาพลู ตั้งอยู่หมู่ที่ 7 ตำบลชุมโค จากทางหลวงหมายเลข 4 ถนนเพชรเกษม สายชุมพร-ปะทิว บริเวณสี่แยกปะทิว ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 7201 ทางเดียวกันกับสนามบินชุมพร พอเข้าถึงเขตตำบลชุมโค จะมีสี่แยกให้ตรงไป จะมีป้ายบอกทางไปสถานที่ท่องเที่ยวไปวัดถ้ำเขาพลู ระยะทาง 2 กิโลเมตร ลักษณะเป็นเทือกเขาหินปูนทอดยาวขนานไปกับถนน รูปทรงสวยงาม เป็นแหล่งอาศัยของค้างแวนถิ่นใต้ หาดถ้ำธง อยู่ห่างจากชายหาดบางเบิดของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตั้งอยู่ที่บ้านถ้ำธง ตำบลปากคลอง อำเภอปะทิว เป็นชายหาดที่สวยงามที่สุดแห่งหนึ่งของชุมพร ทรายเนื้อละเอียด ชายหาดสีเหลืองนวล เงียบสงบ ทอดยาวไกลสุดสายตา ระยะทางประมาณ 5 กิโลเมตร หนองใหญ่ เป็นโครงการพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อแก้ปัญหาหาน้ำท่วมในจังหวัดชุมพร อยู่ริมถนนสายชุมพร-อ่าวทุ่งวัวแล่น ถึงชลประทานจังหวัดชุมพรแล้วแยกขวาใช้เส้นทางเลียบคลองห้วยวัง-พังกัด จนถึงที่ทำการโครงการ ในพื้นที่ 3,000 ไร่ เกาะพิทักษ์ ตั้งอยู่หมู่ที่ 14 ตำบลบางน้ำจืด เป็นเกาะขนาดเล็ก ห่างจากที่ว่าการอำเภอหลังสวนประมาณ 25 กิโลเมตร มีเรือหางยาวของชาวบ้านบริการจากท่าเรืออ่าวครกไปยังเกาะพิทักษ์ คนละ 20 บาท ในอดีตชาวบ้านเรียกว่า "เกาะพิทักษ์" ซึ่งมีเรื่องเล่าว่า มีเรือประมงลอบเรือหาปลาไปยังเกาะพิทักษ์ และมองเห็นมีชาวบ้านบนเกาะกวักมือเรียก แต่พอเข้าไปยังเกาะกลับไม่มีชาวบ้านอาศัยอยู่บนเกาะเลย แม้แต่คนเดียว ปัจจุบันบริเวณเกาะมีโขดหินสวยงาม น้ำทะเลใส สามารถเล่นน้ำได้และมีหมู่บ้านชาวประมงกระจายอยู่รอบเกาะ อ่าวบ่อเมา เป็นชายหาดที่สวยงามอีกแห่งหนึ่งของชุมพร หาดทรายทอดยาวมีต้นสนริมชายหาด มีถนนตัดเลียบชายหาดโดยตลอด ตั้งอยู่ที่ตำบลชุมโค อำเภอปะทิว ห่างจากอำเภอปะทิวประมาณ 10 กิโลเมตร บริเวณริมชายหาดมีร้านอาหารและที่พักบริการอยู่ประมาณ 4-5 แห่ง บรรยากาศเงียบสงบ ศาลพ่อตาหินช้าง ตั้งอยู่ที่หมู่ 2 ตำบลสลู้อยู่ริมเชิงเขาติด

กับถนนเพชรเกษม กิโลเมตรที่ 453 เป็นที่ประดิษฐานหินรูปช้างอันศักดิ์สิทธิ์ เป็นที่เคารพสักการะของผู้เดินทาง หาดตะวันฉาย เป็นชายหาดกว้างยาวขนานไปกับทิวมะพร้าว เหมาะสำหรับการพักผ่อนและชมวิถีชีวิตชาวประมง นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางโดยรถยนต์จากถนนเพชรเกษม ถึงสี่แยกทุ่งสวรรค์เลี้ยวเข้าเขตอำเภอละแม ผ่านอำเภอและเลี้ยวซ้ายไปตามเส้นทางอีกประมาณ 5 กิโลเมตร ถึงหาดตะวันฉาย น้ำตกคลองเพรา หรือ น้ำตกทับช้าง เป็นน้ำตกขนาดใหญ่กลางป่า มีความสวยงามมาก มีน้ำไหลตลอดปี มีอยู่ด้วยกัน 4 ชั้น ชั้นที่ 3 เป็นชั้นที่น้ำโจนสูงที่สุดถึง 16 เมตร ถ้ำเขาเกรียบ ถ้ำเขาเกรียบ ตั้งอยู่หมู่ 4 ตำบลบ้านควน อำเภอหลังสวน ตามเส้นทางสายชุมพร-หลังสวน ประมาณ 80 กิโลเมตร หรือประมาณ 10 กิโลเมตรจากอำเภอหลังสวน ถ้ำเขาเกรียบเป็นถ้ำที่มีชื่อเสียงอีกแห่งหนึ่ง ศาลกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์และเรือจำลองจักรีนฤเบศร เป็นศาลกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในประเทศไทย สร้างขึ้นทดแทนศาลหลังเดิมซึ่งถูกน้ำท่วมเสียหาย ตั้งอยู่หมู่ 3 ตำบลปากน้ำหลังสวน บริเวณริมชายหาดแหลมสน สร้างเป็นรูปเรือรบหลวงจักรีนฤเบศรซึ่งลำจริงอยู่ที่ฐานทัพเรือสัตหีบจังหวัดชลบุรี เรือจำลองกว้าง 29 เมตร ยาว 79 เมตร สูง 6 เมตร สวนส้มนายคำ แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของอำเภอทุ่งตะโก จังหวัดชุมพร อยู่ริมเส้นทางหมายเลข 41 ห่างจากตัวเมือง 54 กิโลเมตรด้านขวามือ เป็นแหล่งปลูกผลไม้คุณภาพ อาทิ ส้มโชกุน มะละกอท่าตะโก แก้วมังกร มะขาม ฯลฯ และเป็นจุดแวะพักระหว่างเดินทางที่มีบริการร้านอาหาร วัดพระธาตุถ้ำขั้วเมือง วัดพระธาตุถ้ำขั้วเมือง ตั้งอยู่ที่ตำบลนาโพธิ์ ห่างจากตัวเมืองสวีประมาณ 2 กิโลเมตร ใช้ทางหลวงหมายเลข 41 ข้ามสะพานแม่น้ำสวี เลี้ยวตามแยกสวีไปประมาณ 500 เมตร จะมีทางแยกเข้าวัดอยู่ขวามือ ต้องไปกลับรถแล้วเลี้ยวซ้ายเข้าไปประมาณ 500 เมตร องค์พระธาตุมีสีขาวคูเด่น ลักษณะทรงระฆังคว่ำตั้งอยู่บนฐานแปดเหลี่ยม สูงประมาณ 20 เมตร สร้างตั้งแต่ พ.ศ. 2525 หาดทรายรีสวี หาดทรายรีสวี เป็นหาดทรายที่สวยงามของอำเภอสวี ตั้งอยู่หมู่ที่ 8 ตำบลท่าหิน เป็นชายหาดขนาดใหญ่ทอดตัวยาวขนานกับทิวมะพร้าว เป็นแนวยาว เหมาะสำหรับการพักผ่อนหรือขับรถชมวิวและชมวิถีชีวิตชาวประมงอันเรียบง่าย พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ชุมพร อยู่ในศูนย์ราชการแห่งใหม่ของจังหวัดชุมพร อำเภอเมือง สามารถเดินทางตามถนนเพชรเกษม ก่อนถึงสี่แยกชุมพรแยกซ้ายบริเวณ กิโลเมตรที่ 484 เป็นสถานที่รวบรวมเรื่องราวทางประวัติศาสตร์และโบราณวัตถุที่สำคัญของจังหวัดชุมพร อ่าวทุ่งมะขาม แบ่งเป็นอ่าวทุ่งมะขามในและอ่าวทุ่งมะขามนอก โกงอ่าวมีลักษณะเป็นรูปครึ่งวงกลมจดกันสองอ่าว มีแนวหินเป็นแหลมยื่นตรงกลางระหว่างสองอ่าว มีชายหาดสีขาวนวลสงบเงียบน่า

พักผ่อน หาดอรุณทัย จากถนนเพชรเกษมแยกซ้ายเข้าทางหลวงหมายเลข 4096 ไปอีก 6 กิโลเมตร เป็นชายหาดสงบเงียบที่ยังพบเห็นวิถีชีวิตชาวประมงพื้นบ้านได้ น้ำตกเหวโหลม ตั้งอยู่ที่บ้านบงไฟ หมู่ที่ 3 ตำบลปากทรง ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าควนแม่ยายหม่อน จากหน่วยพิทักษ์เหวโหลม มีเส้นทางเดินเท้าเป็นขั้นบันไดต่อไปอีก 200 เมตร ถ้ำแอ่งคลองพะโต๊ะ อำเภอพะโต๊ะมีกิจกรรมล่องแพและโฮมสเตย์ท่ามกลางธรรมชาติ ผืนป่าในเขตอำเภอพะโต๊ะ เป็นแหล่งต้นน้ำหลายสายที่ใหญ่ที่สุดเกี่ยวกับตามขุนเขา สองฝั่งลำน้ำเป็นป่าดงดิบ และสวนผลไม้ บางช่วงเป็นแก่งน้ำขนาดใหญ่ จึงมีการจัดกิจกรรมผจญภัยในคลองพะโต๊ะ ตลอดทั้งปี บ่อน้ำพุร้อนถ้ำเขาพลู ตั้งอยู่หมู่ที่ 2 ตำบลสวนแดง จากถนนเพชรเกษม แยกซ้ายกิโลเมตรที่ 92 ไปบ้านควนประมาณ 500 เมตร บริเวณเชิงเขามีบ่อน้ำร้อนจำนวน 3 บ่อ ซึ่งมีชื่อเรียกคล้องจองกันคือ เอื้ออารีรัชารทิพย์ อมฤตธารา และพฤกษาลลิตธาร แต่ละบ่อมีน้ำแร่ร้อนผุดจากผิวดิน อุณหภูมิระหว่าง 55-56 องศาเซลเซียส ยอดเขาพ่อตามังกร จุดยอดเขามีระดับความสูงจากน้ำทะเลถึง 970 เมตร ที่ปกคลุมด้วยทุ่งดอกไม้และทุ่งหญ้าเรียงรายด้วยพืชพรรณดอกไม้แปลกตา สัตว์ป่าหลากหลาย ยอดเขาพ่อตาโขงโคง พืชยอดเขาสูงเสียดฟ้า ด้วยความสูงจากระดับน้ำทะเลเกือบ 1,000 เมตร อันบ่งบอกถึงความดึกดำบรรพ์ของพืชพรรณ และมีความหลากหลายทางชีวภาพ ระหว่างทางเดินจะพบพันธุ์พืชและสัตว์ป่านานาชนิด วนอุทยานน้ำตกกะเปาะ วนอุทยานน้ำตกกะเปาะ ตั้งอยู่บ้านยายไท ตำบลหงส์เจริญ ห่างจากอำเภอท่าชะ ตามทางหลวงสายเพชรเกษม ประมาณ 13 กิโลเมตร ระหว่างหลักกิโลเมตรที่ 467-468 หรือจากสี่แยกปฐมพรไปตามถนนเพชรเกษม ประมาณ 30 กิโลเมตร อยู่ริมถนนด้านขวาก่อนถึงตัวเมืองชุมพร เหมาะแก่การพักผ่อน อนุสาวรีย์ยุวชนทหาร อนุสาวรีย์ยุวชนทหาร ตั้งอยู่ริมทางหลวงหมายเลข 4001 สายชุมพร-ปากน้ำ ตำบลบางหมาก เชิงสะพานท่านางสังข์ ห่างจากอำเภอเมืองฯ ประมาณ 5 กิโลเมตร สร้างขึ้นเพื่อเป็นอนุสรณ์รำลึกถึงวีรกรรมอันกล้าหาญของยุวชนทหารที่ทำการรบต่อสู้กับทหารญี่ปุ่น พระธาตุสวิ พระธาตุสวิ ห่างจากตัวจังหวัดชุมพร ตามทางหลวงหมายเลข 41(ชุมพร-หลังสวน) ประมาณ 47 กิโลเมตร หาดทรายรี อยู่ห่างจากเขตเทศบาลเมืองชุมพร ไปตามทางหลวงหมายเลข 4119 และ 4098 ประมาณ 20 กิโลเมตร มีรถโดยสารวิ่งจากตัวเมืองถึงชายหาด เป็นหาดทรายยาวสีขาวสะอาดตา บริเวณหาดมีที่พักและร้านอาหารบริการ ใกล้ ๆ หาดถ่อเขา ตั้งอยู่ที่ ตำบลนาพญา อำเภอหลังสวน ตามถนนเลียบชายหาดจากปากน้ำหลังสวนไปอำเภอละแม ประมาณ 10 กิโลเมตร เป็นชายหาดที่เงียบสงบ มีศาลกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์สร้างบน

เรือรบหลวงเจนทะเลซึ่งเป็นเรือจำลอง และวัดคอกเขา ประดิษฐานรูปปั้นพระโพธิสัตว์กวนอิมขนาดใหญ่ที่สวยงาม (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2551)

กรอบแนวคิดของการวิจัย

บทที่ 3 วิธีการวิจัย

ประชากร

คือแหล่งท่องเที่ยวในเส้นทางเลียบทะเลจังหวัดชุมพรและพื้นที่เชื่อมโยง

กลุ่มตัวอย่าง

คือแหล่งท่องเที่ยวในเส้นทางเลียบทะเลจังหวัดชุมพรและพื้นที่เชื่อมโยงที่มีการพัฒนาในด้านต่างๆ เพื่อรองรับนักท่องเที่ยว

เครื่องมือในการวิจัย

ซึ่งเครื่องมือในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย

1.1 แบบวิเคราะห์ประเภทของแหล่งท่องเที่ยว ตามหลักเกณฑ์ของการจำแนกช่วงชั้น

โอกาส ทางด้านนันทนาการ (Recreation Opportunity Spectrum: ROS) ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับที่ตั้งและขอบเขตของแหล่งท่องเที่ยว ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว ตอนที่ 3 การจำแนกเขตท่องเที่ยวตามหลักช่วงชั้นโอกาสทางด้านนันทนาการ พิจารณาตามปัจจัย ดังนี้ 1) ปัจจัยเกี่ยวกับการเดินทางและการเข้าถึง 2) ความเป็นธรรมชาติและสภาพพื้นที่ 3) ลักษณะประสบการณ์ที่นักท่องเที่ยวได้รับ และ 4) ระดับการควบคุมนักท่องเที่ยว/ควบคุมกิจกรรมการใช้ประโยชน์โดยหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบพื้นที่ ซึ่งจะได้ทราบถึงสภาพของแหล่งท่องเที่ยวตามหลัก ROS ว่าแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการวิเคราะห์เป็นพื้นที่ประเภทใด ควรมีระบบในการจัดการและพัฒนาเช่นไร

1.2 แบบประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว (Evaluation of Tourism Site Potential :

ETSP) เป็นแบบสำรวจที่ใช้ในการประเมินแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติโดยพิจารณาตามปัจจัย ดังนี้ 1) ด้านทรัพยากร 2) ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม สะดวก บริการ และการสื่อความหมาย 3) ด้านการจัดการผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และ 4) ด้านการมีส่วนร่วม การประเมินศักยภาพด้านการท่องเที่ยวมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของแหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมการท่องเที่ยวหลัก สิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ ศักยภาพของพื้นที่ในการรองรับกิจกรรมการท่องเที่ยว รวมถึงสภาพปัจจุบันของแหล่งท่องเที่ยวว่าเป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทใด เพื่อสามารถนำข้อมูลไปวางแผนเพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวได้ในทิศทางที่ถูกต้อง

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยวเส้นทางเลียบชายฝั่งทะเลจังหวัดชุมพร ทำการศึกษาวิจัย โดยวิธีการสำรวจประเภท ศักยภาพและคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยวในเส้นทางเลียบทะเลจังหวัดชุมพรและพื้นที่เชื่อมโยง เพื่อวิเคราะห์ถึงลักษณะแหล่งท่องเที่ยว ศักยภาพและคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งแล้วนำข้อมูลเหล่านั้นมาพัฒนาให้เป็นโครงข่ายการท่องเที่ยวและโปรแกรมการท่องเที่ยวของเส้นทางเลียบทะเลจังหวัดชุมพรโดยประยุกต์ใช้ด้วยระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ (Geographic Information System: GIS)

การวิเคราะห์ข้อมูล

1 การประเมินเพื่อจำแนกแหล่งท่องเที่ยวตามหลักการจำแนกช่วงชั้นโอกาสด้านนันทนาการ (ROS) ด้วยการให้ค่าคะแนนตามปัจจัยที่กำหนดขึ้น 4 ปัจจัย คือ 1) ปัจจัยเกี่ยวกับการเดินทางและการเข้าถึง 2) ความเป็นธรรมชาติและการพัฒนาพื้นที่ 3) ลักษณะประสบการณ์ที่นักท่องเที่ยวได้รับ และ 4) ระดับการควบคุมนักท่องเที่ยว/ควบคุมกิจกรรมการใช้ประโยชน์โดยหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบพื้นที่ โดยใช้ค่าเฉลี่ยเพื่อบ่งชี้ประเภทของแหล่งท่องเที่ยวตามหลักการ ROS ซึ่งประกอบไปด้วย 1) พื้นที่พัฒนามาก (Developed) 2) พื้นที่กึ่งพัฒนา (Semi- Developed) 3) พื้นที่กึ่งธรรมชาติโดยใช้ยานยนต์ (Semi-Primitive Motorized) 4) พื้นที่กึ่งธรรมชาติโดยไม่ใช้ยานยนต์ (Semi-Primitive Non-Motorized)

2 การประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว (ETSP) คณะผู้ศึกษาให้ค่าคะแนนตามแบบประเมินและเกณฑ์การประเมินที่ออกแบบและจัดทำขึ้น จากนั้นทำการเฉลี่ยค่าคะแนนในแต่ละตัวชี้วัดตามประเภทแหล่งท่องเที่ยวและตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของข้อมูลแล้วนำค่าคะแนนเฉลี่ยที่ได้ไปคำนวณโดยใช้สมการถ่วงน้ำหนัก และนำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของแหล่งท่องเที่ยวว่าปัจจุบันเป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทใด เหมาะสมสำหรับการท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทใด (NT, AT, ET) และมีศักยภาพในการรองรับการท่องเที่ยวอยู่ในระดับใด สำหรับการให้ค่าคะแนนแต่ละตัวชี้วัด (rated score หรือ ค่า R) 3 ระดับ จากค่าคะแนนระดับ 1 ถึง 3 พิจารณาเทียบเคียงกับเกณฑ์การประเมินที่กำหนดขึ้น แล้ววิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการประเมิน โดยใช้สมการถ่วงน้ำหนัก (weighting score equation)

$$ENTSP = \frac{\sum_{i=1}^n W_i R_i}{\sum_{i=1}^n W_i} = \frac{W_1 R_1 + W_2 R_2 + W_3 R_3 + \dots + W_n R_n}{W_1 + W_2 + W_3 + \dots + W_n}$$

โดยที่ ETSP = การประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว (Evaluation of Tourism Site Potential)

R_i = ค่าคะแนนระดับศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว ของตัวชี้วัดที่ 1 ถึง n มีค่าตั้งแต่ 1 ถึง

3 โดย 1 = ค่าคะแนนระดับต่ำ จนถึง 3 = ค่าคะแนนระดับสูง

W_i = ค่าถ่วงน้ำหนักของตัวชี้วัดที่ 1 ถึง n ในที่นี้มีค่าเท่ากับ 1 เนื่องจาก ทุกตัวชี้วัด มี

ค่าคะแนนความสำคัญเท่ากัน

จากนั้นทำการเปรียบเทียบระดับศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวกับเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อบ่งชี้สถานภาพปัจจุบันของแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ 1 ศักยภาพระดับต่ำ ถึง 3 ศักยภาพระดับสูง จากสูตรแบ่งช่วงชั้น ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{การแบ่งช่วงชั้น} &= \frac{\text{ค่าสูงสุด} - \text{ค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนช่วงชั้น}} \\ &= \frac{3-1}{3} \\ &= 0.66 \end{aligned}$$

จากการคำนวณ ระดับศักยภาพในการรองรับกิจกรรมการท่องเที่ยว มีรายละเอียดดังนี้

1.00-1.66 = ศักยภาพต่ำในการรองรับกิจกรรมการท่องเที่ยว (L)

1.67-2.33 = ศักยภาพปานกลางในการรองรับกิจกรรมการท่องเที่ยว (M)

2.34-3.00 = ศักยภาพสูงในการรองรับกิจกรรมการท่องเที่ยว (H)

บทที่ 4 ผลการวิจัย

โครงการวิจัยเรื่องการพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยวเส้นทางเลียบชายฝั่งทะเลจังหวัดชุมพร สามารถแบ่งผลการศึกษาวิจัยได้เป็น 2 ส่วน นั่นก็คือ

1. ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเส้นทางเลียบทะเลจังหวัดชุมพร

เป็นการศึกษาถึงช่วงชั้นโอกาสด้านนันทนาการและศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเส้นทางเลียบทะเลจังหวัดชุมพร จำนวน 52 แห่ง ประกอบไปด้วย

1. สถานีวิจัยสิทธิพร กฤดากร

ตั้งอยู่หมู่ที่ 5 ตำบลทรายทอง อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นสถานีวิจัยทางการเกษตร โดยมีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เป็นผู้ดูแลรับผิดชอบและยังเป็นที่ฝึกงานของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ด้วย ภายในพื้นที่มีอนุสาวรีย์หม่อมเจ้าสิทธิพร กฤดากร เป็นผู้บุกเบิกเกษตรไทย และเป็นคนที่ให้คำว่า “เงินทองคือมายา ข้าวปลาคือของจริง” และยังมีพิพิธภัณฑน์ ม.จ.สิทธิพร กฤดากร เป็นพิพิธภัณฑน์เกี่ยวกับการเกษตรมีอุปกรณ์ทางการเกษตรจัดแสดงภายใน ด้านหน้าพิพิธภัณฑน์มีต้นนนท์ที่ใหญ่ที่สุดปลูกประมาณปี พ.ศ. 2464 ภายในสถานีมีที่พัก, ร้านอาหาร และยังมีจักรยานให้บริการนักท่องเที่ยว ส่วนด้านหน้ายังมีป้อมยามและเจ้าหน้าที่ที่คอยให้ความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว ในส่วนของทางเข้าก็ยังสะดวกมากรถทุกชนิดสามารถเข้าจอดในสถานีได้เหมาะสมสำหรับนักท่องเที่ยวที่ชื่นชอบการท่องเที่ยวเชิงเกษตร และยังสามารถเข้าไปศึกษาดูงานได้อีกด้วย

การเดินทาง มาจากกรุงเทพฯ ใช้ทางหลวงหมายเลข 4 ตรงหลักกิโลเมตรที่ 425 เลี้ยวซ้ายเข้าทางหลวงชนบทสาย ปช 1015 แยกเข้าบางเปิด ถนนเป็นทางลาดยางสองเลนไม่มีไหล่ทาง จนถึงทางเลียบทางขวาไปถนนจะเปลี่ยนเป็นถนนคอนกรีต ไม่มีไหล่ทาง ถึงวัดห้วยสักเลี้ยวซ้ายแยกทางรถไฟ เข้าชุมชนทรายทองย่านชุมชนทรายทองถนนเปลี่ยนเป็นถนนลาดยางสองเลนมีไหล่ทาง ขับตรงไปให้ชิดเส้นทางสายบางเปิดเป็นหลัก จนถึงชายทะเลเลี้ยวซ้ายไปทางหาดบางเปิดจากแยกประมาณ 200 เมตร อยู่ทางซ้ายมือ

ตารางที่ 1 ประเภทและศักยภาพการท่องเที่ยวสถานีวิจัยสิทธิพร กุดดาก

สถานภาพแหล่งท่องเที่ยว	ระดับคะแนน/ศักยภาพ
ประเภทแหล่งท่องเที่ยว	แหล่งท่องเที่ยวแบบธรรมชาติทั่วไป
ช่วงชั้นโอกาสทางค่านันทนาการ (ROS)	แหล่งท่องเที่ยวประเภทพัฒนามาก
ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว	
1.ด้านทรัพยากร	2.11
2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	1.87
3.ด้านการจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อม	1.42
4.ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน	1.17
รวม	1.64
ระดับศักยภาพ	ต่ำ

2.หาดบางเบิด

ตั้งอยู่ที่บ้านบางเบิด ม.5 ต.ทรายทอง, อ.บางสะพานน้อย จ.ประจวบคีรีขันธ์ เป็นอ่าวที่ได้รับการพัฒนามากมีสิ่งอำนวยความสะดวกครบครันมีไฟให้แสงสว่างตลอดแนวชายหาดมีรีสอร์ท,ร้านอาหารและร้านขายของที่ระลึกให้บริการเป็นจำนวนมาก บริเวณชายหาดมีการสร้างแนวกันคลื่นและยังมีการปลูกต้นไม้ตลอดแนว อ่าวบางเบิดเป็นอ่าวที่มีหาดทรายขาวยาวประมาณ 1 กิโลเมตร เหมาะสำหรับการพักผ่อนในวันหยุด เล่นน้ำและอาบแดด ท้ายหาดยังเป็นหมู่บ้านชาวประมงมีเรือประมงจอดในอ่าวเป็นจำนวนมาก นักท่องเที่ยวสามารถมองเห็นและศึกษาวิถีชีวิตของชาวประมงได้อีกด้วย นอกจากนี้ยังเป็นจุดขึ้นเรือไปยังเกาะทะลุ มีเรือให้บริการทุกวัน

การเดินทางจากตัวเมืองชุมพร ใช้เส้นทางถนนเพชรเกษม แยกขวากิโลเมตรที่ 426 เข้าไป 21 กิโลเมตร หรือ มาจากกรุงเทพฯ ใช้ถนนเพชรเกษม แยกซ้ายกิโลเมตรที่ 425 เข้าทางหลวงชนบทสาย ปช 1015 แยกเข้าบางเบิด ถนนเป็นทางลาดยางสองเลนไม่มีไหล่ทาง จนถึงทางเลียบทางขวาไปถนนจะเปลี่ยนเป็นถนนคอนกรีต ไม่มีไหล่ทาง ถึงวัดห้วยสักเลี้ยวซ้ายแยกทางรถไฟ เข้าชุมชนทรายทองย่านชุมชนทรายทองถนนเปลี่ยนเป็นถนนลาดยางสองเลนมีไหล่ทาง ขับตรงไปให้

ยึดเส้นทางสายบางเปิดเป็นหลัก จนถึงชายทะเลแยกซ้ายไปทางหาดบางเบิดจากแยกประมาณ 2 กิโลเมตรเมตร

ตารางที่ 2 ประเภทและศักยภาพการท่องเที่ยวหาดบางเบิด

สถานภาพแหล่งท่องเที่ยว	ระดับคะแนน/ศักยภาพ
ประเภทแหล่งท่องเที่ยว	แหล่งท่องเที่ยวแบบธรรมชาติทั่วไป
ช่วงชั้นโอกาสทางด้านการนันทนาการ (ROS)	แหล่งท่องเที่ยวประเภทพัฒนามาก
ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว	
1.ด้านทรัพยากร	2.33
2.ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	2.07
3.ด้านการจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อม	1.58
4.ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน	1.83
รวม	1.95
ระดับศักยภาพ	ปานกลาง

3.โครงการพัฒนาส่วนพระองค์จังหวัดชุมพร

ตั้งอยู่ที่ตำบลปากคลอง อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพรเป็นที่ส่วนพระองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช จัดตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2541 โดยมีพระราชประสงค์ให้สถานที่แห่งนี้เป็นที่ตั้งห้องเรียนธรรมชาติระบบนิเวศวิทยาและเป็นแหล่งศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาส่งเสริมอาชีพชาวบ้าน อยู่ห่างจากถนนเส้นทางเลียบชายฝั่งประมาณ 800 เมตร ทางเข้าเป็นถนนลาดยางรถทุกชนิดสามารถเข้าได้อย่างสะดวกทั้งสองฝั่งถนนเป็นป่าชายหาดที่มีความอุดมสมบูรณ์ มีกิจกรรมเดินป่าศึกษาธรรมชาติและสามารถดูนกได้อีกด้วย ส่วนชายหาดบรรยากาศร่มรื่นและเงียบสงบหาดทรายขาวเหมาะสำหรับการพักผ่อนเป็นอย่างมากมีห้องพัก, ร้านอาหารสวัสดิการ มีลานสำหรับกางเต็นท์ มีสำนักงานและเจ้าหน้าที่ประจำคอยให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่และคอยให้ความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว นอกจากนี้ยังแปลงสาธิตปลูกพืชแบบผสมผสาน, โรงเพาะเลี้ยงคอกหน้าวัว, โรงเรือนแคตส-พืชอวบน้ำและยังมีการสาธิตการทำน้ำมันหอมระเหย, น้ำส้มควันไม้ นักท่องเที่ยวนอกจากมาพักผ่อนแล้วยังสามารถศึกษาดูงานได้อีกด้วย

การเดินทางจากตัวเมืองชุมพรใช้เส้นทางถนนเพชรเกษม แยกขวากิเมตรที่ 41 เข้าไป 21 กิโลเมตรหรือ มาจากกรุงเทพฯ ใช้ถนนเพชรเกษม แยกซ้ายกิโลเมตรที่ 425 เข้าทางหลวงชนบทสาย ปช 1015 แยกเข้าบางเบิด ถนนเป็นทางลาดยางสองเลนไม่มีไหล่ทาง จนถึงทางเลียบทางขวาไป ถนนจะเปลี่ยนเป็นถนนคอนกรีต ไม่มีไหล่ทาง ถึงวัดห้วยสักเลี้ยวซ้ายแยกทางรถไฟ เข้าชุมชนทรายทองย่านชุมชนทรายทองถนนเปลี่ยนเป็นถนนลาดยางสองเลนมีไหล่ทาง ขับตรงไปให้ชิดเส้นทางสายบางเบิดเป็นหลัก จนถึงชายทะเลแยกขวาเข้าทางหลวงชนบทสาย สส 2021 แยกซ้าย กิโลเมตรที่ 351

ตารางที่ 3 ประเภทและศักยภาพการท่องเที่ยวโครงการพัฒนาส่วนพระองค์จังหวัดชุมพร

สถานภาพแหล่งท่องเที่ยว	ระดับคะแนน/ศักยภาพ
ประเภทแหล่งท่องเที่ยว	แหล่งท่องเที่ยวแบบธรรมชาติทั่วไป
ช่วงชั้นโอกาสทางค่านันทนาการ (ROS)	แหล่งท่องเที่ยวประเภทพัฒนามาก
ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว	
1.ด้านทรัพยากร	2.57
2.ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	2.40
3.ด้านการจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อม	2.42
4.ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน	1.50
รวม	2.22
ระดับศักยภาพ	ปานกลาง

4.เนินทรายงามจังหวัดชุมพร

ตั้งอยู่ที่บ้านน้ำพุ ตำบลปากคลอง อำเภอปะทิว เป็นเนินทราย (Sand Dune) ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ มีเนื้อที่ประมาณ 2,000 ไร่ มีความยาวมากกว่า 10 กิโลเมตร จุดสูงสุดจากระดับน้ำทะเล 30 เมตร เป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นมานานนับพันปีแล้วและสวยงามที่สุดในประเทศไทย อยู่ติดกับถนน นักท่องเที่ยวสามารถมองเห็นความสวยงามได้ในขณะขับรถ แต่ถ้าหากอยากสัมผัสความสวยงามของเนินทรายก็สามารถจอดรถและเดินชมในขณะเดียวกันยังสามารถชมวิวได้

อีกด้วยหากอยู่บนยอดเนิน และหลังเนินทรายเป็นแหล่งกำเนิดของป่าเนินทรายมีพืชเฉพาะถิ่นมากกว่า 160 ชนิด ที่หาดไค้ยากในที่อื่นๆและยังเป็นเส้นทางศึกษาธรรมชาติ

การเดินทางมาจากกรุงเทพฯ ใช้ถนนเพชรเกษม แยกซ้ายกิโลเมตรที่ 425 เข้าทางหลวงชนบทสาย ปช 1015 แยกเข้าบางเบิด ถนนเป็นทางลาดยางสองเลนไม่มีไหล่ทาง จนถึงทางเลียบทางขวาไปถนนจะเปลี่ยนเป็นถนนคอนกรีต ไม่มีไหล่ทาง ถึงวัดห้วยสักเลี้ยวซ้ายแยกทางรถไฟ เข้าสู่ชุมชนทรายทองย่านชุมชนทรายทองถนนเปลี่ยนเป็นถนนลาดยางสองเลนมีไหล่ทาง ขับตรงไปให้ยึดเส้นทางสายบางเบิดเป็นหลัก จนถึงชายทะเลแยกขวาเข้าทางหลวงชนบทสาย สส 2021 ตรงไปห่างจากโครงการพัฒนาส่วนพระองค์ ประมาณ 3 กิโลเมตร

ตารางที่ 4 ประเภทและศักยภาพการท่องเที่ยวเนินทรายงามจังหวัดชุมพร

สถานภาพแหล่งท่องเที่ยว	ระดับคะแนน/ศักยภาพ
ประเภทแหล่งท่องเที่ยว	แหล่งท่องเที่ยวแบบธรรมชาติทั่วไป
ช่วงชั้น โอกาสทางด้านการนันทนาการ (ROS)	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกิจกรรมชาติใช้ยานยนต์
ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว	
1.ด้านทรัพยากร	2.67
2.ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	1.53
3.ด้านการจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อม	1.67
4.ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน	1.00
รวม	1.72
ระดับศักยภาพ	ปานกลาง

5. หาดถ้ำธง

ตั้งอยู่ที่บ้านถ้ำธง ตำบลปากคลอง อำเภอบางละมุง เป็นหาดทรายสวยงามทอดยาวกว่า 5 กิโลเมตร ขนานกับถนนเลียบชายหาด มีทัศนียภาพที่สวยงามสามารถมองเห็นเกาะต่างๆ เป็นหมู่บ้านชาวประมง สามารถศึกษาวิถีชีวิตชาวประมงได้

การเดินทาง จากตัวเมืองชุมพร ใช้เส้นทางถนนเพชรเกษม แยกขวากิโลเมตรที่ 426 เข้าไป 26 กิโลเมตร หรือ มาจากกรุงเทพฯ ใช้ถนนเพชรเกษม แยกซ้ายกิโลเมตรที่ 425 เข้าทางหลวงชนบท

สาย ปช 1015 แยกเข้าบางเบิด ถนนเป็นทางลาดยางสองเลนไม่มีไหล่ทาง จนถึงทางเลียบทางขวา ไปถนนจะเปลี่ยนเป็นถนนคอนกรีต ไม่มีไหล่ทาง ถึงวัดห้วยสักเลี้ยวซ้ายแยกทางรถไฟ เข้าชุมชนทรายทองย่านชุมชนทรายทองถนนเปลี่ยนเป็นถนนลาดยางสองเลนมีไหล่ทาง ขับตรงไปให้ชิดเส้นทางสายบางเบิดเป็นหลัก จนถึงชายทะเลแยกขวาเข้าทางหลวงชนบทสาย สส 2021 ตรงไป

ตารางที่ 5 ประเภทและศักยภาพการท่องเที่ยวหาดถ้ำราง

สถานภาพแหล่งท่องเที่ยว	ระดับคะแนน/ศักยภาพ
ประเภทแหล่งท่องเที่ยว	แหล่งท่องเที่ยวแบบธรรมชาติทั่วไป
ช่วงชั้น โอกาสทางด้านนันทนาการ (ROS)	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกึ่งธรรมชาติใช้ยานยนต์
ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว	
1.ด้านทรัพยากร	1.89
2.ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	1.20
3.ด้านการจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อม	1.25
4.ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน	1.83
รวม	1.54
ระดับศักยภาพ	ต่ำ

6.หาดทุ่งยาง

เป็นหาดขนาดเล็กมีทัศนียภาพที่สวยงามเงียบสงบ เหมาะสำหรับการพักผ่อนและประกอบอาหารกับครอบครัว ไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวกใดๆเลย ทางเข้าค่อนข้างลำบากเป็นถนนดินแดงรถใหญ่ไม่สามารถเข้าได้

การเดินทางมาจากกรุงเทพฯ ใช้ถนนเพชรเกษม แยกซ้ายกิโลเมตรที่ 425 เข้าทางหลวงชนบทสาย ปช 1015 แยกเข้าบางเบิด ถนนเป็นทางลาดยางสองเลนไม่มีไหล่ทาง จนถึงทางเลียบทางขวาไปถนนจะเปลี่ยนเป็นถนนคอนกรีต ไม่มีไหล่ทาง ถึงวัดห้วยสักเลี้ยวซ้ายแยกทางรถไฟ เข้าชุมชนทรายทองย่านชุมชนทรายทองถนนเปลี่ยนเป็นถนนลาดยางสองเลนมีไหล่ทาง ขับตรงไปให้ชิดเส้นทางสายบางเบิดเป็นหลัก จนถึงชายทะเลแยกขวาเข้าทางหลวงชนบทสาย สส 2021 ตรงไปเรื่อยๆ แยกซ้ายเข้าซอยเกาะเดียบตรงไปแยกซ้ายเข้าถนนแดงลูกรัง

ตารางที่ 6 ประเภทและศักยภาพการท่องเที่ยวหาดทุ่งยาง

สถานภาพแหล่งท่องเที่ยว	ระดับคะแนน/ศักยภาพ
ประเภทแหล่งท่องเที่ยว	แหล่งท่องเที่ยวแบบผจญภัย
ช่วงชั้นโอกาสทางด้านนันทนาการ (ROS)	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกิจกรรมชาติไชนาแลนด์
ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว	
1.ด้านทรัพยากร	1.78
2.ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	1.07
3.ด้านการจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อม	1.08
4.ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน	1.33
รวม	1.32
ระดับศักยภาพ	ต่ำ

7.เกาะเตียบ

ตั้งอยู่หมู่ที่ ๗ บ้านเกาะเตียบ ตำบลปากคลอง อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร เป็นหมู่บ้านชาวประมงที่มีทัศนียภาพที่สวยงามสามารถมองเห็นเกาะน้อยใหญ่เป็นจำนวนมาก ภายในหมู่บ้านมีการทำธนาคารปูเป็นของ “ลุงจาง” ซึ่งเป็นคนที่ทำธนาคารปูเป็นคนแรกของประเทศไทย นอกจากนี้ยังมีรีสอร์ทและร้านอาหารอยู่ติดกับหมู่บ้าน

การเดินทาง ด้วยทางเข้าเป็นถนนคอนกรีตทุกชนิดสามารถเข้าถึงหมู่บ้านได้อย่างสะดวกหรือ มาจากกรุงเทพฯ ใช้ถนนเพชรเกษม แยกซ้ายกิโลเมตรที่ 425 เข้าทางหลวงชนบทสาย ปช 1015 แยกเข้าบางเบิด ถนนเป็นทางลาดยางสองเลนไม่มีไหล่ทาง จนถึงทางเลียบทางขวาไปถนนจะเปลี่ยนเป็นถนนคอนกรีต ไม่มีไหล่ทาง ถึงวัดห้วยสักเลี้ยวซ้ายแยกทางรถไฟ เข้าชุมชนทรายทองย่านชุมชนทรายทองถนนเปลี่ยนเป็นถนนลาดยางสองเลนมีไหล่ทาง ขับตรงไปให้ชิดเส้นทางสายบางเบิดเป็นหลัก จนถึงชายทะเลแยกขวาเข้าทางหลวงชนบทสาย สส 2021 ตรงไปเรื่อยๆ แยกซ้ายเข้าซอยเกาะเตียบตรงไป

ตารางที่ 7 ประเภทและศักยภาพการท่องเที่ยวเกาะเตียบ

สถานภาพแหล่งท่องเที่ยว	ระดับคะแนน/ศักยภาพ
ประเภทแหล่งท่องเที่ยว	แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
ช่วงชั้นโอกาสทางค่านันทนาการ (ROS)	แหล่งท่องเที่ยวประเภทพัฒนามาก
ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว	
1.ด้านทรัพยากร	1.86
2.ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	1.07
3.ด้านการจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อม	1.08
4.ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน	1.83
รวม	1.21
ระดับศักยภาพ	ต่ำ

8. จุดชมวิวอ่าวทุ่งมหาและสำนักสงฆ์แก้วประเสริฐ

ตั้งอยู่บริเวณบ้านท่าแอต หมู่ที่ 7 ตำบลปากคลอง อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร เป็นจุดชมวิวที่ติดกับถนนใหญ่ที่สวยงามแห่งหนึ่งในจังหวัดชุมพร สามารถมองเห็นวิวทิวทัศน์ได้แบบสุดสายตามองเห็นเกาะเตียบที่สวยงามเป็นอย่างยิ่ง และยังสามารถมองเห็นทัศนียภาพที่สวยงามของอ่าวทุ่งมหาและป่าชายเลนที่ยังคงความอุดมสมบูรณ์และ ณ จุดชมวิวอ่าวทุ่งมหาเป็นสำนักสงฆ์แก้วประเสริฐ จุดเด่นก็คือรูปปั้นเจ้าแม่กวนอิมขนาดใหญ่ตั้งเด่นเป็นสง่าหันหน้าออกสู่ทะเล เป็นที่เคารพบูชาของชาวชุมพรและประชาชนทั่วไปเดินทางมากราบไหว้สักการะบูชา ส่วนบริเวณเนินเขาทางด้านข้างของสำนักสงฆ์แก้วประเสริฐ เป็นที่ประดิษฐานของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และพระบรมรูปกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ ได้ชมวิวทิวทัศน์บรรยากาศงามๆ และได้ไหว้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่เป็นสิริมงคล ถือเป็นสถานที่ที่นักท่องเที่ยวไม่ควรพลาด เมื่อขับรถผ่าน ณ จุดชมวิวอ่าวทุ่งมหาแห่งนี้

การเดินทางจากตัวเมืองชุมพรใช้ถนนเพชรเกษมแยกทางเข้าบ้านมาบอำมฤต ต่อไปบ้านท่าแอต ประมาณ 20 กิโลเมตร หรือ มาจากกรุงเทพฯ ใช้ถนนเพชรเกษม แยกซ้ายกิโลเมตรที่ 425 เข้าทางหลวงชนบทสาย ปช 1015 แยกซ้ายบางเบิด ถนนเป็นทางลาดยางสองเลนไม่มีไหล่ทาง จนถึง

ทางเลียบทางขวาไปถนนจะเปลี่ยนเป็นถนนคอนกรีต ไม่มีไหล่ทาง ถึงวัดห้วยสักเลี้ยวซ้ายแยกทางรถไฟ เข้าชุมชนทรายทองย่านชุมชนทรายทองถนนเปลี่ยนเป็นถนนลาดยางสองเลนมีไหล่ทาง ขับตรงไปให้ชิดเส้นทางสายบางเบิดเป็นหลัก จนถึงชายทะเลแยกขวาเข้าทางหลวงชนบทสาย สส 2021 ตรงไป

ตารางที่ 8 ประเภทและศักยภาพการท่องเที่ยวจุดชมวิ่อ่าวทุ่งมหาและสำนักสงฆ์แก้วประเสริฐ

สถานภาพแหล่งท่องเที่ยว	ระดับคะแนน/ศักยภาพ
ประเภทแหล่งท่องเที่ยว	แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติทั่วไป
ช่วงชั้นโอกาสทางด้านนันทนาการ (ROS)	แหล่งท่องเที่ยวประเภทพัฒนามาก
ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว	
1.ด้านทรัพยากร	2.50
2.ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	2.07
3.ด้านการจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อม	1.83
4.ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน	1.50
รวม	1.98
ระดับศักยภาพ	ปานกลาง

9.เส้นทางเลียบป่าชายเลนอ่าวทุ่งมหา

ตั้งอยู่ในเขตตำบลปากคลอง อำเภอบะพือ จังหวัดชุมพร เป็นถนนคอนกรีตที่ติดกับป่าชายเลนตลอดเส้นทางมีความยาวประมาณ 1 กิโลเมตร เหมาะสำหรับปั่นจักรยานเที่ยวชมความสวยงามของป่าชายเลนได้อย่างใกล้ชิด สามารถเดินป่าศึกษาธรรมชาติชมพรรณไม้ป่าชายเลนและระบบนิเวศของป่าชายเลนและยังสามารถดูนกได้

การเดินทางอยู่เลยวัดแก้วประเสริฐไปทางปะทิวประมาณ 1 กิโลเมตร ตอนลงจากเนินจะมีแยกให้เลี้ยวซ้ายลงไปยังถนนเลียบป่าชายเลนทุ่งมหาถนนจะเป็นทางคอนกรีตสองเลนไม่มีไหล่ทาง ถนนแคบรถสวนกันลำบาก

ตารางที่ 9 ประเภทและศักยภาพการท่องเที่ยวเส้นทางเลียบป่าชายเลนอ่าวทุ่งมหา

สถานภาพแหล่งท่องเที่ยว	ระดับคะแนน/ศักยภาพ
ประเภทแหล่งท่องเที่ยว	แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
ช่วงชั้นโอกาสทางด้านนันทนาการ (ROS)	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกิจกรรมชาติใช้ยานยนต์
ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว	
1.ด้านทรัพยากร	2.19
2.ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	1.13
3.ด้านการจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อม	1.00
4.ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน	1.17
รวม	1.37
ระดับศักยภาพ	ต่ำ

10.ปากคลองโฮมสเตย์

ตั้งอยู่ที่ 51/4 หมู่ 1 ต.ปากคลอง อ.ปะทิว จ.ชุมพร เป็นบ้านพักโฮมสเตย์ที่ชาวบ้านปากคลองรวมกลุ่มกันจัดตั้งขึ้น นอกจากบริการห้องพักแล้วยังมีโปรแกรมนำเที่ยวและกิจกรรมมากมายในพื้นที่ใกล้เคียงให้นักท่องเที่ยวได้เลือกทำและเลือกชมอีกด้วย เช่นเดินป่าศึกษาธรรมชาติระบบนิเวศ “ป่าชายเลนอ่าวทุ่งมหา” เป็นป่าสงวนแห่งชาติป่าชายเลน มีเนื้อที่ 6,552 ไร่ เดินป่าสำรวจธรรมชาติเกาะเวียง พืชความสูง 1,000 ฟุต จากระดับน้ำทะเล เดินชมความงามของดอกไม้ป่านานาชนิด รองเท้านารีชาวชุมพร กล้วยไม้ป่าหายาก และชมนกกาฮังหนึ่งในตระกูลนกเงือกที่อาศัยและทำรังอยู่บนเกาะ คำน้ำชมปะการังและปลาสวยงาม นั่งเรือรอบเกาะร้านขนมกนางวลนับพันตัว เป็นต้น

การเดินทาง มาจากกรุงเทพฯ ใช้ถนนเพชรเกษม แยกซ้ายกิโลเมตรที่ 425 เข้าทางหลวงชนบทสาย ปช 1015 แยกเข้าบางเบิด ถนนเป็นทางลาดยางสองเลนไม่มีไหล่ทาง จนถึงทางเลียบทางขวาไปถนนจะเปลี่ยนเป็นถนนคอนกรีต ไม่มีไหล่ทาง ถึงวัดห้วยสักเลี้ยวซ้ายแยกทางรถไฟ เข้าชุมชนทรายทองย่านชุมชนทรายทองถนนเปลี่ยนเป็นถนนลาดยางสองเลนมีไหล่ทาง ขับตรงไปให้

ยึดเส้นทางสายบางเบิดเป็นหลัก จนถึงชายทะเลแยกขวาเข้าทางหลวงชนบทสาย สส 2021ตรงไปทางปะทิว เจอแยกบางแหวนเลี้ยวซ้ายเข้าถนนสาย ปช 4015 เป็นถนนลาดยางสองเลนมีไหล่ทางตรงไปจนเจอสามแยกเลี้ยวซ้ายเข้าถนนสาย 3253 เป็นถนนลาดยางสองเลนมีไหล่ทางตรงไปประมาณ 1 กิโลเมตร

ตารางที่ 10 ประเภทและศักยภาพการท่องเที่ยวปากคลองโฮมสเตย์

สถานภาพแหล่งท่องเที่ยว	ระดับคะแนน/ศักยภาพ
ประเภทแหล่งท่องเที่ยว	แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
ช่วงชั้นโอกาสทางด้านนันทนาการ (ROS)	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกึ่งพัฒนา
ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว	
1.ด้านทรัพยากร	1.90
2.ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	2.07
3.ด้านการจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อม	2.00
4.ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน	2.67
รวม	2.16
ระดับศักยภาพ	ปานกลาง

11.อ่าวทุ่งช้าง

ตั้งอยู่หมู่ที่ 5 บ้านบางจาก ตำบลชุมโค อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร เป็นอ่าวที่กว้างใหญ่หาดทรายสีขาวนวลละเอียดสลับกับเขาหินปูนยาว 1 กิโลเมตร ทิศนียภาพสวยงามสามารถมองเห็นเกาะต่างๆ และอ่าวยังติดกับหน้าผาสูง ร่มรื่นไปด้วยไปด้วยทิวมะพร้าวบรรยากาศยามเย็นที่นี่เหมาะเป็นอย่างยิ่งสำหรับการพาครอบครัวมาล้อมวงปูเสื่อนั่งรับประทานอาหารหรือจูงลูกหลานมาเล่นน้ำทะเล เพราะชายหาดมีความลาดเอียง หาดค่อยๆเตล่นขึ้นๆ ออกไปกว้างขวาง เหมาะสำหรับการเล่นน้ำเป็นอย่างยิ่ง บริเวณอ่าวยังมีสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน ห้องน้ำ ไฟให้ความสว่าง ลานจอดรถ และศาลาพักผ่อน

การเดินทาง มาจากกรุงเทพฯ ใช้ถนนเพชรเกษม แยกซ้ายกิโลเมตรที่ 425 เข้าทางหลวงชนบทสาย ปช 1015 แยกเข้าบางเบิด ถนนเป็นทางลาดยางสองเลนไม่มีไหล่ทาง จนถึงทางเลียบทางขวาไปถนนจะเปลี่ยนเป็นถนนคอนกรีต ไม่มีไหล่ทาง ถึงวัดห้วยสักเลี้ยวซ้ายแยกทางรถไฟ เข้าชุมชนทรายทองย่านชุมชนทรายทองถนนเปลี่ยนเป็นถนนลาดยางสองเลนมีไหล่ทาง ขับตรงไปให้ยึดเส้นทางสายบางเบิดเป็นหลัก จนถึงชายทะเลแยกขวาเข้าทางหลวงชนบทสาย สส 2021 ตรงไปทางปะทิว เจอแยกบางแหวนเลี้ยวซ้ายเข้าถนนสาย ปช 4015 เป็นถนนลาดยางสองเลนมีไหล่ทาง ตรงไปจนเจอสามแยกเลี้ยวซ้ายเข้าถนนสาย 3253 เป็นถนนลาดยางสองเลนมีไหล่ทางตรงไปประมาณ 11 กิโลเมตรแยกซ้ายกิโลเมตรที่ 15 เข้าถนนสาย 4059 ไปหาดทุ่งช้าง เส้นทางเป็นทางลาดยางสองเลนมีไหล่ทาง

ตารางที่ 11 ประเภทและศักยภาพการท่องเที่ยวอ่าวทุ่งช้าง

สถานภาพแหล่งท่องเที่ยว	ระดับคะแนน/ศักยภาพ
ประเภทแหล่งท่องเที่ยว	แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติทั่วไป
ช่วงชั้นโอกาสทางด้านการนันทนาการ (ROS)	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกึ่งพัฒนา
ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว	
1.ด้านทรัพยากร	2.61
2.ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	2.13
3.ด้านการจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อม	2.00
4.ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน	1.67
รวม	2.10
ระดับศักยภาพ	ปานกลาง

12.อ่าวบางจาก

ตั้งอยู่หมู่ที่ 5 บ้านบางจาก ตำบลชุมโค อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร เป็นอ่าวขนาดเล็กที่ยังคงความเป็นธรรมชาติ หาดทรายขาวละเอียดมีภูเขาหินปูนกั้นทั้งสองฝั่งของอ่าว และยังสามารถนั่งบนโซลิดินเพื่อชมความงามของทัศนียภาพของอ่าวแห่งนี้ บนฝั่งมีร้านไปด้วยต้นมะพร้าวและ

ต้นไม้ต่างๆบรรยากาศสีเขียวสงบเหมาะสำหรับกางเต็นท์พักผ่อนเป็นที่สุด แต่ทางเข้ายังไม่ได้รับการพัฒนาเป็นถนนดินแดงจะต้องผ่านพื้นที่ส่วนบุคคลเข้าไป

การเดินทาง มาจากกรุงเทพฯ ใช้ถนนเพชรเกษม แยกซ้ายกิโลเมตรที่ 425 เข้าทางหลวงชนบทสาย ปช 1015 แยกเข้าบางเบิด ถนนเป็นทางลาดยางสองเลนไม่มีไหล่ทาง จนถึงทางเลียบทางขวาไปถนนจะเปลี่ยนเป็นถนนคอนกรีต ไม่มีไหล่ทาง ถึงวัดห้วยสักเลี้ยวซ้ายแยกทางรถไฟ เข้าชุมชนทรายทองย่านชุมชนทรายทองถนนเปลี่ยนเป็นถนนลาดยางสองเลนมีไหล่ทาง ขับตรงไปให้ยึดเส้นทางสายบางเบิดเป็นหลัก จนถึงชายทะเลแยกขวาเข้าทางหลวงชนบทสาย สส 2021 ตรงไปทางปะทิว เจอแยกบางแหวนเลี้ยวซ้ายเข้าถนนสาย ปช 4015 เป็นถนนลาดยางสองเลนมีไหล่ทางตรงไปจนเจอสามแยกเลี้ยวซ้ายเข้าถนนสาย 3253 เป็นถนนลาดยางสองเลนมีไหล่ทางตรงไปประมาณ 13กิโลเมตร เจอสี่แยกเลี้ยวซ้ายเข้าถนนลูกรัง

ตารางที่ 12 ประเภทและศักยภาพการท่องเที่ยวอ่าวบางจาก

สถานภาพแหล่งท่องเที่ยว	ระดับคะแนน/ศักยภาพ
ประเภทแหล่งท่องเที่ยว	แหล่งท่องเที่ยวแบบผจญภัย
ช่วงชั้น โอกาสทางด้านนันทนาการ (ROS)	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกึ่งพัฒนา
ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว	
1.ด้านทรัพยากร	2.33
2.ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	1.00
3.ด้านการจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อม	1.08
4.ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน	1.17
รวม	1.40
ระดับศักยภาพ	ต่ำ

13.อ่าวยายไธ้(หาดคอรอลบีช)

ตั้งอยู่ในหมู่ที่ 3 บ้านยายไธ้ ตำบลชุมโค อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร. เป็นหาดที่มีถ้ำอยู่ซึ่งเรียกว่าถ้ำยายไธ้ ด้านหนึ่งของถ้ำแห่งนี้เปิดออกสู่ทะเลได้ ที่นี้จึงเป็นเหมือนแหล่งท่องเที่ยวที่

เรียกว่า Blue Grotto เป็นหาดที่เคยถูกพัฒนาให้เป็นที่ขึ้นเรือไปชมปะการังและปลาสวยงามยังเกาะใกล้เคียง แต่ปัจจุบันไม่มีเรือให้บริการแล้ว ชายหาดเป็นอ่าวโค้งยาว ริมร่นไปด้วยต้นมะพร้าวและมีรีสอร์ทให้บริการ ทางเข้าเป็นถนนคอนกรีตทุกชนิดสามารถเข้าถึงได้อย่างสะดวก

การเดินทาง มาจากกรุงเทพฯ ใช้ถนนเพชรเกษม แยกซ้ายกิโลเมตรที่ 425 เข้าทางหลวงชนบทสาย ปช 1015 แยกเข้าบางเบิด ถนนเป็นทางลาดยางสองเลนไม่มีไหล่ทาง จนถึงทางเลียบทางขวาไปถนนจะเปลี่ยนเป็นถนนคอนกรีต ไม่มีไหล่ทาง ถึงวัดห้วยสักเลี้ยวซ้ายแยกทางรถไฟ เข้าชุมชนทรายทองย่านชุมชนทรายทองถนนเปลี่ยนเป็นถนนลาดยางสองเลนมีไหล่ทาง ขับตรงไปให้ยึดเส้นทางสายบางเบิดเป็นหลัก จนถึงชายทะเลแยกขวาเข้าทางหลวงชนบทสาย สส 2021 ตรงไปทางปะทิว เจอแยกบางแหวนเลี้ยวซ้ายเข้าถนนสาย ปช 4015 เป็นถนนลาดยางสองเลนมีไหล่ทางตรงไปจนเจอสามแยกเลี้ยวซ้ายเข้าถนนสาย 3253 เป็นถนนลาดยางสองเลนมีไหล่ทางตรงไปประมาณ 13 กิโลเมตร เจอสี่แยกเลี้ยวซ้ายตรงไปประมาณ 3 กิโลเมตร

ตารางที่ 13 ประเภทและศักยภาพการท่องเที่ยวอ่าวยายไ้(หาดคอรอลบีช)

สถานภาพแหล่งท่องเที่ยว	ระดับคะแนน/ศักยภาพ
ประเภทแหล่งท่องเที่ยว	แหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติทั่วไป
ช่วงชั้นโอกาสทางด้านนันทนาการ (ROS)	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกึ่งพัฒนา
ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว	
1.ด้านทรัพยากร	2.17
2.ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	1.60
3.ด้านการจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อม	1.54
4.ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน	1.17
รวม	1.62
ระดับศักยภาพ	ต่ำ

14.อ่าวบ่อเมา

ตั้งอยู่ใน ตำบลชุมโค อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร เป็นอ่าวกว้างชายหาดยาว ริมทะเลร่มรื่นไปด้วยต้นสน มีชาวประมงอาศัยอยู่และแหล่งเป็นอนุรักษหอยมือเสือ อ่าวบ่อเมานักท่องเที่ยว

สามารถเช่าเรือไปเกาะไข่ อยู่ห่างจากหาดบ่อเมาประมาณ 6 กิโลเมตร เป็นเกาะขนาดเล็กที่มีหาดทรายสั้นๆรอบเกาะ สามารถดำน้ำดูปะการังได้ รอบๆเกาะมีปลาชุกชุม จึงจุดหนึ่งที่นักท่องเที่ยวนิยมมาตกปลา อีกทั้งยัง รีสอร์ท ร้านอาหาร ให้บริการอีกด้วย

การเดินทาง มาจากกรุงเทพฯ ใช้ถนนเพชรเกษม แยกซ้ายกิโลเมตรที่ 425 เข้าทางหลวงชนบทสาย ปช 1015 แยกเข้าบางเบิด ถนนเป็นทางลาดยางสองเลนไม่มีไหล่ทาง จนถึงทางเลี้ยวทางขวาไปถนนจะเปลี่ยนเป็นถนนคอนกรีต ไม่มีไหล่ทาง ถึงวัดห้วยสักเลี้ยวซ้ายแยกทางรถไฟ เข้าชุมชนทรายทองย่านชุมชนทรายทองถนนเปลี่ยนเป็นถนนลาดยางสองเลนมีไหล่ทาง ขับตรงไปให้ยึดเส้นทางสายบางเบิดเป็นหลัก จนถึงชายทะเลแยกขวาเข้าทางหลวงชนบทสาย สส 2021 ตรงไปทางปะทิว เจอแยกบางแหวนเลี้ยวซ้ายเข้าถนนสาย ปช 4015 เป็นถนนลาดยางสองเลนมีไหล่ทางตรงไปจนเจอสามแยกเลี้ยวซ้ายเข้าถนนสาย 3253 เป็นถนนลาดยางสองเลนมีไหล่ทางตรงไปประมาณ 13 กิโลเมตร เจอสี่แยกเลี้ยวซ้ายตรงไปเจอสามแยกเลี้ยวซ้ายเข้าถนนสาย 4004 ตรงไป

ตารางที่ 14 ประเภทและศักยภาพการท่องเที่ยวอ่าวบ่อเมา

สถานภาพแหล่งท่องเที่ยว	ระดับคะแนน/ศักยภาพ
ประเภทแหล่งท่องเที่ยว	แหล่งท่องเที่ยวแบบธรรมชาติทั่วไป
ช่วงชั้นโอกาสทางด้านการนันทนาการ (ROS)	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกึ่งพัฒนา
ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว	
1.ด้านทรัพยากร	2.00
2.ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	1.40
3.ด้านการจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อม	1.08
4.ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน	1.50
รวม	1.50
ระดับศักยภาพ	ต่ำ

15.แหลมแท่น

แหลมแท่นอยู่ห่างจากอ่าวบ่อเมาประมาณ 4 กิโลเมตร เป็นจุดชมวิวที่สามารถมองเห็นวิวทิวทัศน์ที่สวยงาม มองเห็นเกาะน้อยใหญ่ มีศาลาสำหรับพักผ่อนหย่อนใจ เป็นแหลมที่ยื่นออกสู่ทะเล หาดเป็นหินยาวดูงามตาเป็นอย่างยิ่งทางเข้าเป็นถนนคอนกรีตใหญ่ไม่สามารถเข้าได้

การเดินทาง มาจากกรุงเทพฯ ใช้ถนนเพชรเกษม แยกซ้ายกิโลเมตรที่ 425 เข้าทางหลวงชนบทสาย ปช 1015 แยกเข้าบางเบิด ถนนเป็นทางลาดยางสองเลนไม่มีไหล่ทาง จนถึงทางเลียบทางขวาไปถนนจะเปลี่ยนเป็นถนนคอนกรีต ไม่มีไหล่ทาง ถึงวัดห้วยสักเลี้ยวซ้ายแยกทางรถไฟ เข้าชุมชนทรายทองย่านชุมชนทรายทองถนนเปลี่ยนเป็นถนนลาดยางสองเลนมีไหล่ทาง ขับตรงไปให้ยึดเส้นทางสายบางเบิดเป็นหลัก จนถึงชายทะเลแยกขวาเข้าทางหลวงชนบทสาย สส 2021 ตรงไปทางปะทิว เจอแยกบางแหวนเลี้ยวซ้ายเข้าถนนสาย ปช 4015 เป็นถนนลาดยางสองเลนมีไหล่ทางตรงไปจนเจอสามแยกเลี้ยวซ้ายเข้าถนนสาย 3253 เป็นถนนลาดยางสองเลนมีไหล่ทางตรงไปประมาณ 13 กิโลเมตร เจอสี่แยกเลี้ยวซ้ายตรงไปเจอสามแยกเลี้ยวซ้ายเข้าถนนสาย 4004 ตรงไปแยกซ้ายตรงสะพาน

ตารางที่ 15 ประเภทและศักยภาพการท่องเที่ยวแหลมแท่น

สถานภาพแหล่งท่องเที่ยว	ระดับคะแนน/ศักยภาพ
ประเภทแหล่งท่องเที่ยว	แหล่งท่องเที่ยวแบบพหุภพ
ช่วงชั้นโอกาสทางด้านนันทนาการ (ROS)	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกิจกรรมชาติใช้ยานยนต์
ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว	
1.ด้านทรัพยากร	2.17
2.ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	1.20
3.ด้านการจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อม	1.00
4.ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน	1.17
รวม	1.39
ระดับศักยภาพ	ต่ำ

16.เขาดินสอ

เป็นเขาสูงที่สุดในอำเภอปะทิว ใช้เวลาเดินขึ้นยอดเขาประมาณ 2 ชั่วโมง ผ่านสภาพป่า และพรรณไม้เฉพาะถิ่นภาคใต้ บนยอดเขาซึ่งสูงจากระดับน้ำทะเล 400 เมตร เป็นลานเรียบกว้างปกคลุมด้วยหญ้า มองเห็นทิวทัศน์ได้กว้างไกลทั้งด้านทิศตะวันออก ซึ่งเป็นท้องทะเลและชายหาดทุ่งวัวแล่น และด้านตะวันตกจะมองเห็นทางรถไฟไปจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สวนผลไม้และสวนยางพารา ทิวเขาสลับซับซ้อนทอดไกลจดประเทศพม่า และยังเป็นที่อยู่อาศัยของพญาหนึ่งเดียวในชุมพร ซึ่งจะสามารถเห็นเหยี่ยวนับพันตัว บนยอดเขาสามารถกางเต็นท์ได้ ด้านล่างมีสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน ห้องน้ำ ลานจอดรถ ทางเขาเป็นถนนคอนกรีตมีความชันมาก รถใหญ่ไม่สามารถขึ้นได้

การเดินทาง จากตัวเมืองชุมพรใช้ทางหลวงหมายเลข 3180 แล้วแยกขวามือบริเวณบ้านต้นมะพร้าว เข้าถนนสายสามสี-ปะทิว ระยะทางประมาณ 20 กิโลเมตรหรือ มาจากกรุงเทพฯ ใช้ถนนเพชรเกษม แยกซ้ายกิโลเมตรที่ 425 เข้าทางหลวงชนบทสาย ปช 1015 แยกเข้าทางเบ็ด ถนนเป็นทางลาดยางสองเลนไม่มีไหล่ทาง จนถึงทางเลียบทางขวาไปถนนจะเปลี่ยนเป็นถนนคอนกรีต ไม่มีไหล่ทาง ถึงวัดห้วยสักเลี้ยวซ้ายแยกทางรถไฟ เข้าสู่ชุมชนทรายทองย่านชุมชนทรายทองถนนเปลี่ยนเป็นถนนลาดยางสองเลนมีไหล่ทาง ขับตรงไปให้ชิดเส้นทางสายบางเบ็ดเป็นหลัก จนถึงชายทะเลแยกขวาเข้าทางหลวงชนบทสาย สส 2021 ตรงไปทางปะทิว เจอแยกบางแหวนเลี้ยวซ้ายเข้าถนนสาย ปช 4015 เป็นถนนลาดยางสองเลนมีไหล่ทาง ตรงไปจนเจอสามแยกเลี้ยวซ้ายเข้าถนนสาย 3253 เป็นถนนลาดยางสองเลนมีไหล่ทางตรงไป ประมาณ 13 กิโลเมตร เจอสี่แยกเลี้ยวซ้ายตรงไปเจอสามแยกเลี้ยวซ้ายเข้าถนนสาย 4004 ตรงไปเจอสามแยกเลี้ยวซ้ายเข้าถนนสาย 3201 ตรงไป

ตารางที่ 16 ประเภทและศักยภาพการท่องเที่ยวเขาดินสอ

สถานภาพแหล่งท่องเที่ยว	ระดับคะแนน/ศักยภาพ
ประเภทแหล่งท่องเที่ยว	แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
ช่วงชั้นโอกาสทางค่านันทนาการ (ROS)	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกิจกรรมชาติไชนันยงค์
ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว	
1.ด้านทรัพยากร	2.90
2.ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	1.93
3.ด้านการจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อม	2.17
4.ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน	1.67
รวม	2.17
ระดับศักยภาพ	ปานกลาง

17.หาดทุ่งวัวแล่น

อยู่ในท้องที่ตำบลสะพลี อำเภอบึงนาราง จังหวัดพิจิตร เป็นหาดที่ขึ้นชื่อของอำเภอบึงนาราง หาดทรายสีขาวนวลละเอียด ทอดตัวยาวสุดสายตาลักษณะเป็นหาดเป็นหาดน้ำตื้นค่อยๆลาดเอียงลงที่ละน้อย เหมาะแก่การเล่นน้ำเป็นที่สุด เป็นสถานที่ที่ได้รับความนิยมมากสำหรับนักท่องเที่ยว ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ส่วนทางด้านใต้ของหาดติดภูเขาเป็นหาดที่มีหิน มีดอกไม้ทะเลและปลาทะเลนานาชนิด เป็นที่หรับดำน้ำตื้นที่มีชื่อเสียงที่สุดของจังหวัดพิจิตร และยังเป็นสถานที่ที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวอีกด้วย นอกจากนี้ยังเป็นจุดสำคัญทางประวัติศาสตร์ เป็นจุดที่ทหารญี่ปุ่นจำนวน 300 นาย ได้ยกพลขึ้นบก เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม พ.ศ.2484 ในสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 บริเวณหาดทุ่งวัวแล่น ยังมีโรงแรม รีสอร์ท และร้านอาหาร ไว้ให้บริการจำนวนมาก ในส่วนกลางคืน บริเวณชายหาดยังมีไฟให้แสงสว่างตลอดแนวชายหาด นักท่องเที่ยวสามารถนั่งเล่นรับประทานอาหารตลอดทั้งคืนได้อีกด้วย ส่วนทางเข้า เป็นถนนลาดยาง รถทุกชนิดสามารถเข้าได้อย่างสะดวก

การเดินทาง จากตัวเมืองพิจิตรไปตามถนนสายพิจิตร-หาดทุ่งวัวแล่น ผ่านศูนย์ราชการจังหวัดที่เขาสามแก้วเลียบทางรถไฟ จากนั้นเข้าสู่ถนนหมายเลข 3180 รวมระยะทางประมาณ 16

กิโลเมตร หรือมาจากเส้นทางเลียบทะเลชุมพร จากเขาคินสอไปยังชุมพร จะเจอสามแยกให้เลี้ยวซ้ายเข้าถนนสาย 3180 ไปทาง สะพลี ถนนเปลี่ยนเป็นทางลาดยางสี่เลนมีไหล่ทางผ่านสะพานสะพลี ทางจะเปลี่ยนเป็นทางลาดยาวสองเลนมีไหล่ทางให้จับตามป้ายไปยังหาดทุ่งวัวแล่น

ตารางที่ 17 ประเภทและศักยภาพการท่องเที่ยวหาดทุ่งวัวแล่น

สถานภาพแหล่งท่องเที่ยว	ระดับคะแนน/ศักยภาพ
ประเภทแหล่งท่องเที่ยว	แหล่งท่องเที่ยวแบบธรรมชาติทั่วไป
ช่วงชั้นโอกาสทางด้านการนันทนาการ (ROS)	แหล่งท่องเที่ยวประเภทพัฒนามาก
ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว	
1.ด้านทรัพยากร	2.50
2.ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	2.33
3.ด้านการจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อม	1.58
4.ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน	1.50
รวม	2.58
ระดับศักยภาพ	สูง

18.อ่าวพังก

อยู่ห่างจาก หาดทุ่งวัวแล่น ประมาณ 7 กิโลเมตร เป็นอ่าวขนาดใหญ่ หาดทรายยาวเป็นพรมกับหาดเลน มีบ้านชาวประมง และลักษณะเด่นของอ่าวพังกก็คือ ต้นมะพร้าวทุกต้นบริเวณหาดจะเอียงไปทางทะเล ซึ่งจะต่างกับต้นมะพร้าวบริเวณหาดอื่นบริเวณหาดยังร่มรื่น เหมาะสำหรับการเดินที่เดินที่สุด ทางเข้าเป็นถนนคอนกรีตขนาดเล็กรถไม่สามารถกลับรถและสวนทางกันได้

การเดินทาง จากตัวเมืองชุมพร ไปตามถนน สามแก้ว ผ่านเขา ตำบลนาชะอัง ประมาณ 8 กิโลเมตร หรือจากหาดทุ่งวัวแล่นไปทางชุมพรคานาเมื่อพบป้อมตำรวจให้เลี้ยวขวามุ่งไปชุมพร ประมาณ 100 เมตร เลี้ยวซ้ายเข้าถนนสาย ชพ 4008 ขับตรงไปประมาณ 7 กิโลเมตร

ตารางที่ 18 ประเภทและศักยภาพการท่องเที่ยวอ่าวพังก

สถานภาพแหล่งท่องเที่ยว	ระดับคะแนน/ศักยภาพ
ประเภทแหล่งท่องเที่ยว	แหล่งท่องเที่ยวแบบธรรมชาติทั่วไป
ช่วงชั้นโอกาสทางด้านนันทนาการ (ROS)	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกึ่งพัฒนา
ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว	
1.ด้านทรัพยากร	1.72
2.ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	1.00
3.ด้านการจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อม	1.00
4.ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน	1.17
รวม	1.22
ระดับศักยภาพ	ต่ำ

19.แหลมคอกวาง

เป็นแหลมที่ทอดยาวสู่ทะเล และมีขนาดใหญ่ มีถนนตัดผ่านไปถึงปลายแหลม มีทัศนียภาพสวยงาม สามารถมองเห็นน้ำทะเลได้ทั้งสองฝั่ง หาดเป็นหาดหินขนาดใหญ่ ไม่เหมาะกับการเล่นน้ำ แต่เหมาะสำหรับถ่ายภาพบรรยากาศริมรั้ว มีต้นไม้จำนวนมากสามารถมองเห็นนกได้ไม่ยากนัก นอกจากนี้ บริเวณ แหลมคอกวางยังติดกับเขตอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่าและพันธุ์พืช

การเดินทาง ทางเข้าเป็นถนนคอนกรีตขนาดเล็ก รถใหญ่ไม่สามารถเข้าได้หรือ จากอ่าวพังก ตักขับไปตามถนนสาย ชพ 4008 เลี้ยวขวามุมคลองพังกไปประมาณ 200 เมตร เลี้ยวซ้ายเข้าไปประมาณ 2 กิโลเมตร

ตารางที่ 19 ประเภทและศักยภาพการท่องเที่ยวแหลมคอกวาง

สถานภาพแหล่งท่องเที่ยว	ระดับคะแนน/ศักยภาพ
ประเภทแหล่งท่องเที่ยว	แหล่งท่องเที่ยวแบบผจญภัย
ช่วงชั้น โอกาสทางด้านนันทนาการ (ROS)	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกิจกรรมชาติไชนาแลนด์
ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว	
1.ด้านทรัพยากร	2.06
2.ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	1.13
3.ด้านการจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อม	1.00
4.ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน	1.17
รวม	1.34
ระดับศักยภาพ	ต่ำ

20. อ่าวปากหาด

ห่างจากคลองพังก้า ประมาณ 4 กิโลเมตร เป็นหาดที่ติดกับถนน สาย ชพ 4008 ขนานกัน ยาวประมาณ 1 กิโลเมตร เป็นหาดเลน มีการเอาน้ำมาทำเป็นแนวกันคลื่น มีร้านอาหารให้บริการ เลยออกไปประมาณ 1 กิโลเมตร จะเป็นตลาดเทศบาล ตำบลท่ายาง นักท่องเที่ยวสามารถ เลือกซื้อ ของใช้ เลือกรับประทานอาหารและที่พักได้ตามความชอบ ซึ่งจะอยู่ไม่ไกลจากอ่าวปากหาดมากนัก การเดินทาง จากอ่าวพังก้าใช้ถนนสาย ชพ 4008 ตรงไปเรื่อยๆ

ตารางที่ 20 ประเภทและศักยภาพการท่องเที่ยวอ่าวปากหาด

สถานภาพแหล่งท่องเที่ยว	ระดับคะแนน/ศักยภาพ
ประเภทแหล่งท่องเที่ยว	แหล่งท่องเที่ยวแบบธรรมชาติทั่วไป
ช่วงชั้นโอกาสทางด้านนันทนาการ (ROS)	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกึ่งพัฒนา
ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว	
1.ด้านทรัพยากร	1.83
2.ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	1.07
3.ด้านการจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อม	1.00
4.ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน	1.17
รวม	1.27
ระดับศักยภาพ	ต่ำ

21.หาดปากน้ำชุมพร

ตั้งอยู่ในตำบลปากน้ำ อำเภอเมืองชุมพร จังหวัดชุมพร เป็นหาดที่มีทัศนียภาพสวยงาม มีการพัฒนาให้เป็นสวนสาธารณะ มีสิ่งอำนวยความสะดวกครบครัน ทั้งม้านั่ง, ศาลา, ทางเดินเท้า, ห้องน้ำ, ที่อาบน้ำ, ลานจอดรถ อีกทั้งยังมีสนามเด็กเล่น เครื่องออกกำลังกาย หาดปากน้ำชุมพรอยู่ติดกับย่านการค้าของเทศบาลปากน้ำชุมพร เป็นตลาดสดที่มีของให้นักท่องเที่ยวได้เลือกซื้อ เลือกชม เป็นจำนวนมาก และมีร้านอาหาร และที่พักไว้ให้บริการอีกจำนวนมาก และยังเป็นท่าเรือ ที่สามารถขึ้นเรือไปยังเกาะต่างๆได้อีกด้วย ทางเข้าเป็นถนนลาดยางสลับกับกับคอนกรีต รถทุกชนิดสามารถเข้าได้อย่างสะดวก

การเดินทาง จากอ่าวปากหาดตามถนนสาย ชพ4008 เจอสามแยกจรดกับถนนสาย ชพ 4001 ให้เลี้ยวขวา ขับตรงไป เจอสามแยก จรดกับสาย 4119 ให้เลี้ยวซ้ายตรงไปยังปากน้ำชุมพร

ตารางที่ 21 ประเภทและศักยภาพการท่องเที่ยวหาดปากน้ำชุมพร

สถานภาพแหล่งท่องเที่ยว	ระดับคะแนน/ศักยภาพ
ประเภทแหล่งท่องเที่ยว	แหล่งท่องเที่ยวแบบธรรมชาติทั่วไป
ช่วงชั้นโอกาสทางด้านนันทนาการ (ROS)	แหล่งท่องเที่ยวประเภทพัฒนามาก
ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว	
1.ด้านทรัพยากร	2.44
2.ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	2.27
3.ด้านการจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อม	2.00
4.ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน	1.33
รวม	2.02
ระดับศักยภาพ	ปานกลาง

22.หาดทรายดำ

หาดนี้มีประวัติซึ่งกล่าวกันว่าครั้งหนึ่งไทยกับญี่ปุ่นมาตกลงจับมือกันที่นี่ จึงเป็นที่มาของชื่อ “ทรายดำ” หาดทรายดำอยู่ห่างจากตัวเมืองชุมพรประมาณ 12 กิโลเมตร เป็นหาดที่ต่อมาจากปากน้ำชุมพร แนวชายหาดยาวขนานไปกับริมหาดและแนวถนนที่รื้นเรียบด้วยดินมะพร้าวตลอดเส้นทาง 3 กิโลเมตร มีหมู่บ้านชาวประมง มีบังกะโลและร้านอาหารให้บริการจำนวนมากตลอดรายทาง

การเดินทาง จากตัวเมืองชุมพรใช้ทางหลวงหมายเลข 4119 จากนั้นแยกเข้าทางหลวงหมายเลข 4098 ประมาณ 1 กิโลเมตร หรือ จากปากน้ำชุมพรขับเลียบริมทะเลไปประมาณ 1 กิโลเมตรเข้าถนนสาย 4017 ขับไปอีกประมาณ 1 กิโลเมตร ถนนจากปากน้ำชุมพรไปยังหาดทรายดำเป็นทางลาดยาวสองช่องจราจรมีไหล่ทาง

ตารางที่ 22 ประเภทและศักยภาพการท่องเที่ยวหาดภราดรภาพ

สถานภาพแหล่งท่องเที่ยว	ระดับคะแนน/ศักยภาพ
ประเภทแหล่งท่องเที่ยว	แหล่งท่องเที่ยวแบบธรรมชาติทั่วไป
ช่วงชั้น โอกาสทางด้านการนันทนาการ (ROS)	แหล่งท่องเที่ยวประเภทพัฒนามาก
ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว	
1.ด้านทรัพยากร	2.25
2.ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	1.70
3.ด้านการจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อม	1.38
4.ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน	1.50
รวม	1.71
ระดับศักยภาพ	ปานกลาง

23.หาดทรายรี,ศาลกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์

หาดทรายรี เป็นหาดที่มีชื่อเสียงมากที่สุดของจังหวัดชุมพรเลยทีเดียว เพราะหาดทรายรีเป็นหนึ่งในคำขวัญของจังหวัดชุมพร คำขวัญ “ชุมพร ประดุจภูภาคใต้ ไหว้เสด็จในกรม ชมไร่กาแฟ แลหาดทรายรี ดีกล้วยเล็บมือ ขึ้นชื่อรังนก” เป็นหาดทรายขาวสะอาดตา และขนานด้วยเนินเขาสูง เป็นจุดเริ่มต้นของการเดินทางท่องเที่ยวไปสู่หมู่เกาะชายฝั่งทะเลชุมพร หาดทรายรี เป็นสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ของเมืองชุมพร เพราะเป็นสถานที่ขึ้นประชนของพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ผู้เป็นที่เคารพศรัทธาของชาวชุมพร

หาดทรายรียังเป็นที่ตั้งของอนุสรณ์สถาน พลเรือเอก พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ ซึ่งตั้งอยู่บนเนินเขาทางทิศเหนือของหาด ตัวศาลตั้งอยู่บนเรือรบหลวงพระร่วงจำลอง หันหน้าออกสู่ทะเล ภายในศาลประดิษฐานพระบรมรูปของกรมหลวงชุมพรฯ ณ จุดนี้ยังสามารถมองเห็นทิวทัศน์บริเวณหาดทรายและเกาะแก่งต่างๆ ได้อย่างชัดเจน มีพิพิธภัณฑ์แสดงพระประวัติ และเครื่องใช้ต่างๆผู้ที่มาสักการะนิยมจุดประทัดถวายแด่กรมหลวงชุมพรบนเนินเขาก่อนถึงศาลมีเส้นทางเดินชม สวนสมุนไพร มีการจัดเส้นทางเดินชมสวนสมุนไพรพื้นบ้านพร้อมป้ายบอกชื่อ และสรรพคุณ ภายใต้การดูแลของกระทรวงสาธารณสุข เพื่อร่วมอนุรักษ์สมุนไพรที่มีค่า

และสืบทอดพระปณิธานของกรมหลวงชุมพรฯ ที่พระองค์ทรงใช้การแพทย์รักษาชาวบ้านในจังหวัดชุมพรในนาม“หมอพร”และที่เชิงเขาก่อนถึงทางขึ้นศาล เป็นสถานที่ตั้งของพิพิธภัณฑ์เรือรบหลวงชุมพรซึ่งถือเป็นพิพิธภัณฑ์เรือรบบนบกแห่งแรกของไทย เรือตอร์ปิโดขนาดใหญ่ที่ปลดประจำการแล้วเมื่อวันที่26 พฤศจิกายน พ.ศ. 2518 มีความยาวตลอดลำเรือ 68 เมตร กว้าง 6.55 เมตร ต่อในประเทศอิตาลี บริเวณสถานที่จัดแสดงไดเทคอนกรีตเป็นลานกว้างรอบลำเรือ นักท่องเที่ยวสามารถเที่ยวชมได้สะดวก บริเวณหาดทรายรีมีร้านอาหารเรียงรายเป็นแนวยาว จึงเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวเดินทางมาพักผ่อน และลิ้มชิมรสอาหารทะเลสด สะอาด บรรยากาศริมชายทะเล และยังมีบ้านพักรีสอร์ทไว้รองรับและให้ความสะดวกกับนักท่องเที่ยวอีกด้วย

การเดินทาง จากเทศบาลเมืองชุมพรไปตามทางหลวงหมายเลข 4119 และ 4098 ประมาณ 20 กิโลเมตร มีรถโดยสารวิ่งจากตัวเมืองถึงชายหาด หรือจากหาดภราดรภาพขับรถไปอีกเล็กน้อย ถนนเป็นทางลาดยางสองเลนมีไหล่ทาง

ตารางที่ 23 ประเภทและศักยภาพการท่องเที่ยวหาดทรายรี,ศาลกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์

สถานภาพแหล่งท่องเที่ยว	ระดับคะแนน/ศักยภาพ
ประเภทแหล่งท่องเที่ยว	แหล่งท่องเที่ยวแบบธรรมชาติทั่วไป
ช่วงชั้นโอกาสทางด้านนันทนาการ (ROS)	แหล่งท่องเที่ยวประเภทพัฒนามาก
ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว	
1.ด้านทรัพยากร	2.50
2.ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	2.20
3.ด้านการจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อม	1.75
4.ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน	1.75
รวม	2.05
ระดับศักยภาพ	ปานกลาง

24. ศูนย์ศึกษาและวิจัยอุทยานแห่งชาติทางทะเลชุมพร(เขาเจ้าเมือง)

อยู่ห่างจากหาดทรายรีประมาณ 1 กิโลเมตร ลักษณะเป็นเขาสูงบนเขาจะเป็นป่าดิบชายหาดที่มีความอุดมสมบูรณ์ มีศาลาชมวิวซึ่งสามารถมองทิวทัศน์ที่สวยงามของชายทะเล รวมทั้งเกาะต่างๆ โดยเฉพาะเกาะมะพร้าวหรือเกาะรังนก ซึ่งเป็นเกาะที่อยู่ใกล้ที่สุด และยังมีสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานไว้ให้บริการนักท่องเที่ยว มีห้องน้ำ ร้านอาหาร ลานจอดรถ มีป้ายบอกความหมายที่ความปลอดภัย มีสำนักงานที่นักท่องเที่ยวจะสามารถสอบถามข้อมูลต่างๆ ได้ มีป้ายสื่อความหมายที่จะคอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว นอกจากนี้ยังมีกิจกรรม เดินป่าศึกษาธรรมชาติ ดูนก และเข้าค่าย ซึ่งจะมีเจ้าหน้าที่คอยดูแล ทางเข้าเป็นถนนลาดยาง แต่เป็นทางขึ้นเขาชัน รถใหญ่ไม่สามารถขึ้นได้

การเดินทางอยู่ห่างจากหาดทรายรีไปทางทิศใต้ประมาณ 1 กิโลเมตร เลี้ยวซ้ายขึ้นจุดชมวิวเขาเจ้าเมือง

ตารางที่ 24 ประเภทและศักยภาพการท่องเที่ยวศูนย์ศึกษาและวิจัยอุทยานแห่งชาติทางทะเลชุมพร

สถานภาพแหล่งท่องเที่ยว	ระดับคะแนน/ศักยภาพ
ประเภทแหล่งท่องเที่ยว	แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
ช่วงชั้นโอกาสทางด้านนันทนาการ (ROS)	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกิจกรรมชาติใช้ยานยนต์
ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว	
1.ด้านทรัพยากร	2.86
2.ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	2.90
3.ด้านการจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อม	2.76
4.ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน	1.75
รวม	2.57
ระดับศักยภาพ	สูง

25.อ่าวมะขามใหญ่

อยู่ห่างจากหาดทรายรีประมาณ 6 กิโลเมตร เป็นอ่าวที่โค้งมีลักษณะเป็นรูปครึ่งวงกลม หาดทรายขาวนวล และตลอดชายหาดหนาแน่นไปด้วยต้นมะพร้าวที่ร่มรื่นยาวประมาณ 3 กิโลเมตร ถัดออกไปจะเป็นหน้าผาหิน ขนาดกว้าง 30 เมตร ยาวประมาณ 80 เมตร หันหน้าออกทะเล บริเวณ

อ่าวทุ่งมะขามใหญ่ มีรีสอร์ทและร้านอาหาร ที่คอยให้บริการนักท่องเที่ยวอีกด้วย ทางเข้าอ่าวเป็นถนนคอนกรีตทุกชนิดสามารถเข้าถึงได้อย่างสะดวก

การเดินทาง จากตัวเมืองชุมพร ใช้เส้นทางสาย 4119 และ 4098 ผ่านหาดทรายรี เลี้ยวขวาไป ประมาณ 6 กิโลเมตร เลี้ยวซ้ายตรงบริเวณ ศาลาเฉลิมพระเกียรติ ร.9 ไปอีกประมาณ 1 กิโลเมตร

ตารางที่ 25 ประเภทและศักยภาพการท่องเที่ยวอ่าวมะขามใหญ่

สถานภาพแหล่งท่องเที่ยว	ระดับคะแนน/ศักยภาพ
ประเภทแหล่งท่องเที่ยว	แหล่งท่องเที่ยวแบบธรรมชาติทั่วไป
ช่วงชั้นโอกาสทางด้านนันทนาการ (ROS)	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกึ่งพัฒนา
ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว	
1.ด้านทรัพยากร	1.92
2.ด้านสิ่งแวดล้อมความสะดวก	1.00
3.ด้านการจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อม	1.00
4.ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน	1.25
รวม	1.29
ระดับศักยภาพ	ต่ำ

26.อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะชุมพร

หมู่ 5 ตำบล หาดทรายรี อำเภอ เมือง จังหวัดชุมพร ประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติเมื่อปี 2532 แรกเริ่มใช้ชื่ออุทยานแห่งชาติหาดทรายรี ต่อมาได้ประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะชุมพร เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2542ครอบคลุมพื้นที่ 198,125 ไร่ ตั้งแต่เกาะจระเข้ในเขตอำเภอปะทิว จดเกาะง่ามใหญ่ เกาะง่ามน้อย เกาะเสม็ด เกาะมะพร้าว เกาะมาตรา เกาะทองหลาง เกาะลังกาจิว บริเวณอ่าวทุ่งคาในเขตอำเภอเมือง และหมู่เกาะในเขตอำเภอสวี อำเภอทุ่งตะโก จนถึงอ่าวท้องครก ในเขตอำเภอลังสวน พื้นที่อุทยานฯ ครอบคลุมทั้งในส่วนของป่าชายเลน ภูเขา ชายหาด และท้องทะเล โดยรอบบริเวณที่ตั้งที่ทำการอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะชุมพร คือผืนป่าชายเลนอ่าวทุ่งคาที่มีความอุดมสมบูรณ์มากที่สุดแห่งหนึ่งของชายฝั่งอ่าวไทย ทางอุทยานแห่งชาติ ได้จัดทำเส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติลัดเลาะเข้าไปในพื้นที่ป่าชายเลนเพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว โดยเป็น

สะพานยาวประมาณ 1 กิโลเมตร มีป้ายบอกชื่อพันธุ์พืช และเรื่องราวต่างๆเกี่ยวกับป่าชายเลนซึ่งติดอยู่ตามทางเดินเป็นระยะๆ นอกจากนี้ยังมีศูนย์บริการนักท่องเที่ยวซึ่งภายในมีการจัดนิทรรศการให้ความรู้เกี่ยวกับป่าชายเลน และธรรมชาติในท้องทะเลที่น่าสนใจ บรรยากาศในเส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติป่าชายเลนอ่าวทุ่งคานันร่มรื่นไปด้วยเงาไม้

การเดินทาง จากตัวเมืองชุมพร ใช้ทางหลวงจังหวัด หมายเลข 4001 ระหว่างอำเภอเมืองกับปากน้ำชุมพร ระยะทางประมาณ 13 กิโลเมตร ก่อนจะถึงปากน้ำชุมพร จะพบสามแยกทางไปหาดทรายรี ให้เลี้ยวขวา ประมาณ 20 กิโลเมตร จะพบทางแยกให้เลี้ยวขวาอีกครั้งไปตามถนน รพช. สายบ้านมัทรี-หาดทรายรี ประมาณ 9 กิโลเมตร ก็จะพบป้ายทางเข้าอุทยานฯ เลี้ยวขวาประมาณ 1 กิโลเมตร หรือ จากหาดทรายรีไปประมาณ 12 กิโลเมตร

ตารางที่ 26 ประเภทและศักยภาพการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะชุมพร

สถานภาพแหล่งท่องเที่ยว	ระดับคะแนน/ศักยภาพ
ประเภทแหล่งท่องเที่ยว	แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
ช่วงชั้น โอกาสทางด้านการนันทนาการ (ROS)	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกึ่งพัฒนา
ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว	
1.ด้านทรัพยากร	2.83
2.ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	3.00
3.ด้านการจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อม	2.88
4.ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน	1.50
รวม	2.55
ระดับศักยภาพ	สูง

27.เส้นทางเลียบทะเลอ่าวทุ่งคา-สวี

เป็นเส้นทางเลียบทะเลที่ล้อมรอบไปด้วยป่าชายเลนทั้งสองฝั่งถนนสลัดกับหมู่บ้านชาวประมง ทางเป็นถนนลาดยางไม่มีไหล่ทาง แล้วต่อด้วยถนนลูกรังเป็นหลุมเป็นบ่อ สลัดกับถนนคอนกรีต แล้วก็จะมาบรรจบกับทางหลวงชนบทหมายเลข 2010

ตารางที่ 27 ประเภทและศักยภาพการท่องเที่ยวเส้นทางเลียบทะเลอ่าวทุ่งคา-สวี

สถานภาพแหล่งท่องเที่ยว	ระดับคะแนน/ศักยภาพ
ประเภทแหล่งท่องเที่ยว	แหล่งท่องเที่ยวแบบธรรมชาติทั่วไป
ช่วงชั้นโอกาสทางด้านนันทนาการ (ROS)	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกึ่งธรรมชาติใช้ยานยนต์
ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว	
1.ด้านทรัพยากร	2.00
2.ด้านสิ่งแวดล้อมความสะดวก	1.00
3.ด้านการจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อม	1.00
4.ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน	1.25
รวม	1.31
ระดับศักยภาพ	ต่ำ

28.ชุมชนบ้านในไร่

เป็นแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชน โดยคนในชุมชนเป็นผู้ดูแลและจัดการทั้งหมด ภายในชุมชนมีกิจกรรมมากมาย มีการเดินป่าศึกษาธรรมชาติป่าชายเลน ปลูกป่าชายเลน ล่องเรือชมป่าชายเลน พายเรือคายัก คุนกง ชมวิวทิวทัศน์ ชมถ้ำ ให้นักท่องเที่ยวได้เลือกทำ นอกจากนี้ภายในชุมชนยังมีสิ่งอำนวยความสะดวกให้ที่คอยรองรับนักท่องเที่ยว มีป้ายสื่อความหมาย ทางเดินศึกษาธรรมชาติ ลานจอดรถ ศูนย์ประสานงานนักท่องเที่ยว และที่ขาดไม่ได้ก็คือบ้านพักโฮมสเตย์พร้อมอาหาร ที่มีความหลากหลายให้นักท่องเที่ยวได้เลือกพักและเลือกรับประทาน ทางเข้าเป็นถนนคอนกรีต สลัดกับถนนลาดยาง รถทุกชนิดสามารถเข้าได้

การเดินทางจากปากน้ำชุมพรไปตัวเมืองชุมพร ถึงบ้านบางค้อยเลี้ยวซ้ายเข้าซอย เข้าซอยบางค้อย – ทุ่งคาน้อย ซอยเทศบาล ซอย 2 ถนนสาย ปรช 2089 ไปประมาณ 12 กิโลเมตร เจอสถา

แยกเลี้ยวซ้ายเข้าถนนสาย 2018 ไปอีกประมาณ 6 กิโลเมตร ก็จะออกทางหลวงสาย 41 ตรงหลัก
กิโลเมตรที่ 13 เลี้ยวซ้ายลงใต้ไปประมาณ 2 – 3 กิโลเมตร เลี้ยวซ้ายเข้าถนนสาย ชพ 2010แยกซ้าย
เข้าบ้านโนไไร่เป็นถนนคอนกรีต

ตารางที่ 28 ประเภทและศักยภาพการท่องเที่ยวชุมชนบ้านโนไไร่

สถานภาพแหล่งท่องเที่ยว	ระดับคะแนน/ศักยภาพ
ประเภทแหล่งท่องเที่ยว	แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
ช่วงชั้น โอกาสทางด้านนันทนาการ (ROS)	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกึ่งพัฒนา
ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว	
1.ด้านทรัพยากร	2.50
2.ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	2.60
3.ด้านการจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อม	2.13
4.ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน	2.75
รวม	2.50
ระดับศักยภาพ	สูง

29.อ่าวโดนด

เป็นอ่าวที่มีทัศนียภาพสวยงาม หาดเป็นทรายผสมดินเลน เป็นหมู่บ้านชาวประมงพื้นบ้าน
ภายในอ่าวมีเรือชาวประมงจอดเป็นจำนวนมาก หาดยังไม่มีการพัฒนาใดๆทั้งสิ้น ทางเข้าเป็นถนน
คอนกรีตที่ค่อนข้างทรุดโทรมสลับกับถนนลาดยาง รถทุกชนิดสามารถเข้าถึงอ่าวได้

ตารางที่ 29 ประเภทและศักยภาพการท่องเที่ยวอ่าวโดนด

สถานภาพแหล่งท่องเที่ยว	ระดับคะแนน/ศักยภาพ
ประเภทแหล่งท่องเที่ยว	แหล่งท่องเที่ยวแบบผจญภัย
ช่วงชั้น โอกาสทางด้านนันทนาการ (ROS)	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกิจกรรมชาติไชนาแลนด์
ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว	
1.ด้านทรัพยากร	2.08
2.ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	1.10
3.ด้านการจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อม	1.00
4.ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน	1.25
รวม	1.36
ระดับศักยภาพ	ต่ำ

30.อ่าวมะขาม

เป็นอ่าวที่มีหาดที่เป็นเอกลักษณ์เป็นหาดทรายที่มีเปลือกหอยขนาดเล็กเป็นจำนวนมาก
 สลับกับหินปูน ทิศนัยภาพสวยงาม แต่ยังไม่มียสิ่งอำนวยความสะดวกไว้รองรับนักท่องเที่ยว

ตารางที่ 30 ประเภทและศักยภาพการท่องเที่ยวอ่าวมะขาม

สถานภาพแหล่งท่องเที่ยว	ระดับคะแนน/ศักยภาพ
ประเภทแหล่งท่องเที่ยว	แหล่งท่องเที่ยวแบบผจญภัย
ช่วงชั้น โอกาสทางด้านนันทนาการ (ROS)	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกีฬาพัฒนา
ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว	
1.ด้านทรัพยากร	2.08
2.ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	1.00
3.ด้านการจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อม	1.00
4.ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน	1.25
รวม	1.33
ระดับศักยภาพ	ต่ำ

31.อ่าวหลกแพะ

อ่าวหลกแพะเป็นที่ตั้งของหน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะชุมพร ที่ 1 เป็นอ่าวขนาดเล็ก ที่ทัศนียภาพสวยงามมาก สามารถมองเห็นเกาะน้อยเกาะใหญ่ได้ และยังมีแนวปะการังที่อยู่ไม่ไกล จากฝั่งมากนัก มีภูเขาทั้งสองด้าน หาดเป็นทรายขาวละเอียดสลับกันหินปูน หาดยังติดกับป่าชายเลน ที่ความอุดมสมบูรณ์ ภายในบริเวณอ่าวยังมีบ้านพักเจ้าหน้าที่พิทักษ์อุทยานฯ และสำนักงาน นักท่องเที่ยวสามารถประกอบกิจกรรม เดินชมป่าชายเลน ดำน้ำลึก ดำน้ำตื้น และยังสามารถเช่าเรือชม จากอุทยานฯอีกด้วย ทางเข้าเป็นถนนลาดยางต่อด้วยถนนลูกรังรถทุกชนิดสามารถเข้าได้

การเดินทางจากทางเข้าบ้านในไร่ไปเล็กน้อย จะเจอสามแยกเลี้ยวซ้ายเข้าถนนสาย 4003 สวิ – บ่อคา ตรงไปก่อนถึงบ่อคา 1 กิโลเมตร แยกขวาเข้าถนนสาย ชพ 4011 ไปประมาณ 2 กิโลเมตร เลี้ยวซ้ายไปยังอ่าวครามจับตรงไปถึงป่าชายเลนมีสามแยกเลี้ยวขวาไปประมาณ 50 เมตร

ตารางที่ 31 ประเภทและศักยภาพการท่องเที่ยวอ่าวหลกแพะ

สถานภาพแหล่งท่องเที่ยว	ระดับคะแนน/ศักยภาพ
ประเภทแหล่งท่องเที่ยว	แหล่งท่องเที่ยวแบบธรรมชาติทั่วไป
ช่วงชั้นโอกาสทางด้านนันทนาการ (ROS)	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกึ่งพัฒนา
ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว	
1.ด้านทรัพยากร	2.83
2.ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	2.40
3.ด้านการจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อม	2.25
4.ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน	1.25
รวม	2.18
ระดับศักยภาพ	ปานกลาง

32. อ่าวหลก้า

เป็นอ่าวขนาดเล็กที่มีความสงบ หาดมีความยาวประมาณ 400 เมตร หาดทรายขาวละเอียด มีภูเขาหินทั้งสองด้านของอ่าวแต่ยังไม่มีการพัฒนาและสิ่งอำนวยความสะดวกเลย ส่วนทางเข้าเป็นถนนลูกรังสลับกับถนนคอนกรีต รถสามารถเข้าได้เฉพาะช่วงเท่านั้น การเดินทาง แยกซ้ายก่อนถึงอ่าวแพะตรงไปประมาณ 1 กิโลเมตร

ตารางที่ 32 ประเภทและศักยภาพการท่องเที่ยวอ่าวหลก้า

สถานภาพแหล่งท่องเที่ยว	ระดับคะแนน/ศักยภาพ
ประเภทแหล่งท่องเที่ยว	แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
ช่วงชั้น โอกาสทางด้านนันทนาการ (ROS)	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกิจกรรมชาติไม่ใช่ยานยนต์
ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว	
1.ด้านทรัพยากร	2.64
2.ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	1.10
3.ด้านการจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อม	1.00
4.ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน	1.25
รวม	1.50
ระดับศักยภาพ	ต่ำ

33.อ่าวคราม

ตั้งอยู่ หมู่ที่ 11 ตำบลด่านสวี อำเภอสวี จังหวัดชุมพร เป็นอ่าวขนาดเล็กที่ล้อมรอบไปด้วยภูเขาสูง เป็นชุมชนชาวประมง มีโฮมสเตย์ พร้อมอาหารไว้รองรับนักท่องเที่ยว ทางเข้าสามารถเข้าได้ 2 ทาง ทางทะเล และทางบก แต่ทางบกเป็นถนนลูกรังสลับกับถนนคอนกรีตสามารถเข้าได้เฉพาะช่วงเท่านั้น การเดินทาง จากอ่าวหลก้าตรงไปประมาณ 1 กิโลเมตร

ตารางที่ 33 ประเภทและศักยภาพการท่องเที่ยวอ่าวคราม

สถานภาพแหล่งท่องเที่ยว	ระดับคะแนน/ศักยภาพ
ประเภทแหล่งท่องเที่ยว	แหล่งท่องเที่ยวแบบผจญภัย
ช่วงชั้น โอกาสทางด้านการนันทนาการ (ROS)	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกิจกรรมชาติไม่ใช่ยานยนต์
ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว	
1.ด้านทรัพยากร	2.33
2.ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	1.60
3.ด้านการจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อม	1.38
4.ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน	3.00
รวม	2.30
ระดับศักยภาพ	ปานกลาง

34.บ้านท้องตมใหญ่

ตั้งอยู่ที่ตำบลด่านสวี อำเภอสวี จังหวัดชุมพร เป็นหมู่บ้านชาวประมง ที่มีประวัติพบเห็นไม่ต่ำกว่า 400 ปี ชาวบ้านส่วนใหญ่นิยมปลูกบ้านขึ้นลงไปในทะเลตามเชิงเขา ลักษณะทะเลเป็นอ่าวโค้งเป็นหาดหินที่ความสงบ และมีป่าชายเลนที่ความอุดมสมบูรณ์ บ้านท้องตมใหญ่มีโฮมสเตย์พร้อมอาหารพื้นบ้านไว้รองรับนักท่องเที่ยว มีกิจกรรม ปลูกป่าชายเลน ดูนก ตกหมึก พายเรือคายัค ชมม้าน้ำ ให้นักท่องเที่ยวได้เลือกทำ นอกจากนี้ ยังมีการทำ “ซั้ง” หรือ “บ้านปลา” ประการังเทียมแบบภูมิปัญญาชาวบ้าน ที่ชาวท้องตมใหญ่ ได้ร่วมแรงร่วมใจกันทำขึ้น เพื่อคืนความอุดมสมบูรณ์ให้กลับสู่อ่าวท้องตมและทะเลใกล้เคียง ให้ กุ้ง หอย ปู ปลา กลับมาชุกชุมเหมือนดังเดิมอีกครั้ง กำหนดแนวเขตอนุรักษ์ ห้ามทำการประมง เพื่อสงวนไว้เป็นพื้นที่วางไข่ และอนุบาลสัตว์น้ำวัยอ่อน ให้เจริญเติบโตเต็มวัย มาเป็นอาหาร และเป็นรายได้ของชาวท้องตม และชุมชนใกล้เคียงอย่างยั่งยืน ทางเข้าบ้านท้องตมใหญ่เป็นถนนคอนกรีต รถทุกชนิดสามารถเข้าได้

การเดินทาง จากตัวเมืองชุมพรใช้ถนนเพชรเกษม เข้าถนนสาย 41 เลี้ยวซ้ายที่ กิโลเมตร 35 เข้า อำเภอสวี ใช้ทางหลวง 4003 ต่อไปอีก 14 กิโลเมตร แล้วเลี้ยวขวาเข้าทางหลวงสาย 4011 เข้าไป

อีก 6 กิโลเมตร หรือจากถนนสายสวี่ – บ่อคา เลี้ยวขวาเข้าถนนสาย ชพ 4011 ขับตรงไป จนถึงวัด
ห้องตม เลี้ยวซ้ายเข้าบ้านห้องตมใหญ่

ตารางที่ 34 ประเภทและศักยภาพการท่องเที่ยวบ้านห้องตมใหญ่

สถานภาพแหล่งท่องเที่ยว	ระดับคะแนน/ศักยภาพ
ประเภทแหล่งท่องเที่ยว	แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
ช่วงชั้นโอกาสทางด้านการนันทนาการ (ROS)	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกึ่งพัฒนา
ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว	
1.ด้านทรัพยากร	2.21
2.ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	2.20
3.ด้านการจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อม	1.88
4.ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน	3.00
รวม	2.30
ระดับศักยภาพ	ปานกลาง

35.หาดทรายรีสวี่

ตั้งอยู่หมู่ที่ 8 ตำบลท่าหิน อำเภอสวี จังหวัดชุมพร เป็นหาดทรายที่มีความสวยงามที่สุดของ
อำเภอสวี เป็นชายหาดขนาดใหญ่ทอดตัวยาวขนานกับทิวมะพร้าวเป็นแนวยาวประมาณ 3-4
กิโลเมตร มีบ้านเรือนชาวประมงปลูกอยู่เป็นระยะๆ บรรยากาศเงียบสงบมาก เหมาะสำหรับ
นักท่องเที่ยวที่ต้องการมาพักผ่อนจริงๆ ไม่ชอบความวุ่นวาย อยากอยู่กับมุมพักผ่อนส่วนตัว
ท่ามกลางวิวทิวทัศน์ที่สวยงาม น้ำทะเลสะอาดน่าเล่น หรืออาจจะขับรถชมวิว ศึกษาวิถีชีวิต
ชาวประมงก็ได้ มีบ้านพัก รีสอร์ท และร้านอาหารให้บริการ

การเดินทาง จากตัวเมืองชุมพรใช้ทางหลวงหมายเลข 41 สาย ชุมพร-สวี่ เลี้ยวเข้าผ่านอำเภอสวี
จากนั้นเข้าถนน 4003 สายสวี่-บ่อคา ระยะทางประมาณ 6 กิโลเมตร แล้วเลี้ยวไปตามถนนบาง
เกร็ง-อ่าวมะนาว อีกประมาณ 7 กิโลเมตร หรือ จากวัดห้องตมไปตามถนนสาย 4011 ไปทางปาก
น้ำตะโก จะเจอหาดทรายรีสวี่อยู่ทางซ้ายมือ

ตารางที่ 35 ประเภทและศักยภาพการท่องเที่ยวหาดทรายรี

สถานภาพแหล่งท่องเที่ยว	ระดับคะแนน/ศักยภาพ
ประเภทแหล่งท่องเที่ยว	แหล่งท่องเที่ยวแบบธรรมชาติทั่วไป
ช่วงชั้น โอกาสทางด้านนันทนาการ (ROS)	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกึ่งพัฒนา
ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว	
1.ด้านทรัพยากร	2.08
2.ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	1.50
3.ด้านการจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อม	1.13
4.ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน	1.50
รวม	1.55
ระดับศักยภาพ	ต่ำ

36.จุดชมวิวยุทธหัตถ์

เป็นจุดชมวิวที่มีความสวยงามอีกแห่งหนึ่งของจังหวัดชุมพร สามารถชมวิวกุฎีเขา ป่าไม้ ทะเลที่สวยงาม และยังเห็นชุมชนบ้านเขาหัตถ์ ซึ่งปลูกอยู่ชายทะเล และประกอบอาชีพประมง นอกจากนี้ยังมีพระรูปและอาคาราถกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ เพื่อเป็นที่เคารพสักการะและที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของชาวประมง อยู่เลยหาดทรายรีลงไปเล็กน้อย

ตารางที่ 36 ประเภทและศักยภาพการท่องเที่ยวชุมชนวิเวหาหัวถ่าน

สถานภาพแหล่งท่องเที่ยว	ระดับคะแนน/ศักยภาพ
ประเภทแหล่งท่องเที่ยว	แหล่งท่องเที่ยวแบบธรรมชาติทั่วไป
ช่วงชั้น โอกาสทางด้านนันทนาการ (ROS)	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกึ่งพัฒนา
ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว	
1.ด้านทรัพยากร	2.40
2.ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	2.30
3.ด้านการจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อม	2.25
4.ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน	2.10
รวม	2.26
ระดับศักยภาพ	ปานกลาง

37.อ่าวทุ่งขวัญทอง

เป็นอ่าวที่มีทัศนียภาพสวยงามมาก เป็นหาดหินยาวบรรยากาศเงียบสงบสามารถมองเห็นเกาะน้อยใหญ่ได้ในระยะใกล้ เหมาะสำหรับการพักผ่อน มีโฮมสเตย์ไว้รองรับนักท่องเที่ยวอยู่ในหมู่บ้านชาวประมงที่อยู่ติดกับหาดดังกล่าว และภายในหมู่บ้านยังมีการทำนาการปลูกให้ นักท่องเที่ยวได้เยี่ยมชมและดูวิธีการเลี้ยงปู ทางเข้าเป็นถนนคอนกรีตรถทุกชนิดสามารถเข้าได้ห่างจากหาดทรายสีวิ ประมาณ 5 กิโลเมตรไปทางปากน้ำตะโก

ตารางที่ 37 ประเภทและศักยภาพการท่องเที่ยวอ่าวทุ่งขวัญทอง

สถานภาพแหล่งท่องเที่ยว	ระดับคะแนน/ศักยภาพ
ประเภทแหล่งท่องเที่ยว	แหล่งท่องเที่ยวแบบธรรมชาติทั่วไป
ช่วงชั้น โอกาสทางด้านนันทนาการ (ROS)	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกึ่งพัฒนา
ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว	
1.ด้านทรัพยากร	2.17
2.ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	1.50
3.ด้านการจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อม	1.50
4.ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน	1.75
รวม	1.73
ระดับศักยภาพ	ปานกลาง

38.อ่าวมะม่วง

เป็นหาดที่อยู่ติดและขนานกับถนน สาย 1498 ชายหาดเป็นเลน เหมาะสำหรับนักท่องเที่ยวที่ชอบความสะดวก และติดกับถนนใหญ่ ไม่มีคนพลุกพล่าน มีบ้านพัก รีสอร์ท โรงแรม และร้านอาหารให้บริการสำหรับนักท่องเที่ยวอยู่ห่างจากทุ่งขวัญทองประมาณ 4 กิโลเมตร การเดินทางจากปากทางเข้าหาดทุ่งขวัญทอง ไปทางปากน้ำตะโกเลียวซ้ายเข้าถนนสาย 4198 ตรงไปเล็กน้อย

ตารางที่ 38 ประเภทและศักยภาพการท่องเที่ยวอ่าวมะม่วง

สถานภาพแหล่งท่องเที่ยว	ระดับคะแนน/ศักยภาพ
ประเภทแหล่งท่องเที่ยว	แหล่งท่องเที่ยวแบบธรรมชาติทั่วไป
ช่วงชั้น โอกาสทางด้านนันทนาการ (ROS)	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกึ่งพัฒนา
ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว	
1.ด้านทรัพยากร	2.08
2.ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	1.20
3.ด้านการจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อม	1.25
4.ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน	1.25
รวม	2.27
ระดับศักยภาพ	ปานกลาง

39.หาดอรุโณทัย

ตั้งอยู่ที่หมู่ 1 ตำบลปากตะโก จังหวัดชุมพร เป็นหาดที่สวยงามที่สุดในอำเภอทุ่งตะโก แนวหาดใหญ่เป็นรูปโค้ง มีความยาวประมาณ 6 กิโลเมตร น้ำใส หาดทรายขาวบรรยากาศเงียบสงบ ร่มรื่นไปด้วยทิวสนและต้นมะพร้าวเรียงรายอยู่ตลอดแนวชายหาด เป็นหาดที่สามารถมองเห็นปากน้ำตะโก และยังสามารถมองเห็นเกาะในอ่าวปากน้ำตะโกถึง 9 เกาะ และยังพบเห็นวิถีชีวิตชีวิตของชาวประมงพื้นบ้าน ริมชายหาดศาลกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์เช่นเดียวกับหาดทรายรี ด้านข้างศาลมีซากของเต่ามะเฟืองขนาดใหญ่ที่ว่ายเข้ามาขึ้นมาตายเกยชายหาดเมื่อปี พ.ศ. 2529 นำมาศดฟฟ์ไว้ในตู้กระจกให้นักท่องเที่ยวได้ได้ชม และบริเวณหาดยังมีลานอเนกประสงค์มีทั้งศาลา ม้านั่ง ไว้ให้ประชาชนทั่วไปได้มานั่งพักผ่อนหย่อนใจ

การเดินทางจากตัวเมืองชุมพร ไปตามเส้นทางหลวงหมายเลข 41 ไปทางใต้ ประมาณ 50 กิโลเมตร ถึงสี่แยกเขาปีบ-ปากน้ำตะโก เลี้ยวซ้ายไปทางตะวันออกประมาณ 10 กิโลเมตร หรือ ห่างจากอ่าวเพียงเล็กน้อยเท่านั้นเอง

ตารางที่ 39 ประเภทและศักยภาพการท่องเที่ยวหาดอรุโณทัย

สถานภาพแหล่งท่องเที่ยว	ระดับคะแนน/ศักยภาพ
ประเภทแหล่งท่องเที่ยว	แหล่งท่องเที่ยวแบบธรรมชาติทั่วไป
ช่วงชั้นโอกาสทางด้านนันทนาการ (ROS)	แหล่งท่องเที่ยวแบบพัฒนามาก
ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว	
1.ด้านทรัพยากร	2.42
2.ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	2.30
3.ด้านการจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อม	2.25
4.ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน	2.25
รวม	2.31
ระดับศักยภาพ	ปานกลาง

40.อ่าวท้องครก

ตั้งอยู่ตำบลบางน้ำจืด อำเภอลี้หลวง จังหวัดชุมพร ห่างจากปากน้ำตะโก ประมาณ 9 กิโลเมตร หาดเป็นดินเลน ด้านซ้ายของหาดจะติดภูเขาเป็นหน้าผาสูง บริเวณหาดยังไม่มีการพัฒนา และสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว แต่จะมีลานให้นักท่องเที่ยวได้มานั่งเล่นพักผ่อนกับครอบครัวได้และบรรยากาศร่มรื่น ทางเข้าจะเป็นถนนคอนกรีตค่อนข้างลำบาก

การเดินทางจากหาดอรุโณทัยไปตามถนนสายปากตะโก – เขาปีบประมาณ 1 กิโลเมตร เลี้ยวซ้าย ตรงไปประมาณ 2 กิโลเมตร เลี้ยวซ้ายเข้าถนนสาย 4012 จะพบกับอ่าวท้องครก

ตารางที่ 40 ประเภทและศักยภาพการท่องเที่ยวอ่าวท้องครก

สถานภาพแหล่งท่องเที่ยว	ระดับคะแนน/ศักยภาพ
ประเภทแหล่งท่องเที่ยว	แหล่งท่องเที่ยวแบบธรรมชาติทั่วไป
ช่วงชั้น โอกาสทางด้านการนันทนาการ (ROS)	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกึ่งพัฒนา
ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว	
1.ด้านทรัพยากร	2.00
2.ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	1.00
3.ด้านการจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อม	1.00
4.ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน	1.00
รวม	1.25
ระดับศักยภาพ	ต่ำ

41.เกาะพิทักษ์

ตั้งอยู่บริเวณอ่าวท้องครก ตำบลบางน้ำจืด อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร ในอดีตชาวบ้านเรียกเกาะนี้ว่า “เกาะผีทัก” ซึ่งมีเรื่องเล่าว่า มีเรือประมงลอยเรือหาปลามายังเกาะพิทักษ์ และมองเห็นมีชาวบ้านกวักมือเรียก แต่พอเข้าไปยังเกาะกลับไม่มีชาวบ้านอาศัยอยู่แม้แต่คนเดียว ชาวประมงและชาวบ้านใกล้เคียงจึงเรียกเกาะแห่งนี้ว่าเกาะผีทัก ก่อนจะเปลี่ยนชื่อมาเป็น “เกาะพิทักษ์” ในเวลาต่อมา บริเวณเกาะมีโขดหินสวยงาม มีหาดทรายขนาดเล็กๆ น้ำทะเลใส สามารถเล่นน้ำได้ มีจุดชมวิวสูงที่สามารถมองเห็นได้ไกลถึงเกาะเต่า เกาะสมุย และเกาะพะงันจังหวัดสุราษฎร์ธานี บางช่วงที่ตรงกับน้ำลงน้ำทะเลจะแห้งเป็นสันทรายสามารถเดินข้ามไปยังเกาะได้ และมีหมู่บ้านชาวประมงกระจายอยู่รอบเกาะ

ชาวบ้านยังได้จัดทำเป็นโฮมสเตย์ให้นักท่องเที่ยวได้พัก และมีกิจกรรมมากมายให้นักท่องเที่ยวได้เลือกทำ เช่น ตกปลา ตกหมึก ดำน้ำดูปะการังและหอยมือเสือ ชมปลาโลมาสีชมพู ศึกษาวิถีชีวิตชาวประมงพื้นบ้าน นอกจากนี้ยังมีของฝากให้นักท่องเที่ยวได้เลือกซื้ออีกด้วยเช่น กะปิกุ้งเคย ปลาทุบแอดเดียว ปลาหมึกแห้ง ฯลฯ เกาะพิทักษ์อยู่ห่างจากฝั่งอ่าวท้องครกประมาณ 1 กิโลเมตร มีเรือข้ามฝากให้บริการตลอดทั้งวัน

ตารางที่ 41 ประเภทและศักยภาพการท่องเที่ยวเกาะพิทักษ์

สถานภาพแหล่งท่องเที่ยว	ระดับคะแนน/ศักยภาพ
ประเภทแหล่งท่องเที่ยว	แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
ช่วงชั้นโอกาสทางด้านนันทนาการ (ROS)	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกึ่งพัฒนา
ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว	
1.ด้านทรัพยากร	2.79
2.ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	2.30
3.ด้านการจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อม	2.38
4.ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน	3.00
รวม	2.62
ระดับศักยภาพ	สูง

42.อ่าวทองโง

เป็นอ่าวขนาดเล็ก หาดทรายเป็นเลนผสมหิน เป็นหาดที่ยังไม่มีการพัฒนาและสิ่งอำนวยความสะดวก แต่มีความเป็นธรรมชาติที่รอให้นักท่องเที่ยวมาสัมผัสและเยี่ยมชม การเดินทางอยู่เลยทางเข้าเกาะพิทักษ์ไปทางปากน้ำหลังสวนประมาณ 3 กิโลเมตร

ตารางที่ 42 ประเภทและศักยภาพการท่องเที่ยวอ่าวทองโ

สถานภาพแหล่งท่องเที่ยว	ระดับคะแนน/ศักยภาพ
ประเภทแหล่งท่องเที่ยว	แหล่งท่องเที่ยวแบบธรรมชาติทั่วไป
ช่วงชั้น โอกาสทางด้านนันทนาการ (ROS)	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกึ่งพัฒนา
ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว	
1.ด้านทรัพยากร	1.92
2.ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	1.10
3.ด้านการจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อม	1.00
4.ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน	1.25
รวม	1.32
ระดับศักยภาพ	ต่ำ

43.หาดแหลมรีว

เป็นหาดที่อยู่ติดกับถนน สาย 4012 เป็นหาดทรายผสมหิน นักท่องเที่ยวสามารถจอดรถ
แะไปเล่นน้ำ พักผ่อนได้ตามอัธยาศัย ถึงแม้จะไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวกแต่ก็มีความเงียบสงบร่ม
รื่นเหมาะสำหรับการพักผ่อนเป็นอย่างยิ่งอยู่เลยอ่าวทองโไปทาง ปากน้ำหลังสวนเพียงเล็กน้อย

ตารางที่ 43 ประเภทและศักยภาพการท่องเที่ยวหาดแหลมรีว

สถานภาพแหล่งท่องเที่ยว	ระดับคะแนน/ศักยภาพ
ประเภทแหล่งท่องเที่ยว	แหล่งท่องเที่ยวแบบธรรมชาติทั่วไป
ช่วงชั้น โอกาสทางด้านนันทนาการ (ROS)	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกิจกรรมชาติใช้ยานยนต์
ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว	
1.ด้านทรัพยากร	2.00
2.ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	1.00
3.ด้านการจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อม	1.13
4.ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน	1.25
รวม	1.35
ระดับศักยภาพ	ต่ำ

44.หาดบางน้ำจืด

เป็นหาดที่ร่มรื่นไปด้วยต้นมะพร้าวตลอดแนว และมีหมู่บ้านชาวประมงเป็นจำนวนมาก นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวนอกจากจะได้พักผ่อนเล่นน้ำทะเลแล้วยังสามารถศึกษาวิถีชีวิตชาวประมงพื้นบ้านและการทำธนาคารปูได้อีกด้วย บริเวณหาดยังมีบ้านพักและร้านอาหารจำนวนมากไว้รองรับนักท่องเที่ยว อยู่เลยหาดแหลมรีวไปทาง ปากน้ำหลังสวนเพียงเล็กน้อย

ตารางที่ 44 ประเภทและศักยภาพการท่องเที่ยวหาดบางน้ำจืด

สถานภาพแหล่งท่องเที่ยว	ระดับคะแนน/ศักยภาพ
ประเภทแหล่งท่องเที่ยว	แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติทั่วไป
ช่วงชั้น โอกาสทางด้านการนันทนาการ (ROS)	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกึ่งพัฒนา
ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว	
1.ด้านทรัพยากร	2.17
2.ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	1.30
3.ด้านการจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อม	1.38
4.ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน	1.25
รวม	1.53
ระดับศักยภาพ	ต่ำ

45.หาดแหลมสน(ปากน้ำหลังสวน)

ตั้งอยู่ใกล้ปากน้ำหลังสวน จังหวัดชุมพร เป็นหาดที่มีความสวยงามเป็นหมู่บ้านชาวประมงเก่าแก่มีการสืบสานวิถีชีวิต และวัฒนธรรม มายาวนานกว่าร้อยปี บริเวณหาดมีการพัฒนาให้เป็นสวนสาธารณะ เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของคนในชุมชนและนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวยังบริเวณอำเภอหลังสวน มีศาลา มีม้านั่ง มีสนามฟุตบอลชายหาดที่ได้มาตรฐานและมีการจัดการแข่งขันทุกเดือน นอกจากนี้บริเวณปากน้ำหลังสวนยังมีเรือจำลองจักรีนฤเบศร มีขนาด กว้าง 29 เมตร ยาว 79 เมตร สูง 6 เมตร ข้างบนเรือจำลองมีศาลกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ ไว้ให้ประชาชนในบริเวณใกล้เคียงและนักท่องเที่ยวได้ขึ้นไปสักการะ เรือนี้สร้างจากความศรัทธาของประชาชน โดยเฉพาะคนในชุมชนปากน้ำหลังสวนได้เสียสละและแรงงาน ใช้งบก่อสร้างประมาณ 12 ล้านบาท บริเวณยังร่มรื่นไปด้วยต้นสนตลอดแนวชายหาดและมีร้านที่ขายอาหารพื้นเมืองและของที่ระลึกให้นักท่องเที่ยวได้เลือกซื้อและรับประทาน และยังมีบ้านพักไว้ให้บริการแก่นักท่องเที่ยวอีกด้วยอยู่เลยหาดบางน้ำจืดเพียงเล็กน้อย

ตารางที่ 45 ประเภทและศักยภาพการท่องเที่ยวหาดแหลมสน(ปากน้ำหลังสวน)

สถานภาพแหล่งท่องเที่ยว	ระดับคะแนน/ศักยภาพ
ประเภทแหล่งท่องเที่ยว	แหล่งท่องเที่ยวแบบธรรมชาติทั่วไป
ช่วงชั้น โอกาสทางด้านการนันทนาการ (ROS)	แหล่งท่องเที่ยวประเภทพัฒนามาก
ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว	
1.ด้านทรัพยากร	2.25
2.ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	1.90
3.ด้านการจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อม	1.75
4.ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน	1.50
รวม	1.85
ระดับศักยภาพ	ปานกลาง

46.หาดกลางอ่าว

ตั้งอยู่ในตำบลบางมะพร้าว อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร เป็นหาดที่ยาวไกลสุดลูกหูลูกตา น้ำใสเหมาะสำหรับเล่นน้ำเป็นอย่างยิ่งหาดเป็นอ่าวโค้ง บริเวณหาดร่มรื่นไปด้วยต้นมะพร้าวตลอดแนว หาดกลางอ่าวอยู่ติดและขนานกับถนนสาย 4019 บริเวณหาดมีหมู่บ้านชาวประมงพื้นบ้านขนาดเล็ก มีร้านอาหารและที่พักให้นักท่องเที่ยวได้พักและพักผ่อนนอกจากพักผ่อนแล้ว นักท่องเที่ยวยังสามารถศึกษาวิถีชีวิตชาวประมงได้ด้วย

การเดินทางจากปากน้ำหลังสวนไปตามถนนสาย ปากน้ำ – หลังสวน ประมาณ 2 กิโลเมตร เลี้ยวซ้ายเข้าถนนสายปากน้ำหลังสวน – ปากน้ำละแม ข้ามแม่น้ำหลังสวนตรงไป

ตารางที่ 46 ประเภทและศักยภาพการท่องเที่ยวหาดกลางอ่าว

สถานภาพแหล่งท่องเที่ยว	ระดับคะแนน/ศักยภาพ
ประเภทแหล่งท่องเที่ยว	แหล่งท่องเที่ยวแบบธรรมชาติทั่วไป
ช่วงชั้น โอกาสทางด้านนันทนาการ (ROS)	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกึ่งพัฒนา
ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว	
1.ด้านทรัพยากร	2.00
2.ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	1.10
3.ด้านการจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อม	1.00
4.ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน	1.25
รวม	1.34
ระดับศักยภาพ	ต่ำ

47.หาดคอเขา

ตั้งอยู่ในพื้นที่ตำบลนาพญา อำเภอลี้หลวง จังหวัดชุมพร เป็นหาดที่สวยงามมาก สงบและร่มรื่น หาดเป็นหินโหดและยังมีบางส่วนเป็นหาดทรายเหมาะกับการเล่นน้ำ บริเวณเนินเขายังเป็นที่ตั้งของสำนักสงฆ์ มีพระพุทธรูปปางประทานองค์ใหญ่ พระพุทธรูปเจ้าแม่กวนอิม และยังเป็นที่ตั้ง ศาลเสด็จเตี่ย กรมหลวงชุมพร เขตอุดมศักดิ์ นอกจากนี้บนเนินเขายังสามารถชมวิวทิวทัศน์ที่สวยงามของน้ำทะเลและเกาะต่างๆ จากหาดกลางอ่าวไปทาง อำเภอละแม ประมาณ 8 กิโลเมตร

ตารางที่ 47 ประเภทและศักยภาพการท่องเที่ยวหาดคอเขา

สถานภาพแหล่งท่องเที่ยว	ระดับคะแนน/ศักยภาพ
ประเภทแหล่งท่องเที่ยว	แหล่งท่องเที่ยวแบบธรรมชาติทั่วไป
ช่วงชั้น โอกาสทางด้านนันทนาการ (ROS)	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกึ่งพัฒนา
ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว	
1.ด้านทรัพยากร	2.08
2.ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	1.80
3.ด้านการจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อม	1.63
4.ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน	1.25
รวม	1.34
ระดับศักยภาพ	ต่ำ

48.หาดตะวันฉาย

ตั้งอยู่ในท้องที่หมู่ที่ 3 ตำบลละแม อำเภอละแม จังหวัดชุมพร เป็นหาดทรายยาวเต็มไปด้วยทิวมะพร้าว มีความงดงามตามธรรมชาติเหมาะแก่การพักผ่อนและชมวิถีชีวิตชาวประมง หาดตะวันฉายเป็นชายหาดขนาดใหญ่ที่สวยงามที่สุดของอำเภอละแม เหมาะสำหรับการพักผ่อนเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะความงามของหาดยามตะวันทอแสงยามเช้าซึ่งมีความงดงามมากการเดินทาง จากตัวเมืองชุมพรใช้ถนนเพชรเกษม แล้วเข้าทางถนนสาย 41 ถึง สี่แยกละแมเลี้ยวซ้ายเข้าทางตัวอำเภอละแม ผ่านตัวอำเภอละแม และเลี้ยวซ้ายไปอีก ประมาณ 5 กิโลเมตร ถึงหาดตะวันฉาย หรืออยู่เลยจากหาดคอเขาไปทางอำเภอละแม ประมาณ 8 กิโลเมตร

ตารางที่ 48 ประเภทและศักยภาพการท่องเที่ยวหาดตะวันฉาย

สถานภาพแหล่งท่องเที่ยว	ระดับคะแนน/ศักยภาพ
ประเภทแหล่งท่องเที่ยว	แหล่งท่องเที่ยวแบบธรรมชาติทั่วไป
ช่วงชั้น โอกาสทางด้านนันทนาการ (ROS)	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกิจกรรมชาติใช้ยานยนต์
ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว	
1.ด้านทรัพยากร	1.79
2.ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	1.10
3.ด้านการจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อม	1.00
4.ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน	1.25
รวม	1.69
ระดับศักยภาพ	ปานกลาง

49. เจดีย์เขาน้อย

เป็นสำนักสงฆ์ที่อยู่บนยอดเขา บรรยากาศร่มรื่นไปด้วยพรรณไม้นานาชนิด มีศาลาและลานสำหรับชมวิวาททัศน์ สามารถมองเห็นหมู่บ้านแหลมสันติซึ่งเป็นหมู่บ้านชาวประมง และยังเห็นทรายโค้งยาวและน้ำทะเลได้อีกด้วย ทางขึ้นเป็นถนนลูกรังต่อด้วยถนนคอนกรีต รถใหญ่ไม่สามารถขึ้นได้อยู่ห่างจากหาดตะวันฉายไปประมาณ 2 กิโลเมตร

ตารางที่ 49 ประเภทและศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

สถานภาพแหล่งท่องเที่ยว	ระดับคะแนน/ศักยภาพ
ประเภทแหล่งท่องเที่ยว	แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
ช่วงชั้น โอกาสทางด้านการนันทนาการ (ROS)	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกิจกรรมชาติใช้ยานยนต์
ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว	
1.ด้านทรัพยากร	2.50
2.ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	1.70
3.ด้านการจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อม	1.88
4.ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน	1.55
รวม	1.91
ระดับศักยภาพ	ปานกลาง

50.หาดแม่โจ้

ตั้งอยู่บริเวณหน้ามหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร หมู่ที่ 5 ตำบลละแม อำเภอละแม จังหวัดชุมพร เป็นหาดที่มีหาดทรายขาวละเอียด ริมรันไปด้วยทิวมะพร้าวและต้นสนที่ขึ้นเรียงรายตลอดแนวหาด หาดแม่โจ้อยู่ติดกับมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จึงเป็นที่พักผ่อนของนักศึกษายามว่าง หรือเวลาว่างมีกิจกรรม นักศึกษา ก็จะออกไปประกอบกิจกรรมบริเวณหาด หาดแม่โจ้เป็นหาดที่สะอาด สงบและสวยงาม โดยเฉพาะยามเช้าเมื่อพระอาทิตย์ทอแสงจะสวยเป็นอย่างยิ่ง และบริเวณหาดยังมีหมู่บ้านชาวประมงอาศัยอยู่ตลอดแนวหาด มีการทำการประมงพื้นบ้าน และยังมีเรือใบซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของอำเภอละแม ที่ชาวประมงยังคงอนุรักษ์และใช้อย่างเป็นประจําทุกวัน และยังมีเทศกาลแข่งเรือใบที่จะจัดขึ้นในเดือนเมษายนของทุกปี เป็นเทศกาลที่ยิ่งใหญ่ของอำเภอละแม จะจัดการแข่งขันในหาดแม่โจ้ และนอกจากนี้บริเวณหาดแม่โจ้ยังมีบ้านพัก รีสอร์ท ร้านอาหารเป็นจำนวนมากไว้ให้บริการแก่นักท่องเที่ยว การเดินทางจากหาดตะวันฉายไปประมาณ 500 เมตร เลี้ยวซ้ายเข้าถนนสาย 4019 ข้ามแม่น้ำละแมไปประมาณ 3 กิโลเมตร

ตารางที่ 50 ประเภทและศักยภาพการท่องเที่ยวหาดแม่โจ้

สถานภาพแหล่งท่องเที่ยว	ระดับคะแนน/ศักยภาพ
ประเภทแหล่งท่องเที่ยว	แหล่งท่องเที่ยวแบบธรรมชาติทั่วไป
ช่วงชั้น โอกาสทางด้านนันทนาการ (ROS)	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกึ่งพัฒนา
ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว	
1.ด้านทรัพยากร	2.00
2.ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	1.50
3.ด้านการจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อม	1.50
4.ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน	1.00
รวม	1.50
ระดับศักยภาพ	ต่ำ

51.หาดหนองบัว

ตั้งอยู่ในหมู่บ้านหนองบัว ตำบลสวนแดง อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดชุมพร เป็นหาดที่เป็นหมู่บ้านชาวประมงพื้นบ้าน มีเรือประมงจอดในอ่าวเป็นจำนวนมาก ภายในชุมชนมีการทำธนาคารปู มีการต่อเรือใบโบราณ ที่รื้อให้นักท่องเที่ยวได้มาเที่ยวชมและศึกษาวิธีการต่อเรือใบโบราณ และยังมีเรือออกไปตกหมึกในเวลากลางคืนทุกวัน หากนักท่องเที่ยวสนใจที่จะออกไปตกหมึกก็สามารถเหมาเรือออกไปตกได้ทุกวัน จากหาดแม่โจ้เลี้ยวซ้ายเข้าถนนดินแดงขับไปประมาณ 3 กิโลเมตรข้ามคลองหนองบัวตรงไป

ตารางที่ 51 ประเภทและศักยภาพการท่องเที่ยวหาดหนองบัว

สถานภาพแหล่งท่องเที่ยว	ระดับคะแนน/ศักยภาพ
ประเภทแหล่งท่องเที่ยว	แหล่งท่องเที่ยวแบบธรรมชาติทั่วไป
ช่วงชั้น โอกาสทางด้านนันทนาการ (ROS)	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกึ่งพัฒนา
ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว	
1.ด้านทรัพยากร	1.75
2.ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	1.30
3.ด้านการจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อม	1.13
4.ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน	1.50
รวม	1.42
ระดับศักยภาพ	ต่ำ

52.หาดทะเลงาม

เป็นหาดที่อยู่ใต้สุดของจังหวัดชุมพร หาดทรายขาว สวยงาม เงียบสงบ และร่มรื่นไปด้วยทิวมะพร้าวเป็นจำนวนมาก และยังมีรีสอร์ทและร้านอาหารให้บริการแก่นักท่องเที่ยว อยู่ห่างจากหาดแม่โจ้ ประมาณ 6 กิโลเมตร จากหาดหนองบัวเลยไปประมาณ 3 กิโลเมตร

ตารางที่ 52 ประเภทและศักยภาพการท่องเที่ยวหาดทะเลงาม

สถานภาพแหล่งท่องเที่ยว	ระดับคะแนน/ศักยภาพ
ประเภทแหล่งท่องเที่ยว	แหล่งท่องเที่ยวแบบธรรมชาติทั่วไป
ช่วงชั้นโอกาสทางด้านนันทนาการ (ROS)	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกิจกรรมชาติใช้ยานยนต์
ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว	
1.ด้านทรัพยากร	1.83
2.ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	1.00
3.ด้านการจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อม	1.25
4.ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน	1.50
รวม	1.40
ระดับศักยภาพ	ต่ำ

2.การพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยวเส้นทางเลียบทะเลจังหวัดชุมพร

เป็นการนำข้อมูลที่ตั้งและพิกัดทางภูมิศาสตร์ของแหล่งท่องเที่ยวท่องเที่ยวเส้นทางเลียบทะเลจังหวัดชุมพรมาจัดทำเป็นแผนที่และสร้างเป็นโครงข่ายการท่องเที่ยวของเส้นทางเลียบทะเลจังหวัดชุมพรขึ้นมา ซึ่งภายในแผนที่จะแสดงถึงที่ตั้ง ประเภทและระดับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่ง ซึ่งประกอบไปด้วย

2.1 โครงข่ายการท่องเที่ยวเส้นทางเลียบทะเลจังหวัดชุมพร เป็นการเชื่อมโยงเส้นทางการเดินทางของแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแหล่งเพื่อให้เห็นการเชื่อมต่อกันของแหล่งท่องเที่ยวต่างๆที่อยู่ในเส้นทางเลียบทะเลจังหวัดชุมพรในลักษณะของแผนที่เส้นทางท่องเที่ยวซึ่งสามารถนำเสนอผลการศึกษาดังนี้

2.1.1 แหล่งท่องเที่ยวในเส้นทางเลียบทะเลจังหวัดชุมพร เป็นการสำรวจแหล่งท่องเที่ยวที่ตั้งอยู่บริเวณเส้นทางเลียบทะเลจังหวัดชุมพรและพื้นที่เชื่อมโยง ตั้งแต่รอยต่อกับจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อำเภอปะทิว อำเภอเมือง อำเภอสวี อำเภอทุ่งตะโก อำเภอหลังสวนและอำเภอละแมจังหวัดชุมพร ซึ่งพบแหล่งท่องเที่ยวทั้งสิ้น 52 แห่ง มีการจับพิกัดทางภูมิศาสตร์ (GPS) ของแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งเพื่อนำมาทำเป็นแผนที่แสดงที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวในเส้นทาง

เลียบทะเลจังหวัดชุมพร ซึ่งได้ผลการจับพิกัดทางดาวเทียมของแหล่งท่องเที่ยวบนเส้นทางเลียบทะเล จังหวัดชุมพร ได้ดังต่อไปนี้

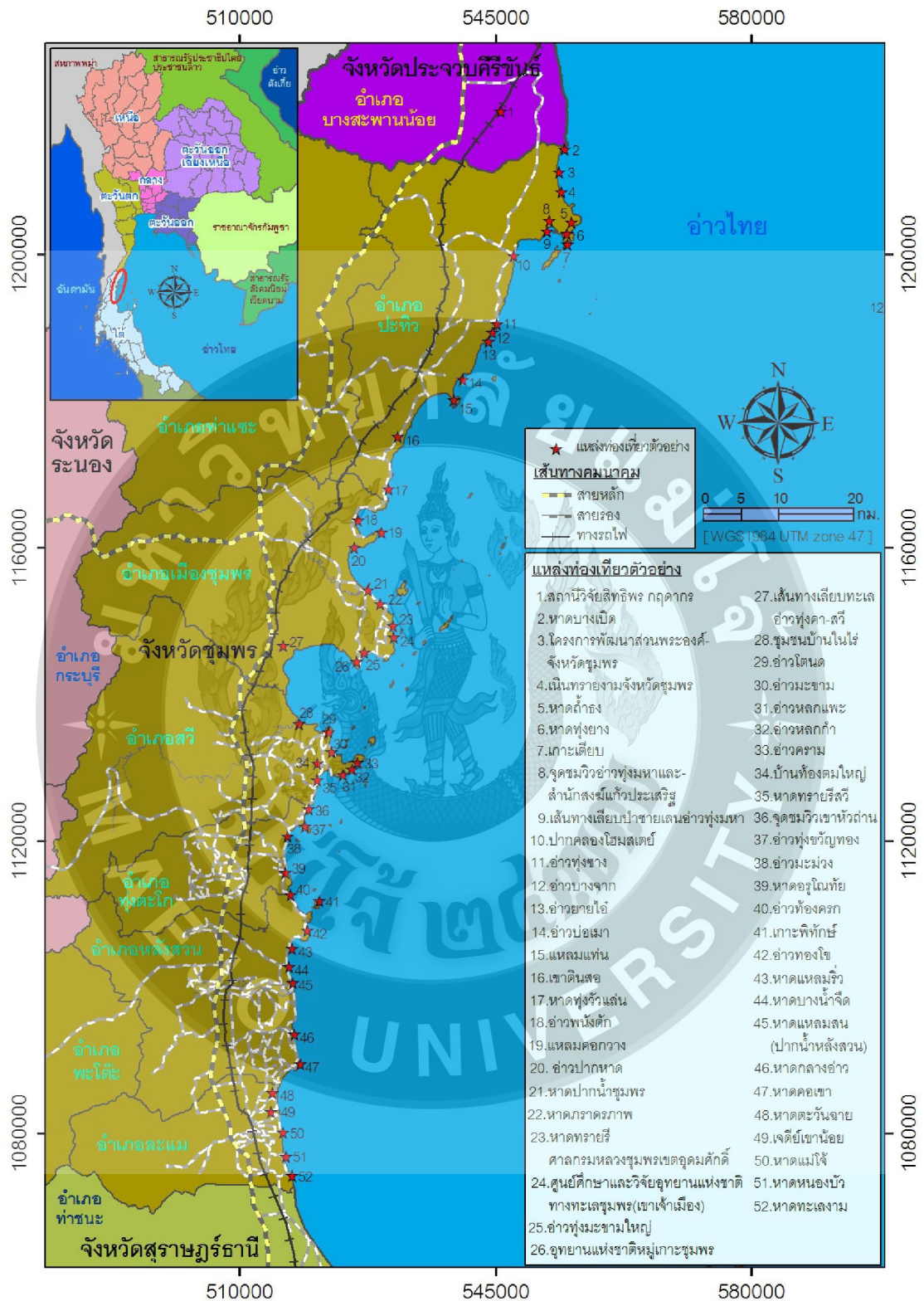
ตารางที่ 53 แสดงพิกัดทางดาวเทียมของแหล่งท่องเที่ยวเส้นทางเลียบทะเลจังหวัดชุมพร

แหล่งท่องเที่ยว	พิกัดดาวเทียม (GPS)
1.สถานีวิทยุสิทธิพร กฤดากร	E 545747 N 1219512
2.หาดบางเบิด	E 554469 N 1214304
3.โครงการพัฒนาส่วนพระองค์จังหวัดชุมพร	E 553779 N 1211212
4.เนินทรายงามจังหวัดชุมพร	E 554003 N 1208478
5.หาดถ้ำธง	E 555429 N 1204410
6.หาดทุ่งยาง	E 554802 N 1202813
7.เกาะเตียบ	E 554905 N 1201305
8.จุดชมวิวอ่าวทุ่งมหาและสำนักสงฆ์แก้วประเสริฐ	E 552387 N 1204557
9.เส้นทางเลียบป่าชายเลนอ่าวทุ่งมหา	E 552107 N 1203076
10.ปากคลองโสมสเด็จ	E 547531 N 1199762
11.อ่าวทุ่งช้าง	E 545258 N 1190422
12.อ่าวบางจาก	E 544579 N 1189334
13.อ่าวยายไ้	E 544061 N 1188129
14.อ่าวบ่อเมา	E 540580 N 1182945
15.แหลมแท่น	E 539334 N 1180083
16.เขาดินสอ	E 531677 N 1175119
17.หาดทุ่งวัวแล่น	E 530366 N 1167940
18.อ่าวพังก	E 526253 N 1163673
19.แหลมคอกวาง	E 529460 N 1162011
20.อ่าวปากหาด	E 525744 N 1159957
21.หาดปากน้ำชุมพร	E 527618 N 1154180

22.หาดภราดรภาพ	E 529259 N 1152314
23.หาดทรายรี,ศาลกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์	E530976 N 1149317
24.ศูนย์ศึกษาและวิจัยอุทยานแห่งชาติทางทะเลชุมพร	E 531146 N 1147747
25.อ่าวทุ่งมะขามใหญ่	E 527094 N 1145686
26.อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะชุมพร	E 526079 N 1144473
27.เส้นทางเลียบทะเลอ่าวทุ่งคา-สวี	E 515939 N 1146644
28.ชุมชนบ้านโนไร่	E 518121 N 1135903
29.อ่าวโตนด	E 522216 N 1134800
30.อ่าวมะขาม	E 522638 N 1132057
31.อ่าวหลักแพะ	E 524215 N 1128926
32.อ่าวหลักกำ	E 525437 N 1129679
33.อ่าวคราม	E 526142 N 1130617
34.บ้านท้องตมใหญ่	E 520638 N 1130484
35.หาดทรายรีสวี	E 520638 N 1128270
36.จุดชมวิวกาฬเกศ	E 519533 N 1124293
37.อ่าวทุ่งขวัญทอง	E 519021 N 1121972
38.อ่าวมะม่วง	E 516553 N 1120616
39.หาดอรุโณทัย	E 516246 N 1115591
40.อ่าวท้องครก	E 517061 N 1112571
41.เกาะพิทักษ์	E 520977 N 1111725
42.อ่าวทองโง	E 519283 N 1107748
43.หาดแหลมรีว	E 517220 N 1105233
44.หาดบางน้ำจืด	E 516819 N 1102702
45.หาดแหลมสน (ปากน้ำหลังสวน)	E 517286 N 1100603
46.หาดกลางอ่าว	E 517519 N 1093544
47.หาดคอเขา	E 518383 N 1089486

48.หาดตะวันฉาย	E 514487 N 1085552
49.เจดีย์เขาน้อย	E 514345 N 1082917
50.หาดแม่โจ้	E 515940 N 1080123
51.หาดหนองบัว	E 516348 N 1076773
52.หาดทะเลงาม	E 517179 N 1074248

ภาพที่ 1 แหล่งท่องเที่ยวเส้นทางเลียบทะเลจังหวัดชุมพร

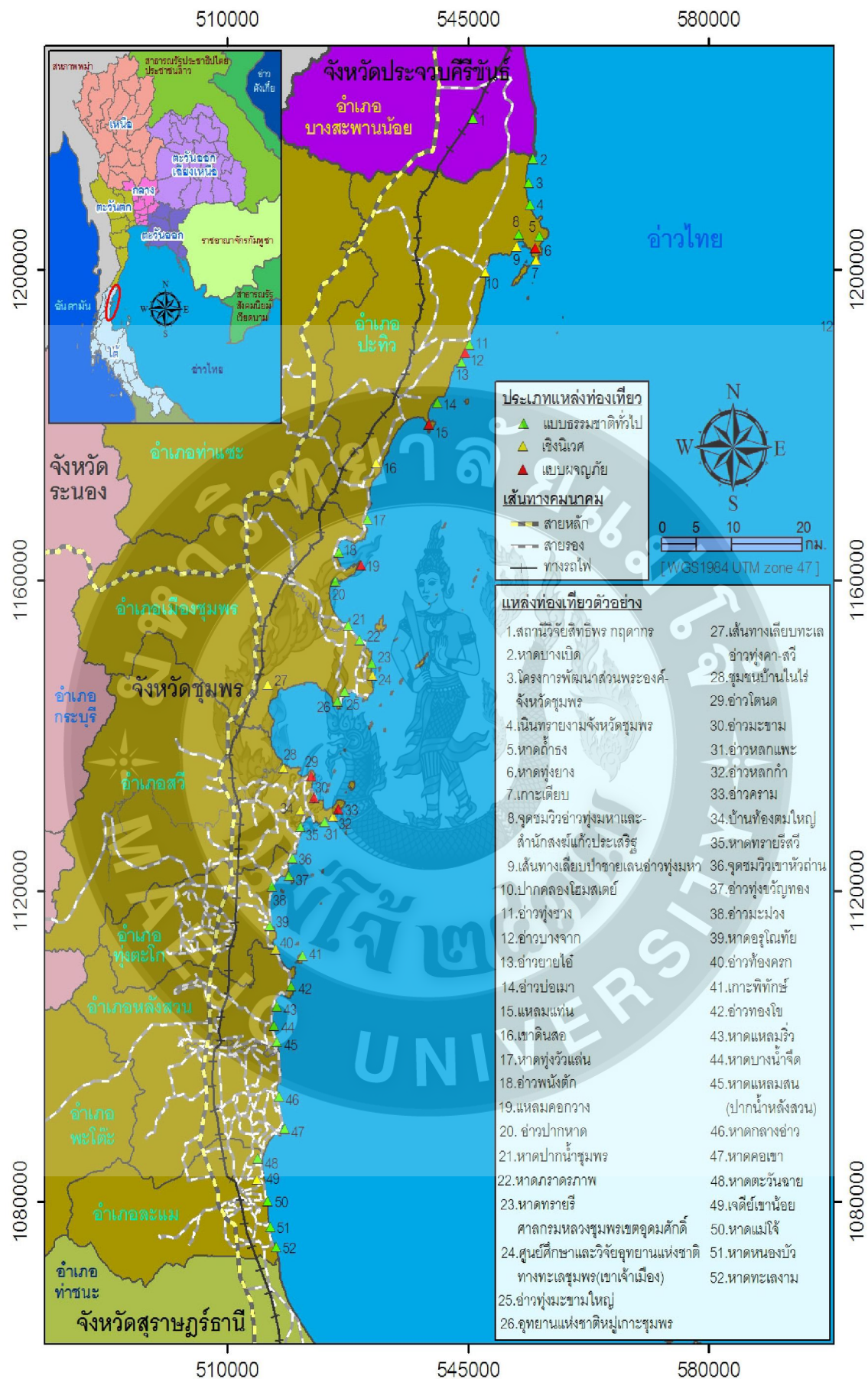
2.1.2 สถานภาพของแหล่งท่องเที่ยวเส้นทางเลียบทะเลจังหวัดชุมพร เป็นการศึกษาถึงสถานภาพด้านการท่องเที่ยวหรือประเภทของแหล่งท่องเที่ยวที่ตั้งอยู่บนเส้นทางเลียบทะเลจังหวัดชุมพรและพื้นที่เชื่อมโยง ซึ่งเป็นการสำรวจและวิเคราะห์ลักษณะของแหล่งท่องเที่ยว โดยการแบ่งประเภทของแหล่งท่องเที่ยวเป็น 3 รูปแบบคือ 1) แหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติทั่วไป 2) แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศและ 3) แหล่งท่องเที่ยวประเภทผจญภัย ซึ่งพบว่าในแหล่งท่องเที่ยวบนเส้นทางเลียบทะเลจังหวัดชุมพรมีแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติทั่วไปมากที่สุด จำนวน 34 แหล่งและรองลงมาคือแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีจำนวนทั้งสิ้น 11 แหล่งและแหล่งท่องเที่ยวประเภทผจญภัยจำนวน 7 แหล่ง สามารถแสดงผลการศึกษาเป็นตารางและแผนที่ได้ดังนี้

ตารางที่ 54 แสดงสถานภาพของแหล่งท่องเที่ยวเส้นทางเลียบทะเลจังหวัดชุมพร

แหล่งท่องเที่ยว	สถานภาพของแหล่งท่องเที่ยว
1.สถานีวิจัยสิทธิพร กฤดากร	แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติทั่วไป
2.หาดบางเบิด	แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติทั่วไป
3.โครงการพัฒนาส่วนพระองค์จังหวัดชุมพร	แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติทั่วไป
4.เนินทรายงามจังหวัดชุมพร	แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติทั่วไป
5.หาดถ้ำธง	แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติทั่วไป
6.หาดทุ่งยาง	แหล่งท่องเที่ยวประเภทผจญภัย
7.เกาะเตียบ	แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
8.จุดชมวิวอ่าวทุ่งมหาและสำนักสงฆ์แก้วประเสริฐ	แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติทั่วไป
9.เส้นทางเลียบป่าชายเลนอ่าวทุ่งมหา	แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
10.ปากคลองโสมสเด็จ	แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
11.อ่าวทุ่งช้าง	แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติทั่วไป
12.อ่าวบางจาก	แหล่งท่องเที่ยวประเภทผจญภัย
13.อ่าวยายไธ	แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติทั่วไป
14.อ่าวบ่อเมา	แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติทั่วไป
15.แหลมแท่น	แหล่งท่องเที่ยวประเภทผจญภัย

16.เขาดินสอ	แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
17.หาดทุ่งวัวแล่น	แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติทั่วไป
18.อ่าวพังกา	แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติทั่วไป
19.แหลมคอกวาง	แหล่งท่องเที่ยวประเภทผจญภัย
20.อ่าวปากหาด	แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติทั่วไป
21.หาดปากน้ำชุมพร	แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติทั่วไป
22.หาดทรายรี	แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติทั่วไป
23.หาดทรายรี,ศาลกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์	แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติทั่วไป
24.ศูนย์ศึกษาและวิจัยอุทยานแห่งชาติทางทะเลชุมพร	แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
25.อ่าวทุ่งมะขามใหญ่	แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติทั่วไป
26.อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะชุมพร	แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
27.เส้นทางเลียบทะเลอ่าวทุ่งคา-สวี	แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติทั่วไป
28.ชุมชนบ้านโนไร่	แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
29.อ่าวโดนด	แหล่งท่องเที่ยวประเภทผจญภัย
30.อ่าวมะขาม	แหล่งท่องเที่ยวประเภทผจญภัย
31.อ่าวหลกแพะ	แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติทั่วไป
32.อ่าวหลกก้า	แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
33.อ่าวคราม	แหล่งท่องเที่ยวประเภทผจญภัย
34.บ้านท้องตมใหญ่	แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
35.หาดทรายรีสวี	แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติทั่วไป
36.จุดชมวิวกาฬสินธุ์	แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติทั่วไป
37.อ่าวทุ่งขวัญทอง	แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติทั่วไป
38.อ่าวมะม่วง	แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติทั่วไป
39.หาดอรุ โณทัย	แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติทั่วไป
40.อ่าวท้องครก	แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติทั่วไป
41.เกาะพิทักษ์	แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

42.อ่าวทองโง	แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติทั่วไป
43.หาดแหลมรีว	แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติทั่วไป
44.หาดบางน้ำจืด	แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติทั่วไป
45.หาดแหลมสน (ปากน้ำหลังสวน)	แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติทั่วไป
46.หาดกลางอ่าว	แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติทั่วไป
47.หาดคอเขา	แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติทั่วไป
48.หาดตะวันฉาย	แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติทั่วไป
49.เจดีย์เขาน้อย	แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
50.หาดแม่โจ้	แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติทั่วไป
51.หาดหนองบัว	แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติทั่วไป
52.หาดทะเลงาม	แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติทั่วไป

ภาพที่ 2 สถานภาพแหล่งท่องเที่ยวเส้นทางเลียบทะเลจังหวัดชุมพร

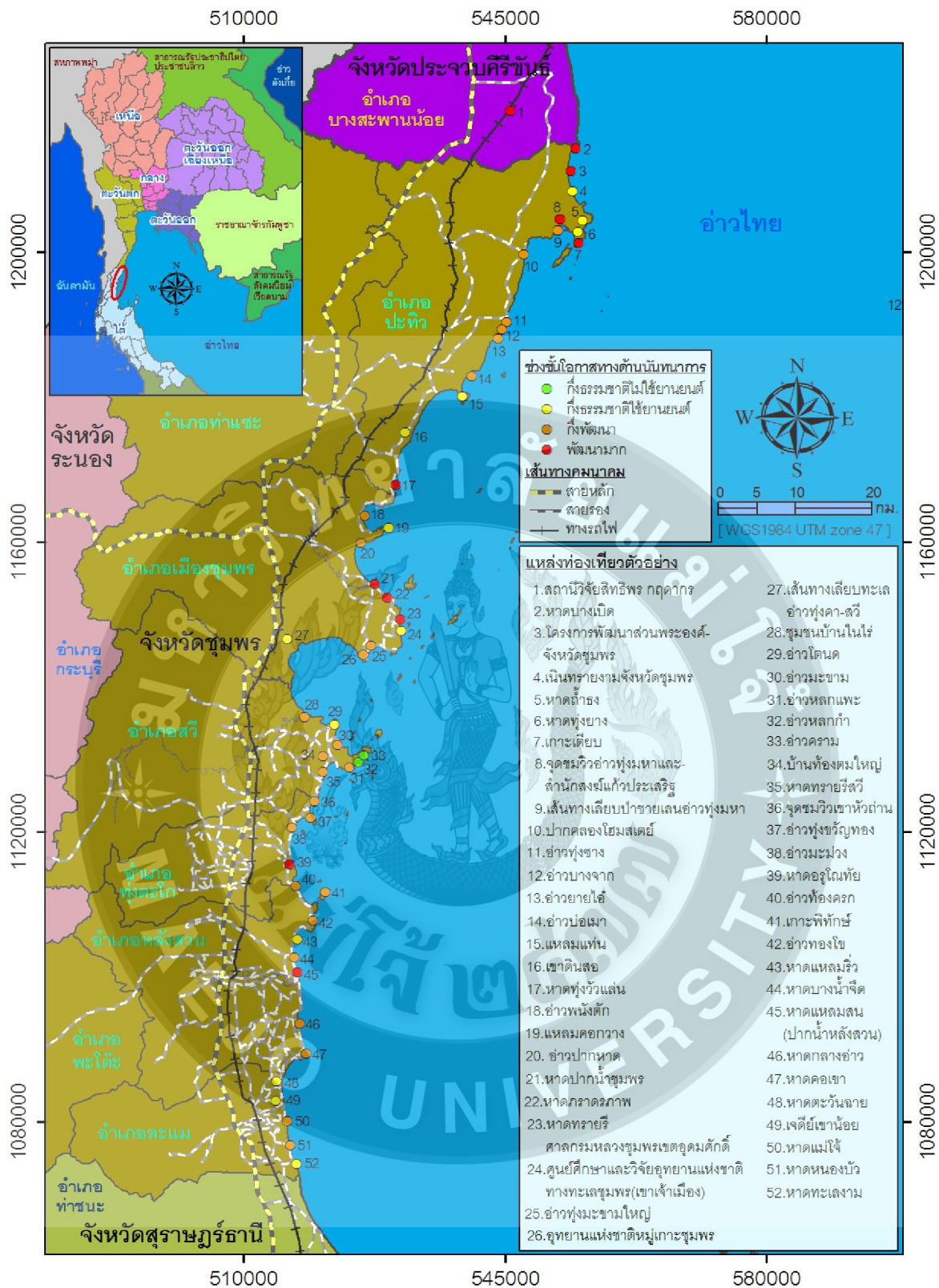
2.1.3 ช่วงชั้นโอกาสทางด้านการพัฒนาการของแหล่งท่องเที่ยวเส้นทางเลียบทะเล
จังหวัดชุมพร เป็นการศึกษาถึงประเภทของแหล่งท่องเที่ยวตามการจัดประเภทของช่วงชั้นโอกาส
 ทางด้านการพัฒนาการของแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งสามารถจัดแบ่งประเภทของแหล่งท่องเที่ยวบน
 เส้นทางเลียบทะเลจังหวัดชุมพรได้ 4 ประเภทคือ 1) แหล่งท่องเที่ยวประเภทพัฒนามาก
 (Developed) 2) แหล่งท่องเที่ยวประเภทกึ่งพัฒนา 3) แหล่งท่องเที่ยวประเภทกึ่งธรรมชาติใช้ยาน
 ยนต์ (Semi-Primitive Motorized) 4) แหล่งท่องเที่ยวประเภทกึ่งธรรมชาติไม่ใช้ยานยนต์ (Semi-
 Primitive Non-Motorized) ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวบนเส้นทางเลียบทะเลจังหวัดชุมพรและพื้นที่
 เชื่อมโยงมีแหล่งท่องเที่ยวประเภทกึ่งพัฒนาจำนวนมากที่สุดคือ 25 แหล่ง รองลงมาคือแหล่ง
 ท่องเที่ยวประเภทกึ่งธรรมชาติใช้ยานยนต์มีจำนวนทั้งสิ้น 14 แหล่ง แหล่งท่องเที่ยวประเภทพัฒนา
 มากจำนวน 11 แหล่งและแหล่งท่องเที่ยวประเภทกึ่งธรรมชาติไม่ใช้ยานยนต์จำนวน 2 แหล่ง ดัง
 ตารางและแผนที่ต่อไปนี้

ตารางที่ 55 แสดงช่วงชั้นโอกาสทางด้านการพัฒนาการของแหล่งท่องเที่ยวเส้นทางเลียบทะเล
 จังหวัดชุมพร

แหล่งท่องเที่ยว	ช่วงชั้นโอกาสทางด้านการพัฒนาการ
1.สถานีวิจัยสิทธิพร ฤๅษดาคร	แหล่งท่องเที่ยวประเภทพัฒนามาก
2.หาดบางเบิด	แหล่งท่องเที่ยวประเภทพัฒนามาก
3.โครงการพัฒนาส่วนพระองค์จังหวัด ชุมพร	แหล่งท่องเที่ยวประเภทพัฒนามาก
4.เนินทรายงามจังหวัดชุมพร	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกึ่งธรรมชาติใช้ยานยนต์
5.หาดถ้ำธง	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกึ่งธรรมชาติใช้ยานยนต์
6.หาดทุ่งยาง	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกึ่งธรรมชาติใช้ยานยนต์
7.เกาะเตียบ	แหล่งท่องเที่ยวประเภทพัฒนามาก
8.จุดชมวิวอ่าวทุ่งมหาและสำนักสงฆ์แก้ว ประเสริฐ	แหล่งท่องเที่ยวประเภทพัฒนามาก

9.เส้นทางเลียบป่าชายเลนอ่าวทุ่งมหา	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกิจกรรมชาติใช้ยานยนต์
10.ปากคลองโสมสสัย	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกึ่งพัฒนา
11.อ่าวทุ่งช้าง	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกึ่งพัฒนา
12.อ่าวบางจาก	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกึ่งพัฒนา
13.อ่าวยายไธ	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกึ่งพัฒนา
14.อ่าวบ่อเมา	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกึ่งพัฒนา
15.แหลมแท่น	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกิจกรรมชาติใช้ยานยนต์
16.เขาดินสอ	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกิจกรรมชาติใช้ยานยนต์
17.หาดทุ่งวัวแล่น	แหล่งท่องเที่ยวประเภทพัฒนามาก
18.อ่าวพังก	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกึ่งพัฒนา
19.แหลมคอกวาง	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกิจกรรมชาติใช้ยานยนต์
20.อ่าวปากหาด	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกึ่งพัฒนา
21.หาดปากน้ำชุมพร	แหล่งท่องเที่ยวประเภทพัฒนามาก
22.หาดภราดรภาพ	แหล่งท่องเที่ยวประเภทพัฒนามาก
23.หาดทรายรี,ศาลกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์	แหล่งท่องเที่ยวประเภทพัฒนามาก
24.ศูนย์ศึกษาและวิจัยอุทยานแห่งชาติทางทะเลชุมพร	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกิจกรรมชาติใช้ยานยนต์
25.อ่าวทุ่งมะขามใหญ่	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกึ่งพัฒนา
26.อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะชุมพร	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกึ่งพัฒนา
27.เส้นทางเลียบทะเลอ่าวทุ่งคา-สวี	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกิจกรรมชาติใช้ยานยนต์
28.ชุมชนบ้านโนไธ	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกึ่งพัฒนา
29.อ่าวโตนด	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกึ่งพัฒนา
30.อ่าวมะขาม	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกึ่งพัฒนา
31.อ่าวหลักแพะ	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกึ่งพัฒนา
32.อ่าวหลักกำ	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกิจกรรมชาติไม่ใช้ยานยนต์

33.อ่าวคราม	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกิจกรรมชาติไม่ใช่นานาชาติ
34.บ้านท้องตมใหญ่	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกึ่งพัฒนา
35.หาดทรายรีสีวี	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกึ่งพัฒนา
36.จุดชมวิวกาฬเกวณ	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกึ่งพัฒนา
37.อ่าวทุ่งขัวทอง	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกึ่งพัฒนา
38.อ่าวมะม่วง	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกึ่งพัฒนา
39.หาดอรุณทิพย์	แหล่งท่องเที่ยวประเภทพัฒนามาก
40.อ่าวท้องครก	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกึ่งพัฒนา
41.เกาะพิทักษ์	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกึ่งพัฒนา
42.อ่าวทองโง	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกึ่งพัฒนา
43.หาดแหลมรวิ	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกิจกรรมชาติใช้นานาชาติ
44.หาดบางน้ำจืด	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกึ่งพัฒนา
45.หาดแหลมสน (ปากน้ำหลังสวน)	แหล่งท่องเที่ยวประเภทพัฒนามาก
46.หาดกลางอ่าว	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกึ่งพัฒนา
47.หาดคอเขา	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกึ่งพัฒนา
48.หาดตะวันฉาย	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกิจกรรมชาติใช้นานาชาติ
49.เจดีย์เขาน้อย	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกิจกรรมชาติใช้นานาชาติ
50.หาดแม่โจ้	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกึ่งพัฒนา
51.หาดหนองบัว	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกึ่งพัฒนา
52.หาดทะเลงาม	แหล่งท่องเที่ยวประเภทกิจกรรมชาติใช้นานาชาติ

ภาพที่ 3 ช่วงชั้นโอกาสค่านันทนาการแหล่งท่องเที่ยวเส้นทางเลียบทะเลจังหวัดชุมพร

2.1.4 ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวบนเส้นทางเลียบทะเลจังหวัดชุมพร เป็นการศึกษาถึงศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวบนเส้นทางเลียบทะเลจังหวัดชุมพรและพื้นที่เชื่อมโยง ซึ่งแบ่งระดับของศักยภาพด้านการท่องเที่ยวออกเป็น 3 ระดับ คือ 1) ระดับต่ำ 2) ระดับปานกลาง 3)ระดับสูง ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวบนเส้นทางเลียบทะเลจังหวัดชุมพรมีศักยภาพอยู่ในระดับต่ำมากที่สุดคือจำนวน 27 แหล่ง แหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพระดับปานกลางจำนวน 20 แหล่งและแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพอยู่ในระดับสูงจำนวน 5 แหล่ง ดังตารางและแผนที่ต่อไปนี้

ตารางที่ 56 แสดงศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวบนเส้นทางเลียบทะเลจังหวัดชุมพร

แหล่งท่องเที่ยว	ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว
1.สถานีวิจัยสิทธิพร กฤดากร	ศักยภาพระดับต่ำ
2.หาดบางเบิด	ศักยภาพระดับปานกลาง
3.โครงการพัฒนาส่วนพระองค์จังหวัดชุมพร	ศักยภาพระดับปานกลาง
4.เนินทรายงามจังหวัดชุมพร	ศักยภาพระดับปานกลาง
5.หาดถ้ำช้าง	ศักยภาพระดับต่ำ
6.หาดทุ่งยาง	ศักยภาพระดับต่ำ
7.เกาะเตียบ	ศักยภาพระดับต่ำ
8.จุดชมวิวอ่าวทุ่งมหาและสำนักสงฆ์แก้วประเสริฐ	ศักยภาพระดับปานกลาง
9.เส้นทางเลียบป่าชายเลนอ่าวทุ่งมหา	ศักยภาพระดับต่ำ
10.ปากคลองโฮมสเตย์	ศักยภาพระดับปานกลาง
11.อ่าวทุ่งช้าง	ศักยภาพระดับปานกลาง
12.อ่าวบางจาก	ศักยภาพระดับต่ำ
13.อ่าวยายไธ	ศักยภาพระดับต่ำ
14.อ่าวบ่อเมา	ศักยภาพระดับต่ำ
15.แหลมแท่น	ศักยภาพระดับต่ำ
16.เขาดินสอ	ศักยภาพระดับปานกลาง
17.หาดทุ่งวัวแล่น	ศักยภาพระดับสูง

18.อ่าวพนักตัก	ศักยภาพระดับต่ำ
19.แหลมคอกวาง	ศักยภาพระดับต่ำ
20.อ่าวปากหาด	ศักยภาพระดับต่ำ
21.หาดปากน้ำชุมพร	ศักยภาพระดับปานกลาง
22.หาดภราดรภาพ	ศักยภาพระดับปานกลาง
23.หาดทรายรี,ศาลกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์	ศักยภาพระดับปานกลาง
24.ศูนย์ศึกษาและวิจัยอุทยานแห่งชาติทางทะเลชุมพร	ศักยภาพระดับสูง
25.อ่าวทุ่งมะขามใหญ่	ศักยภาพระดับต่ำ
26.อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะชุมพร	ศักยภาพระดับสูง
27.เส้นทางเลียบทะเลอ่าวทุ่งคา-สวี	ศักยภาพระดับต่ำ
28.ชุมชนบ้านโนไร่	ศักยภาพระดับสูง
29.อ่าวโตนด	ศักยภาพระดับต่ำ
30.อ่าวมะขาม	ศักยภาพระดับต่ำ
31.อ่าวหลักพะละ	ศักยภาพระดับปานกลาง
32.อ่าวหลักกำ	ศักยภาพระดับต่ำ
33.อ่าวคราม	ศักยภาพระดับปานกลาง
34.บ้านท้องตมใหญ่	ศักยภาพระดับปานกลาง
35.หาดทรายรีสวี	ศักยภาพระดับต่ำ
36.จุดชมวิวกาฬสินธุ์	ศักยภาพระดับปานกลาง
37.อ่าวทุ่งขวัญทอง	ศักยภาพระดับปานกลาง
38.อ่าวมะม่วง	ศักยภาพระดับปานกลาง
39.หาดอรุโณทัย	ศักยภาพระดับปานกลาง
40.อ่าวท้องครก	ศักยภาพระดับต่ำ
41.เกาะพิทักษ์	ศักยภาพระดับสูง
42.อ่าวทองไข	ศักยภาพระดับต่ำ
43.หาดแหลมรีว	ศักยภาพระดับต่ำ

44.หาดบางน้ำจืด	ศักยภาพระดับต่ำ
45.หาดแหลมสน (ปากน้ำหลังสวน)	ศักยภาพระดับปานกลาง
46.หาดกลางอ่าว	ศักยภาพระดับต่ำ
47.หาดคอเขา	ศักยภาพระดับปานกลาง
48.หาดตะวันฉาย	ศักยภาพระดับต่ำ
49.เจดีย์เขาน้อย	ศักยภาพระดับปานกลาง
50.หาดแม่โจ้	ศักยภาพระดับต่ำ
51.หาดหนองบัว	ศักยภาพระดับต่ำ
52.หาดทะเลงาม	ศักยภาพระดับต่ำ

ภาพที่ 4 ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเส้นทางเลียบทะเลจังหวัดชุมพร

2.2 การเชื่อมโยงเส้นทางทางท่องเที่ยวเส้นทางเลียบทะเลจังหวัดชุมพร

การเข้าถึงเส้นทางทางท่องเที่ยวบนเส้นทางถนนเลียบทะเลจังหวัดชุมพร เริ่มต้นจากเดินทางมาจากกรุงเทพฯ ใช้ทางหลวงหมายเลข 4 ตรงหลักกิโลเมตรที่ 425 เลี้ยวซ้ายเข้าทางหลวงชนบทสาย ปช 1015 แยกเข้าบางเบิด ถนนเป็นทางลาดยางสองเลนไม่มีไหล่ทาง จนถึงทางเลียบทางขวาไปถนนจะเปลี่ยนเป็นถนนคอนกรีต ไม่มีไหล่ทาง ถึงวัดห้วยสักเลี้ยวซ้ายแยกทางรถไฟ เข้าชุมชนทรายทองย่านชุมชนทรายทองถนนเปลี่ยนเป็นทางลาดยางสองเลนมีไหล่ทาง ขับตรงไปให้ยึดเส้นทางสายบางเบิดเป็นหลัก จนถึงชายทะเลแยกขวาเข้าทางหลวงชนบทสาย สส 2021 เข้าอำเภอปะทิว

เส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมต่อของแหล่งท่องเที่ยว

ในการเดินทางสู่แหล่งท่องเที่ยวเส้นทางเลียบทะเลจังหวัดชุมพรสามารถเดินทางจากทิศเหนือไปสู่ทิศใต้ได้ดังนี้

1. สถานีวิจัย สิทธิพร กุดาคร เลยแยกไปทางบางเบิดประมาณ 200 เมตร สถานีวิจัยจะอยู่ทางซ้ายมือ มีถนนคอนกรีตเข้าถึง
2. หาดบางเบิด อยู่เลยสถานีวิจัย สิทธิพร กุดาคร ไปประมาณ 1.5 กิโลเมตร เส้นทางเลียบหาดบางเบิดถนนคอนกรีต สองเลนไม่มีไหล่ทางทางหลวงชนบทสาย สส 2021 เป็นถนนลาดยางสองเลนมีช่องทางสำหรับรถจักรยาน
3. โครงการพัฒนาส่วนพระองค์จังหวัดชุมพร อยู่บริเวณทางหลวงชนบทสาย สส 2021 ตรงหลักกิโลเมตรที่ 351 อยู่ทางซ้ายมือ ถนนในโครงการส่วนพระองค์ เป็นทางลาดยางสองช่องจราจรมีไหล่ทาง
4. เนินทรายงามจังหวัดชุมพร อยู่ห่างจากโครงการพัฒนาส่วนพระองค์ไปทางปะทิวประมาณ 3 กิโลเมตร เนินทรายงามจะอยู่ติดกับถนนมองเห็นได้ชัดเจน
5. หาดถ้ำธง อยู่ถัดจากเนินทรายงามไปทางปะทิวเล็กน้อย ถนนจะวิ่งเลียบชายหาดหาดถ้ำธง – บางเบิด
6. หาดทุ่งยาง อยู่เลยจากหาดถ้ำธงไปประมาณ 1 กม. แล้วเลี้ยวซ้ายเข้าซอยเกาะเตียบ ถนนจะเป็นถนนคอนกรีตไม่มีไหล่ทาง หาดทุ่งยาวอยู่ถึงก่อนเกาะเตียบมีป้ายบอกชัดเจน ถนนที่เข้าไปยังหาดทุ่งยางจะเป็นถนนลูกรัง
7. เกาะเตียบ แยกเข้าซอยเกาะเตียบทางเดียวกับหาดทุ่งยาง อยู่ห่างจากหาดทุ่งยางไปประมาณ 2 กิโลเมตร ถนนจะเป็นถนนคอนกรีตสองเลนไม่มีไหล่ทางตลอดสาย

8. จุดชมวิวอ่าวทุ่งมหาและวัดแก้วประเสริฐ อยู่ถัดจากทางแยกเข้าซอยเกาะเตียบไปทางถนนสายหลักไปไม่มากนัก วัดแก้วประเสริฐอยู่ทางขวามือมองเห็นจากถนนได้ชัดเจน

9. ถนนเลียบริมชายหาดทุ่งมหา อยู่เลยวัดแก้วประเสริฐไปทางปะทิวประมาณ 1 กิโลเมตร ตอนลงจากเนินจะมีแยกให้เลี้ยวซ้ายลงไปยังถนนเลียบริมชายหาดทุ่งมหาถนนจะเป็นทางคอนกรีตสองเลนไม่มีไหล่ทาง ถนนแคบรถสวนกันลำบาก

10. ปากคลองโสมสเคย์ จากวัดแก้วประเสริฐขับตรงไปทางปะทิว เจอแยกบางแหวนเลี้ยวซ้ายเข้าถนนสาย ปช 4015 เป็นถนนลาดยางสองเลนมีไหล่ทาง จัตรงไปจนเจอสามแยกเลี้ยวซ้ายเข้าถนนสาย 3253 เป็นถนนลาดยางสองเลนมีไหล่ทางอยู่ห่างจากสามแยกประมาณ 1 กิโลเมตร ที่ทำการปากคลองโสมสเคย์จะอยู่ทางซ้ายมือ

11. อ่างทุ่งช้าง อยู่ห่างจากที่ทำการปากคลองโสมสเคย์ไปประมาณ 10 กิโลเมตร ถึงหลักกิโลเมตรที่ 15 เลี้ยวซ้ายเข้าถนนสาย 4059 ไปหาดทุ่งช้าง เส้นทางเป็นทางลาดยาวสองเลนมีไหล่ทาง

12. อ่าวบางจาก จากหลักกิโลเมตรที่ 15 ไปทางชุมพร ประมาณ 2 กิโลเมตร เจอสี่แยกเลี้ยวซ้ายเข้าทางลูกรังไปประมาณ 1 กิโลเมตรผ่านนาทุ่ง จะเจออ่าวบางจาก

13. อ่าวยายไธ้ จากสี่แยกอ่าวบางจากไปชุมพร ประมาณ 3 กิโลเมตร ทางซ้ายมือจะพบป้ายคอโรปีสิริสอร์ท เป็นทางคอนกรีตสองเลนไม่มีไหล่ทางลงไปยังอ่าวยายไธ้ ประมาณ 1 กิโลเมตร

14. หาดบ่อเมา จากอ่าวยายไธ้ไปทางชุมพรเจอสามแยก เลี้ยวซ้ายเข้าถนนสาย 4004 ไปเล็กน้อย ถนนจะเลียบหาดบ่อเมา

15. แหลมแท่น จากหาดบ่อเมาไปจากชุมพรเล็กน้อย จะเจอสะพานเมื่อข้ามสะพานจะมีทางเข้าด้านซ้ายมือติดกับสะพาน เส้นทางเข้าแหลมแท่น เป็นถนนคอนกรีตสองเลนไม่มีไหล่ทาง และทางมีความลาดชันสูง

16. เขาหินสอ จากแหลมแท่นไปทางชุมพรจะเจอสามแยกให้เลี้ยวซ้ายเข้าถนนสาย 3201 ไปสักระยะจะเจอเขาหินสออยู่ทางขวามือ ทางขึ้นเขาหินสอจะเป็นถนนคอนกรีตสองช่องจราจรไม่มีไหล่ทาง เส้นทางจะมีความลาดชันมากควรใช้ความระมัดระวังในการขึ้นไปยังเขาหินสอ

17. หาดทุ่งวัวแล่น จากเขาหินสอไปยังชุมพร จะเจอสามแยกให้เลี้ยวซ้ายเข้าถนนสาย

3180 ไปทางตำบลสะพลี ถนนเปลี่ยนเป็นทางลาดสี่เลนมีไหล่ทางผ่านสะพานสะพลี ทางจะเปลี่ยนเป็นทางลาดยาวสองเลนมีไหล่ทางให้ขับตามป้ายไปยังหาดทุ่งวัวแล่น

18. อ่าวพังก จากหาดทุ่งวัวแล่นไปทางชุมพรคานาเมื่อพบป้อมตำรวจให้เลี้ยวขวามุ่งไปชุมพร ประมาณ 100 เมตร เลี้ยวซ้ายเข้าถนนสาย ชพ 4008 ขับตรงไปประมาณ 7 กิโลเมตร

19. เขาคอกวาง จากอ่าวพังกขับไปตามถนนสาย ชพ 4008 เลี้ยวขวาข้ามคลองพังกัดไปประมาณ 200 เมตร เลี้ยวซ้ายเข้าไปประมาณ 2 กิโลเมตร ทางเข้าเป็นถนนคอนกรีตสองช่องจราจรไม่มีไหล่ทาง ทางมีความลาดชันควรระมัดระวัง

20. อ่าวปากหาด จากอ่าวพังกขับไปตามถนนสาย ชพ 4008 ทางทิศใต้ประมาณ 4 กิโลเมตร เป็นหาดที่ติดกับถนนขนานกันยาวประมาณ 1 กิโลเมตร

21. หาดปากน้ำชุมพร ถนนสาย ชพ 4008 เจอสามแยกจรดกับถนนสาย ชพ 4001 ให้เลี้ยวขวา ขับตรงไปเจอสามแยก จรดกับสาย 4119 ให้เลี้ยวซ้ายตรงไปยังปากน้ำชุมพร ถนนเป็นทางลาดยาว 4 ช่องจราจรมีไหล่ทาง

22. หาดธาราครภาพ จากปากน้ำชุมพรขับเลียบริมทะเลไปประมาณ 1 กิโลเมตรเข้าถนนสาย 4017 ขับไปอีกประมาณ 1 กิโลเมตร ถนนจากปากน้ำชุมพรไปยังหาดธาราครภาพเป็นทางลาดยาวสองช่องจราจรมีไหล่ทาง

23. หาดทรายรี, ศาลกรมหลวงชุมพร จากหาดธาราครภาพขับตรงไปอีกเล็กน้อย ถนนเป็นทางลาดยาวสองเลนมีไหล่ทาง

24. ศูนย์ศึกษาและวิจัยอุทยานแห่งชาติทางทะเลชุมพร(เขาเจ้าเมือง) อยู่ห่างจากหาดทรายรีไปประมาณ 1 กิโลเมตร เลี้ยวซ้ายขึ้นจุดชมวิวเขาเจ้าเมือง ทางขึ้นเป็นทางลาดยาวสองช่องจราจรไม่มีไหล่ทาง ทางขึ้นมีความลาดชันสูงควรระมัดระวัง

25. อ่าวมะขามใหญ่ อยู่ห่างจากหาดทรายรีไปประมาณ 10 กิโลเมตร มีทางเลี้ยวขวาทางด้านซ้ายมือไปยังอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะชุมพร ทางเข้าเป็นถนนลาดยาง 2 ช่องทางจราจร ไม่มีไหล่ทาง

26. อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะชุมพร อยู่เลยจากหาดทรายรีไปประมาณ 12 กิโลเมตร มีทางเข้าอยู่ทางด้านซ้ายมือ ทางเข้าเป็นทางลาดยาวสองช่องจราจรไม่มีไหล่ทาง

เส้นทางจากอำเภอเมืองชุมพรสู่อำเภอสวี เป็นทางตัดจากปากน้ำชุมพร ไปยังสาย 41 จากปากน้ำชุมพรไปตัวเมืองชุมพร ถึงบ้านบางค้อยเลี้ยวซ้ายเข้าซอย บางค้อย – ทุ่งคาน้อย ซอยเทศบาลซอย 2 ถนนสาย ปรช 2089 ไปประมาณ 12 กิโลเมตร เจอสายแยกเลี้ยวซ้ายเข้าถนนสาย 2018 ไปอีกประมาณ 6 กิโลเมตร ก็จะออกทางหลวงสาย 41 ตรงหลักกิโลเมตรที่ 13

27. เส้นทางเลียบทะเลอ่าวทุ่งคา-สวี จากทางลัดสาย ปากน้ำชุมพรไปยังสาย 41 ขึ้นสาย 41 เลี้ยวซ้ายลงใต้ไปประมาณ 2 – 3 กิโลเมตร เลี้ยวซ้ายเข้าถนนสาย ชพ 2010 เป็นทางลาดยาวสองเลน มีไหล่ทาง เลี้ยวทางรถไฟไปซีกพักจะเจอป้ายเลี้ยวซ้ายเข้าดอนหอยหลอด ทางเข้าจะเป็นถนนลูกรัง

28. ชุมชนบ้านโนไไร่ จากทางเข้าเส้นทางเลียบทะเลอ่าวทุ่งคา-สวี ขับไปซีกระยะหนึ่งเลี้ยวซ้ายเข้าบ้านไร่ ขับไปตามป้าย ถนนเป็นทางถนนคอนกรีตสองเลนไม่มีไหล่ทาง

29. อ่าวโตนด อยู่บนถนนสายสวี-บ่อคา ก่อนถึงบ่อคา 1 กิโลเมตร เลี้ยวขวาเข้าถนนสาย ชพ 4011 ไปประมาณ 2 กิโลเมตร เลี้ยวซ้ายตรงไปยังบ้านอ่าวครามประมาณ 1 กิโลเมตร เป็นถนนลาดยาง 2 ช่องทางจราจรมีไหล่ทาง

30. อ่าวมะขาม อยู่ถัดจากอ่าวโตนดไปทางบ้านอ่าวครามประมาณ 2 กิโลเมตร เป็นทางลาดยาง 2 ช่องทางจราจรมีไหล่ทาง อ่าวมะขามอยู่ทางด้านซ้ายมือของถนน

31. อ่าวหลกแพะ ถนนสาย สวี – บ่อคา ก่อนถึงบ่อคา 1 กิโลเมตร เลี้ยวขวาเข้าถนนสาย ชพ 4011 ไปประมาณ 2 กิโลเมตร เลี้ยวซ้ายไปยังอ่าวครามขับตรงไปถึงป่าชายเลนมีสามแยกเลี้ยวขวาไปประมาณ 50 เมตร

32. อ่าวหลกคำ อยู่ถัดจากอ่าวหลกแพะไปทางบ้านอ่าวครามประมาณ 1 กิโลเมตร ถนนเป็นทางคอนกรีตสลับกับลูกรัง ทางเข้ามีความลาดชันสูง ควรเดินทางด้วยความระมัดระวัง

33. อ่าวคราม เลี้ยวซ้ายจากอ่าวหลกแพะ ไปประมาณ 2 กิโลเมตร ถนนเป็นถนนคอนกรีตสลับกับลูกรังทางเข้ามีความลาดชันสูง เข้าได้เฉพาะรถกระบะ ควรใช้ความระมัดระวัง

34. บ้านท้องตมใหญ่ เลี้ยวขวาเข้าถนนสาย ชพ 4011 ขับตรงไป จนถึงวัดท้องตม เลี้ยวซ้ายเข้าบ้านท้องตมใหญ่ ทางเข้าเป็นถนนคอนกรีตสองเลนไม่มีไหล่ทางเข้าไปเล็กน้อย

35. หาดทรายรีสวี จากวัดท้องตมขับไปตามถนนสาย 4011 ไปทางปากน้ำตะโก จะเจอหาดทรายรีสวีอยู่ทางซ้ายมือ ถนนเลียบหาดเป็นทางลาดยาวสองเลนมีไหล่ทาง

36. จุดชุมวิเวาถ่าน อยู่เลยหาดทรายรีสวีไปเล็กน้อย ถนนบริเวณจุดชุมวิเวาเป็น

ถนนลาดยางสองเลนมีไหล่ทาง ทางมีความลาดชันด้านที่ติดกับทะเลจะเป็นเหวควรใช้ความระมัดระวัง

37. อ่าวทุ่งขวัญทอง อยู่ห่างจากจุดชุมวิเวาถ่านไปทางปากน้ำตะโกประมาณ 4 กิโลเมตร ให้สังเกตทางด้านซ้ายมือจะมีป้ายบอกทางเข้าหาดทุ่งขวัญทอง ถนนทางเข้าหาดจะเป็นถนนคอนกรีตไม่มีไหล่ทาง

38. อ่าวมะม่วง จากปากทางเข้าหาดทุ่งขวัญทอง ไปทางปากน้ำตะโกเลี้ยวซ้ายเข้าถนนสาย 4198 ขับไปเล็กน้อยจะพบอ่าวมะม่วงถนนเลียบอ่าวมะม่วงเป็นถนนลาดยางสองเลนมีไหล่ทาง

39. หาดอรุโณทัย หรือปากน้ำตะโก อยู่เลยอ่าวมะม่วงไปเล็กน้อย ถนนในหาดอรุโณทัยเป็นทางลาดยางสองเลนมีไหล่ทาง

40. อ่าวทองครก จากหาดอรุโณทัยไปตามถนนสายปากตะโก – เขาปิ๊ปประมาณ 1 กิโลเมตร เลี้ยวซ้าย ขับตรงไปประมาณ 2 กิโลเมตร เลี้ยวซ้ายเข้าถนนสาย 4012 จะพบกับอ่าวทองครก ถนนเป็นทางลาดยางสองเลนมีไหล่ทางตลอดสาย

41. เกาะพิทักษ์ อยู่เลยหาดทองครกไปเล็กน้อย จะมีป้ายบอกทางเข้าท่าเรือ เลี้ยวซ้ายเข้าไปเล็กน้อย ถนนเป็นทางลาดยางสองเลนมีไหล่ทาง จะพบกับท่าเรือเกาะพิทักษ์ นั่งเรือไปอีก 1 กิโลเมตร

42. อ่าวทองโข อยู่เลยทางเข้าเกาะพิทักษ์ไปทางปากน้ำหลังสวนประมาณ 3 กิโลเมตร จะพบอ่าวทองโขอยู่ทางซ้ายมือ ถนนเป็นทางลาดยางสองเลนมีไหล่ทาง

43. แหลมรีว อยู่เลยอ่าวทองโขไปทางหลังสวนเล็กน้อย จะเจอป้ายบอกทางเลี้ยวซ้ายเข้าไปเล็กน้อย ถนนทางเข้าแหลมรีว เป็นถนนคอนกรีตสองเลนไม่มีไหล่ทาง

44. หาดบางน้ำจืด อยู่เลยแหลมรีวไปทางปากน้ำหลังสวนเล็กน้อย ถนนเป็นทางลาดยางสองเลนมีไหล่ทาง

45. หาดแหลมสน (ปากน้ำหลังสวน) อยู่เลยหาดบางน้ำจืดไปเล็กน้อย ถนนในปากน้ำหลังสวนเป็นถนนคอนกรีต สองเลนทางแคบและมีรถมากควรระวัง

46. หาดกลางอ่าว จากปากน้ำหลังสวนไปตามถนนสายปากน้ำหลังสวน-หลังสวน

ประมาณ 3 กิโลเมตร เลี้ยวซ้ายไปตามถนนสายปากน้ำหลังสวน-ปากน้ำละแม ข้ามแม่น้ำหลังสวน ไปตามถนนสายหลักประมาณ 4 กิโลเมตร ถนนเป็นถนนลาดยาง 2 ช่องทางจราจรมีไหล่ทาง หาดกลางอ่าวอยู่ทางด้านซ้ายมือของถนน

47. หาดคอเขา จากปากน้ำหลังสวนไปตามถนนสาย ปากน้ำ – หลังสวน ประมาณ 2 กิโลเมตร เลี้ยวซ้ายเข้าถนนสายปากน้ำหลังสวน – ปากน้ำละแม ข้ามแม่น้ำหลังสวนขับไปตามถนนสายหลักประมาณ 15 กิโลเมตร จะพบกับวัดคอเขา ถนนเป็นทางลาดยาวสองเลนมีไหล่ทางตลอดสาย

48. หาดตะวันฉาย อยู่เลยจากหาดคอเขาไปทางละแม ประมาณ 8 กิโลเมตร ถนนเป็นทางลาดยาวสองเลนมีไหล่ทาง ถนนลงหาดเป็นถนนคอนกรีต

49. เจดีย์เขาน้อย อยู่ห่างจากหาดตะวันฉายไปประมาณ 2 กิโลเมตร จะมีป้ายให้เลี้ยวขวาเข้าไปยังวัดเขาน้อย ทางขึ้นวัดเขาน้อยจะเป็นทางคอนกรีตไม่มีไหล่ทางมีความสูงชันมาก ควรใช้ความระมัดระวัง

50. หาดแม่โจ้ จากหาดตะวันฉายไปประมาณ 500 เมตร เลี้ยวซ้ายเข้าถนนสาย 4019 ข้ามแม่น้ำละแมไปประมาณ 3 กิโลเมตร ถนนเป็นทางลาดยาวสองเลนมีไหล่ทาง

51. หาดหนองบัว จากหาดหน้ามหาวิทยาลัยแม่โจ้ – ชุมพร เลี้ยวซ้ายเข้าถนนดินแดงขับไปประมาณ 3 กิโลเมตร ข้ามคลองหนองบัว จะพบกับหาดหนองบัวถนนเป็นถนนลูกรัง

52. หาดทะเลงาม จากหาดหนองบัวเลยไปประมาณ 3 กิโลเมตร ถนนเป็นทางลาดยาวสองเลน มีไหล่ทาง

บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

โครงการวิจัยเรื่องการพัฒนาโครงข่ายเส้นทางเลียบทะเลจังหวัดชุมพรสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สถานภาพและศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเส้นทางเลียบทะเลจังหวัดชุมพร จากการศึกษาถึงสถานภาพและศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวในเส้นทางเลียบทะเลจังหวัดชุมพรสามารถสรุปผลการศึกษาเป็นตารางได้ดังนี้

ตารางที่ 57 สรุปผลการประเมินสถานภาพแหล่งท่องเที่ยวเส้นทางเลียบทะเลจังหวัดชุมพร

แหล่งท่องเที่ยว	ประเภทแหล่งท่องเที่ยว	ROS	คะแนนศักยภาพ	ระดับศักยภาพ
1.สถานีวิจัยสิทธิพร กฤดากร	NT	D	1.64	L
2.หาดบางเบิด	NT	D	1.95	M
3.โครงการพัฒนาส่วนพระองค์จังหวัดชุมพร	NT	D	2.22	M
4.เนินทรายงามจังหวัดชุมพร	NT	SPM	1.72	M
5. หาดถ้ำธง	NT	SPM	1.54	L
6.หาดทุ่งยาง	AT	SPM	1.32	L
7.เกาะเตียบ	ET	D	1.21	L
8.จุดชมวิวอ่าวทุ่งมหาและสำนักสงฆ์แก้วประเสริฐ	NT	D	1.98	M
9.เส้นทางเลียบป่าชายเลนอ่าวทุ่งมหา	ET	SPM	1.37	L
10.ปากคลองโฮมสเตย์	ET	SD	2.16	M

11.อ่าวทุ่งช้าง	NT	SD	2.10	M
12.อ่าวบางจาก	AT	SD	1.40	L
13.อ่าวยายโฮ	NT	SD	1.62	L
14.อ่าวป้อมเมา	NT	SD	1.50	L
15.แหลมแท่น	AT	SPM	1.39	L
16.เขาดินสอ	ET	SPM	2.17	M
17.หาดทุ่งวัวแล่น	NT	D	2.85	H
18.อ่าวพังก	NT	SD	1.22	L
19.แหลมคอกวาง	AT	SPM	1.34	L
20. อ่าวปากหาด	NT	SD	1.27	L
21.หาดปากน้ำชุมพร	NT	D	2.02	M
22.หาดกราดรภาพ	NT	D	1.71	M
23.หาดทรายรี,ศาลกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์	NT	D	2.05	M
24.ศูนย์ศึกษาและวิจัยอุทยานแห่งชาติทางทะเลชุมพร(เขาเจ้าเมือง)	ET	SPM	2.57	H
25.อ่าวมะขามใหญ่	NT	SD	1.29	L
26.อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะชุมพร	ET	SD	2.55	H
27.เส้นทางเลียบทะเลอ่าวทุ่งคา-สวี	NT	SPM	1.31	L

28.ชุมชนบ้านโนไร่	ET	SD	2.50	H
29.อ่าวโตนด	AT	SPM	1.36	L
30.อ่าวมะขาม	AT	SD	1.33	L
31.อ่าวหลักแพะ	NT	SD	2.18	M
32. อ่าวหลักกำ	ET	SPNM	1.50	L
33. อ่าวคราม	AT	SPNM	1.83	M
34.บ้านท้องตมใหญ่	ET	SD	2.30	M
35.หาดทรายรีสีวี	NT	SD	1.55	L
36.จุดชมวิวกาฬเกศ	NT	SD	2.26	M
37.อ่าวทุ่งขวัญทอง	NT	SD	1.73	M
38.อ่าวมะม่วง	NT	D	2.27	M
39.หาดอรุโณทัย	NT	D	2.31	M
40.อ่าวท้องครก	NT	SD	1.25	L
41.เกาะพิทักษ์	ET	SD	2.62	H
42.อ่าวทองไข	NT	SD	1.32	L
43.หาดแหลมรี	NT	SPM	1.35	L
44.หาดบางน้ำจืด	NT	SD	1.53	L
45.หาดแหลมสน (ปากน้ำหลังสวน)	NT	D	1.85	M

46.หาดกลางอ่าว	NT	SD	1.34	L
47.หาดคอเขา	NT	SD	1.69	M
48.หาดตะวันตก	NT	SPM	1.29	L
49. เจดีย์เขาน้อย	ET	SPM	1.91	M
50.หาดแม่โจ้	NT	SD	1.50	L
51.หาดหนองบัว	NT	SD	1.42	L
52.หาดทะเลงาม	NT	SPM	1.40	L

หมายเหตุ

1.ประเภทแหล่งท่องเที่ยว

NT (Nature Tourism) คือแหล่งท่องเที่ยวแบบธรรมชาติทั่วไป

ET (Ecotourism) คือแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

AT (Adventure Tourism) คือแหล่งท่องเที่ยวแบบผจญภัย

2.ช่วงชั้นโอกาสทางด้านนันทนาการ (ROS)

D (Developed) คือแหล่งท่องเที่ยวประเภทพัฒนามาก

SD (Semi-Developed) คือแหล่งท่องเที่ยวประเภทกึ่งพัฒนา

SPM (Semi-Primitive Motorized) คือแหล่งท่องเที่ยวประเภทกึ่งธรรมชาติใช้ยานยนต์

SPNM (Semi-Primitive Non-Motorized) คือแหล่งท่องเที่ยวประเภทกึ่งธรรมชาติไม่ใช้ยานยนต์

3.ระดับศักยภาพ

L (Low Potential) คือระดับศักยภาพต่ำ

M (Moderate Potential) คือระดับศักยภาพปานกลาง

H (High Potential) คือระดับศักยภาพสูง

ซึ่งจากการศึกษาวิจัยพบว่ามีแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในเส้นทางเลียบทะเลจังหวัดชุมพรและพื้นที่เชื่อมโยงทั้งสิ้น 52 แห่ง เป็นแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติทั่วไป 34 แห่ง เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทั้งสิ้น 11 แห่งและเป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทผจญภัยทั้งสิ้น 7 แห่ง แหล่งท่องเที่ยวในเส้นทางเลียบทะเลจังหวัดชุมพรจัดเป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทพัฒนามากทั้งสิ้น 11 แห่ง แหล่งท่องเที่ยวประเภทกึ่งพัฒนาทั้งสิ้น 25 แห่ง แหล่งท่องเที่ยวประเภทกึ่งธรรมชาติใช้ยานยนต์ทั้งสิ้น 14 แห่งและเป็นแหล่งท่องเที่ยวกึ่งธรรมชาติไม่ใช้ยานยนต์ทั้งสิ้น 2 แห่ง ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวในเส้นทางเลียบทะเลจังหวัดชุมพรเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวต่ำทั้งสิ้น 27 แห่ง มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวปานกลางทั้งสิ้น 20 แห่งและเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูงทั้งสิ้น 5 แห่ง

2. การเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวเส้นทางเลียบทะเลจังหวัดชุมพร จากการศึกษารายงานว่า การเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวบนเส้นทางชายฝั่งทะเลจังหวัดชุมพรเริ่มตั้งตั้งแต่รอยต่อจังหวัดประจวบคีรีขันธ์และจังหวัดชุมพร ซึ่งหากมาจากกรุงเทพฯ ใช้ทางหลวงหมายเลข 41 ตรงหลักกิโลเมตรที่ 425 เลี้ยวซ้ายเข้าทางหลวงชนบทสาย ปช 1015 แยกเข้าบางเบิด ถนนเป็นทางลาดยาวสองเลนไม่มีไหล่ทาง จนถึงทางเลียบทางขวาไปถนนจะเปลี่ยนเป็นถนนคอนกรีต ไม่มีไหล่ทาง ถึงวัดห้วยสักเลี้ยวซ้ายแยกทางรถไฟ เข้าชุมชนทรายทองย่านชุมชนทรายทองถนนเปลี่ยนเป็นทางลาดยางสองเลนมีไหล่ทาง ขับตรงไปให้ชิดเส้นทางสายบางเบิดเป็นหลัก จนถึงชายทะเลแยกขวาเข้าทางหลวงชนบทสาย สส 2021 เข้าอำเภอปะทิว

แหล่งท่องเที่ยวสามารถเริ่มต้นได้จากสถานีวิทยุสิทธิพร กฤดากรและชายหาดบางเบิดซึ่งอยู่ในเขตอำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ซึ่งเป็นรอยต่อระหว่างจังหวัดประจวบคีรีขันธ์และอำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร จากนั้นก็สามารถเที่ยวชมแหล่งท่องเที่ยวที่ตั้งอยู่บนเส้นทางเลียบทะเลในอำเภอปะทิวได้อีก 15 แห่ง โดยเริ่มต้นจาก 1) โครงการพัฒนาส่วนพระองค์จังหวัดชุมพร 2) เนินทรายงามจังหวัดชุมพร 3) หาดถ้ำรง 4) หาดทุ่งยาง 5) เกาะเตียบ 6) จุดชมวิวอ่าวทุ่งมหาและสำนักสงฆ์แก้วประเสริฐ 7) เส้นทางเลียบป่าชายเลนอ่าวทุ่งมหา 8) ปากคลองโสมสเคย์ 9) อ่าวทุ่งช้าง 10) อ่าวบางจาก 11) อ่าวยายไธ 12) อ่าวบ่อเมา 13) แหลมแท่น 14) เขาดินสอและ 15) หาดทุ่งวัวแล่น จากนั้นก็จะเป็นถนนเลียบชายฝั่งทะเลในอำเภอเมืองจังหวัดชุมพร ซึ่งติดต่อกับอ่าวทุ่งวัวแล่นในอำเภอปะทิว ซึ่งมีแหล่งท่องเที่ยวทั้งสิ้น 9 แห่ง เริ่มตั้งแต่ 1) อ่าวพังก 2) แหลมคอกวาง 3) อ่าวปากหาด 4) หาดปากน้ำชุมพร 5) หาดภารครภาพ 6) หาดทรายรีและศาลกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ 7) ศูนย์ศึกษาและวิจัยอุทยานแห่งชาติทางทะเลจังหวัดชุมพร 8) อ่าวทุ่งมะขามใหญ่และ 9) อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะชุมพร จากนั้นก็เดินทางจากถนนสายปากน้ำ

ชุมพรโดยใช้ทางลัดไปยังอำเภอสวี โดยเดินทางจากถนนปากน้ำชุมพรไปตัวเมืองชุมพร ถึงบ้านบางค้อยเลี้ยวซ้ายเข้าซอย เข้าซอย บางค้อย – ทุ่งคาน้อย ซอยเทศบาล ซอย 2 ถนนสาย ปรช 2089 ไปประมาณ 12 กิโลเมตร เจอสายแยกเลี้ยวซ้ายเข้าถนนสาย 2018 ไปอีกประมาณ 6 กิโลเมตร ก็จะออกทางหลวงสาย 41 ตรงหลักกิโลเมตรที่ 13 เดินทางลงใต้ไปประมาณ 2 – 3 กิโลเมตร เลี้ยวซ้ายเข้าถนนสาย ชพ 2010 (ตรงป้ายร้านอิม โภชนา) ก็จะเดินทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวในเส้นทางเลียบทะเล อำเภอสวี ซึ่งมีแหล่งท่องเที่ยวทั้งสิ้น 10 แหล่ง โดยเริ่มจาก 1) เส้นทางเลียบทะเลอ่าวทุ่งคาสวี จากนั้นก็จะเป็นถนนขนาดเล็กเข้าหมู่บ้านเลียบกับอ่าวทุ่งคาสวีไปเรื่อยจนพบกับ 2) ชุมชนบ้านโนไร่ 3) อ่าวโดนด 4) อ่าวมะขาม 5) อ่าวหลกแพะ 6) อ่าวหลกกำ 7) อ่าวคราม 8) ชุมชนท้องตมใหญ่ 9) หาดทรายรี-สวี และ 10) จุดชมวิวเขาหัวถ่าน จากนั้นก็จะเดินทางเข้าสู่เส้นทางเลียบชายทะเลในอำเภอทุ่งตะโก โดยเริ่มต้นจาก 1) อ่าวทุ่งขวัญทอง 2) อ่าวมะม่วงและ 3) หาดอรุโณทัย จากนั้นก็เป็นแหล่งท่องเที่ยวบนเส้นทางเลียบทะเลในอำเภอหลังสวนซึ่งประกอบไปด้วย 8 แหล่งท่องเที่ยว คือ 1) อ่าวท้องครก 2) เกาะพิทักษ์ 3) อ่าวท้องโง 4) หาดแหลมรีว 5) หาดบางน้ำจืด 6) หาดแหลมสน (ปากน้ำหลังสวน) 7) หาดกลางอ่าวและ 8) หาดคอเขา ซึ่งอำเภอสุดท้ายในเส้นทางเลียบทะเลจังหวัดชุมพรคืออำเภอละแมประกอบไปด้วย 5 แหล่งท่องเที่ยว คือ 1) หาดตะวันตก 2) เจริญเขาน้อย 3) หาดแม่โจ้ 4) หาดหนองบัวและ 5) หาดทะเลงาม ซึ่งเส้นทางหลวงชนบทที่เป็นเส้นทางเลียบทะเลจะมาถึงที่สุดที่อำเภอละแมซึ่งเป็นอำเภอสุดท้ายของจังหวัดชุมพร

จากการสำรวจการเชื่อมโยงของแหล่งท่องเที่ยวบนเส้นทางเลียบทะเลจังหวัดชุมพรพบว่าแหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่สามารถเชื่อมโยงกันได้โดยเส้นทางหลวงชนบทซึ่งมีการพัฒนาเส้นทางไว้ค่อนข้างดี เส้นทางเกือบทั้งหมดสามารถเข้าถึงได้ด้วยถนนลาดยางสามารถเข้าถึงได้ทุกฤดูกาลจะมีเฉพาะบางแหล่งเท่านั้นที่ยังเป็นถนนดินแดง เช่นบางแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอสวีและแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอละแม

อภิปรายผล

โครงการวิจัยเรื่องการพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยวเส้นทางเลียบทะเลจังหวัดชุมพรสามารถอภิปรายผลการศึกษาวิจัยได้ดังต่อไปนี้

จากการศึกษาพบว่าแหล่งท่องเที่ยวในเส้นทางเลียบทะเลจังหวัดชุมพรและพื้นที่เชื่อมโยงมีทั้งสิ้น 52 แหล่ง ซึ่งกระจายอยู่ใน 6 อำเภอของจังหวัดชุมพรคือ 1) อำเภอปะทิวจำนวนทั้งสิ้น 16 แหล่ง อำเภอเมืองทั้งสิ้น 9 แหล่ง อำเภอสวีทั้งสิ้น 10 แหล่ง อำเภอทุ่งตะโกทั้งสิ้น 3 แหล่ง อำเภอหลังสวนทั้งสิ้น 8 แหล่ง อำเภอละแมทั้งสิ้น 5 แหล่ง และในอำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นเส้นทางเลียบทะเลจังหวัดชุมพรจำนวน 2 แหล่ง ซึ่งแหล่ง

ท่องเที่ยวเหล่านี้สามารถเชื่อมโยงกันได้ทุกแหล่ง สอดคล้องกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2551 ได้ระบุแหล่งท่องเที่ยวในเส้นทางเลียบทะเลจังหวัดชุมพรและพื้นที่เชื่อมโยงไว้ในเอกสารแนะนำการท่องเที่ยวของจังหวัดชุมพรอยู่หลายแห่งด้วยกัน

การสำรวจสถานภาพแหล่งท่องเที่ยวในเส้นทางเลียบทะเลจังหวัดชุมพรและพื้นที่เชื่อมโยงพบว่าแหล่งท่องเที่ยวทั้ง 52 แห่ง มีสถานภาพด้านการท่องเที่ยวอยู่ 3 รูปแบบด้วยกันคือ 1) แหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติทั่วไป (Nature Tourism) มีจำนวนทั้งสิ้น 34 แห่ง 2) แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) มีจำนวนทั้งสิ้น 11 แห่งและ 3) แหล่งท่องเที่ยวประเภทผจญภัย (Adventure Tourism) มีจำนวนทั้งสิ้น 7 แห่ง ซึ่งพบว่าแหล่งท่องเที่ยวที่มีจำนวนมากที่สุดคือแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติทั่วไปซึ่งมีจำนวน 34 แห่งเป็นเพราะแหล่งท่องเที่ยวที่มีการสำรวจนั้นจะเป็นท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่หลายแห่งยังแทบไม่มีการพัฒนาใดๆเลยทั้งในด้านการพัฒนาพื้นที่ การพัฒนาด้านสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานในแหล่งท่องเที่ยวหรือการพัฒนาอื่น ๆ เพื่อรองรับการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้น พื้นที่โดยส่วนใหญ่ยังคงเป็นสภาพพื้นที่ดั้งเดิมอยู่บางพื้นที่มีการพัฒนาเพียงเล็กน้อย แหล่งท่องเที่ยวที่มีสถานภาพรองลงมาคือแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 11 แห่ง โดยแหล่งท่องเที่ยวประเภทนี้จะมีการจัดการด้านต่างๆค่อนข้างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการภายใต้องค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ คือการจัดการด้านพื้นที่ การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม การจัดการด้านกิจกรรมและการจัดการด้านการมีส่วนร่วม ส่วนแหล่งท่องเที่ยวที่มีน้อยที่สุดคือแหล่งท่องเที่ยวประเภทผจญภัยซึ่งพบเพียง 7 แห่งเท่านั้น ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวประเภทนี้ส่วนใหญ่จะอยู่ค่อนข้างห่างไกลจากชุมชนและถนนสายหลักทำให้เข้าถึงค่อนข้างยากลำบากและพื้นที่ยังแทบไม่มีการปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกใดๆเลย นักท่องเที่ยวต้องใช้ความสามารถในการเข้าถึงและประกอบกิจกรรมการท่องเที่ยวด้วยตัวเอง ซึ่งสอดคล้องกับที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2549 ที่กล่าวถึงการประเมินสถานภาพด้านการท่องเที่ยวไว้ว่าการประเมินสถานภาพด้านการท่องเที่ยวมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมการท่องเที่ยวหลัก สิ่งอำนวยความสะดวกและบริการ ศักยภาพของพื้นที่ในการรองรับการท่องเที่ยว รวมถึงสถานภาพในปัจจุบันของแหล่งท่องเที่ยวว่าเป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทใด ซึ่งจะสอดคล้องกับการพัฒนาพื้นที่เพื่อรองรับกิจกรรมการท่องเที่ยวที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้

การศึกษาในเรื่องช่วงชั้นโอกาสทางค่านันทนาการของแหล่งท่องเที่ยวในเส้นทางเลียบทะเลจังหวัดชุมพรและพื้นที่เชื่อมโยงพบว่าแหล่งท่องเที่ยวที่สำรวจพบมีช่วงชั้นโอกาสทางค่าน

นันทนาการอยู่ 4 ระดับคือ 1) พื้นที่พัฒนามาก (Developed) 2) พื้นที่กึ่งพัฒนา (Semi-Developed) 3) พื้นที่กึ่งชนบทใช้ยานยนต์ (Semi-Primitive Motorized) 4) พื้นที่กึ่งชนบทโดยไม่ใช้ยานยนต์ (Semi-Primitive Non-Motorized) โดยแหล่งท่องเที่ยวที่พบมากที่สุดคือแหล่งท่องเที่ยวประเภทกึ่งพัฒนามีจำนวนทั้งสิ้น 25 แหล่งและรองลงมาคือแหล่งท่องเที่ยวประเภทกึ่งชนบทใช้ยานยนต์มีจำนวนทั้งสิ้น 14 แหล่ง ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวทั้ง 2 ประเภทนี้มีลักษณะที่ใกล้เคียงกันคือมีการพัฒนาพื้นที่เพื่อรองรับการท่องเที่ยวบ้างแต่พื้นที่ส่วนใหญ่ก็ยังคงสภาพดั้งเดิมอยู่ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวทั้งสองประเภทนี้จะพบมากที่สุดจากพื้นที่สำรวจทั้งหมด ส่วนพื้นที่ประเภทพัฒนามากนั้นพบทั้งสิ้น 11 แหล่ง ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ใกล้กับชุมชนและได้รับการพัฒนาด้านต่างๆค่อนข้างสูงและแหล่งท่องเที่ยวที่พบน้อยที่สุดก็คือแหล่งท่องเที่ยวประเภทกึ่งชนบทโดยไม่ใช้ยานยนต์พบเพียง 2 แหล่งโดยเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เข้าถึงได้ยากและมีการพัฒนาต่างๆค่อนข้างน้อย โดยการประเมินประเภทของแหล่งท่องเที่ยวตามช่วงชั้นโอกาสทางด้านนันทนาการนั้นสอดคล้องกับโครงการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม, 2544 ที่กล่าวว่าหลักการแบ่งประเภทแหล่งท่องเที่ยวโดยการใช้ช่วงชั้นโอกาสทางด้านนันทการนั้นใช้ลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ (Physical setting) ลักษณะทางสังคม (Social setting) และลักษณะการจัดการพื้นที่ (Managerial setting) เป็นตัวกำหนดการประเมิน

การประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวในเส้นทางเลียบทะเลจังหวัดชุมพรและพื้นที่เชื่อมโยงพบว่าแหล่งท่องเที่ยวทั้ง 52 แหล่ง มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวอยู่ 3 ระดับด้วยกันคือ 1) ศักยภาพด้านการท่องเที่ยวในระดับต่ำ (Low Potential) จำนวนทั้งสิ้น 27 แหล่ง 2) แหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพในระดับปานกลาง (Moderate Potential) มีจำนวนทั้งสิ้น 20 แหล่งและ 3) แหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูง (High Potential) จำนวนทั้งสิ้น 5 แหล่ง ซึ่งจะเห็นได้ว่าแหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่สำรวจนั้นมีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวอยู่ในระดับต่ำถึง 27 แหล่ง ซึ่งเป็นเพราะแหล่งท่องเที่ยวในเส้นทางเลียบทะเลจังหวัดชุมพรและพื้นที่เชื่อมโยงส่วนใหญ่จะยังคงเป็นพื้นที่ชนบทที่ยังไม่ค่อยมีการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและสาธารณูปโภคเพื่อการท่องเที่ยวเท่าใดนักแหล่งท่องเที่ยวยังคงมีสภาพดั้งเดิมค่อนข้างสูงทำให้อาจไม่สะดวกต่อการประกอบกิจกรรมการท่องเที่ยวเท่าใดนักสอดคล้องกับจิตศักดิ์, 2545 ที่กล่าวไว้ว่าศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวจะต้องประกอบไปด้วย

1) องค์ประกอบด้านแหล่งท่องเที่ยว 2) องค์ประกอบด้านการจัดการ 3) องค์ประกอบด้านกิจกรรม และ 4) องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วม ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวจำเป็นจะต้องมีองค์ประกอบทั้ง 4 ข้อนี้ จึงจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวที่สูงได้

ในการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวบนเส้นทางเลียบทะเลจังหวัดชุมพรพบว่าแหล่งท่องเที่ยว โดยส่วนใหญ่สามารถเชื่อมโยงและเข้าถึงกันได้ด้วยเส้นทางถนนสายหลักในแหล่งท่องเที่ยว โดยเฉพาะเส้นทางหลวงชนบทซึ่งมีการตัดผ่านแหล่งท่องเที่ยวในเส้นทางเลียบทะเลของจังหวัด ชุมพรอยู่แล้ว จะมีเฉพาะบางแหล่งท่องเที่ยวเท่านั้นที่อยู่ในเส้นทางย่อยระดับหมู่บ้านที่อาจเข้าถึง ยากและไม่สะดวก สอดคล้องกับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2549 ที่กล่าวว่าพัฒนาการ ท่องเที่ยวแบบระบบเส้นทางวงรอบ (looping system) เป็นแนวคิดที่เริ่มต้นมาจากการพัฒนาการ ท่องเที่ยวในลักษณะเส้นทาง (route) ซึ่งเป็นระบบการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยไม่คำนึงถึงเฉพาะจุด หรือแหล่งท่องเที่ยวแห่งใดแห่งหนึ่ง แต่มุ่งพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเป็นกลุ่ม (cluster) โดยเน้นแหล่ง ท่องเที่ยวที่อยู่ในเส้นทางเดียวกัน ซึ่งจะทำให้นักท่องเที่ยวรู้สึกถึงความคุ้มค่าในการเดินทางมา เยือนมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

- ควรมีการพัฒนาและปรับปรุงระบบป้ายจราจรในเส้นทางท่องเที่ยวให้ชัดเจนขึ้น
- ควรจัดทำคู่มือการท่องเที่ยวในเส้นทางเลียบทะเลจังหวัดชุมพรแก่นักท่องเที่ยว เพื่อ เป็นข้อมูลประกอบการท่องเที่ยวได้
- องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีส่วนดูแลแหล่งท่องเที่ยวโดยตรงควรมีการพัฒนาและ บำรุงรักษาแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่นของตนเองด้วย
- ควรมีประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในเส้นทางเลียบทะเลจังหวัดชุมพรให้เป็นที่รู้จัก เพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

- การศึกษาวิจัยครั้งต่อไปควรมองถึงมิติด้านการตลาดและกลุ่มของนักท่องเที่ยวที่มา เยือนเพิ่มขึ้นด้วย
- ควรติดตามตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงของแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแหล่งในระยะ ต่างๆ

- ควรมีการฝึกฝนนักวิจัยในท้องถิ่นมาร่วมงานกับนักวิจัยจากภายนอกด้วย

เอกสารอ้างอิง

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2540. สรุปแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวในจังหวัดภาคเหนือ. เอกสารประกอบการวางแผนการท่องเที่ยว.

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2551. ชุมพร. แผ่นพับแนะนำแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดชุมพร.

กองอนุรักษ์การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2543. มาตรฐานการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ.

เอกสารประกอบการสัมมนา. โครงการศึกษาวิจัยการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม 2544.

โครงการศึกษาเพื่อจัดทำดัชนีวัดคุณภาพมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยว. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

จิตศักดิ์ พุฒเจร. 2545. การวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อจัดทำทำเนียบแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ. มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์. นครศรีธรรมราช.

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. 2542. การวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน. คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่.

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 2549. รายงานฉบับสุดท้าย เล่ม 2 สารสำคัญประกอบแผนแม่บทเพื่อพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยวด้านการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ จังหวัดเชียงใหม่. กรุงเทพฯ.

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย. 2540. การดำเนินการเพื่อกำหนดนโยบายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ. เสนอต่อการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.

สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว. 2549. มาตรฐานแหล่งท่องเที่ยว. กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. กรุงเทพฯ.

ทัศนียภาพสถานีวิจัยสิทธิพร กฤดากร

ทัศนียภาพหาดบางเบ็ด

ทัศนียภาพโครงการพัฒนาส่วนพระองค์จังหวัดชุมพร

ทัศนียภาพเนินทรายงามจังหวัดชุมพร

ทัศนียภาพหาดอ่าวธง

ทัศนียภาพหาดทุ่งยาง

ทัศนียภาพเกาะเตียบ

ทัศนียภาพจุดชมวิวอ่าวทุ่งมหาและสำนักสงฆ์แก้วประเสริฐ

ทัศนียภาพเส้นทางเลียบป่าชายเลนอ่าวทุ่งมหา

ทัศนียภาพปากคลองโฮมสเตย์

ทัศนียภาพอ่าวทุ่งช้าง

ทัศนียภาพอ่าวบางจาก

ทัศนียภาพอ่าวยายไธ้

ทัศนียภาพอ่าวบ่อเมา

ทัศนียภาพแหลมแท่น

ทัศนียภาพเขาดินสอ

ทัศนียภาพหาดทุ่งวัวแล่น

ทัศนียภาพอ่าวพนังตัก

ทัศนียภาพแหลมคอกวาง

ทัศนียภาพอ่าวปากหาด

ทัศนียภาพหาดปากน้ำชุมพร

ทัศนียภาพหาดกราดรภาพ

ทัศนียภาพหาดทรายรี,ศาลกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์

ทัศนียภาพศูนย์ศึกษาและวิจัยอุทยานแห่งชาติทางทะเลชุมพร(เขาเจ้าเมือง)

ทัศนียภาพอ่าวทุ่งมะขามใหญ่

ทัศนียภาพอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะชุมพร

ทัศนียภาพเส้นทางเลียบทะเลอ่าวทุ่งคา-สวี

ทัศนียภาพชุมชนบ้านโนไร่

ทัศนียภาพอ่าวโดนด

ทัศนียภาพอ่าวมะขาม

ทัศนียภาพอ่าวหลักแพะ

ทัศนียภาพอ่าวหลักกำ

ทัศนียภาพอ่าวคราม

ทัศนียภาพบ้านท้องตมใหญ่

ทัศนียภาพหาดทรายรีสวี

ทัศนียภาพจุดชมวิวกาหว่าถ่าน

ทัศนียภาพอ่าวทุ่งขวัญทอง

ทัศนียภาพอ่าวมะม่วง

ทัศนียภาพหาดอรุโณทัย

ทัศนียภาพอ่าวท้องครก

ทัศนียภาพเกาะพิทักษ์

ทัศนียภาพอ่าวทองโจ

ทัศนียภาพหาดแหลมร้ว

ทัศนียภาพหาดบางน้ำจืด

ทัศนียภาพหาดแหลมสน(ปากน้ำหลังสวน)

ทัศนียภาพหาดกลางอ่าว

ทัศนียภาพหาดคอเขา

ทัศนียภาพหาดตะวันฉาย

ทัศนียภาพเจดีย์เขาน้อย

ทัศนียภาพหาดแม่โจ้

ทัศนียภาพหาดหนองบัว

ทัศนียภาพหาดทะเลงาม

ภาคผนวก ข. แบบประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว

คู่มือการวิเคราะห์แหล่งท่องเที่ยว

(Tourism Site Analysis)

ตอนที่ 1: ข้อมูลเกี่ยวกับที่ตั้งและขอบเขตของแหล่งท่องเที่ยว

1. การเก็บข้อมูลเกี่ยวกับขอบเขตและที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยว ให้เก็บรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้
 - 1.1 ชื่อแหล่งท่องเที่ยว
 - 1.2 ที่ตั้งตามเขตการปกครองท้องถิ่น
 - 1.3 ที่ตั้งพิกัด (กรณีเส้นทางศึกษาธรรมชาติ ให้เก็บตำแหน่งจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดเส้นทาง และตลอดเส้นทางเป็นระยะๆ ให้น่ากันไม่เกิน 500 เมตร โดยประมาณ)
 - 1.4 การเข้าถึง : ประเภทและระยะทางของเส้นทางที่ไปสู่ฐานทรัพยากรท่องเที่ยวหลัก (เริ่มต้นบันทึกจากเส้นทางสายรอง หรือเส้นทางประเภทสุดท้าย ก่อนเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว)

ประเภทเส้นทาง.....พาหนะ.....ระยะทาง.....เมตร/กม.

ประเภทเส้นทาง.....พาหนะ.....ระยะทาง.....เมตร/กม.

ประเภทเส้นทาง.....พาหนะ.....ระยะทาง.....เมตร/กม.
 - 1.5 แหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ใกล้เคียง (รัศมี 10 กม.)
 - 1.6 หน่วยงานที่รับผิดชอบ
 - 1.7 ช่วงเวลาที่เหมาะสมในการประกอบกิจกรรม
 - 1.8 จำนวนนักท่องเที่ยว /เดือน หรือ/ปี (สอบถามจากเจ้าหน้าที่ หรือสถิตินักท่องเที่ยว ในวันธรรมดา วันหยุดราชการ และช่วงฤดูท่องเที่ยว)
 - 1.9 ชุมชน/หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้อง หรือมีส่วนได้ส่วนเสีย (สอบถามจากเจ้าหน้าที่ หรือประชาชนในชุมชน)

ตอนที่ 2: ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว

2.1 ประเภทของแหล่งท่องเที่ยว ให้เลือกหัวข้อที่ตรงมากที่สุด

☐ น้ำตก	☐ ป่าไม้
☐ หุบเขา	☐ ภูเขา / เนินเขา
☐ หน้าผา	☐ ถ้ำ
☐ ธรณีพิสัยฐาน	☐ ลำน้ำ
☐ แอ่งน้ำ / อ่างเก็บน้ำ / ทะเลสาบ	☐ บ่อน้ำร้อน
☐ โบราณสถาน / แหล่งโบราณวัตถุ	☐ เส้นทางศึกษาธรรมชาติ
☐ ชุมชน/วัฒนธรรม	☐ เส้นทางเดินป่า
☐ พื้นที่พัฒนา / เขตบริการ	☐ อื่นๆ โปรดระบุ

.....

2.2 ลักษณะเด่นของพื้นที่ / ลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์

.....

2.3 กิจกรรมท่องเที่ยวที่มีความโดดเด่น.....(พิจารณาจากศักยภาพของพื้นที่/
สอบถาม)

2.4 ขนาดเนื้อที่ประกอบกิจกรรมหลัก.....ตร.ม. (วัดขนาดของพื้นที่)

2.5 กิจกรรมการท่องเที่ยวอื่นๆที่มีในพื้นที่ (หากมีมากกว่า 1 ประเภท ให้ระบุลำดับ 1 2 3 หรือ
อื่นๆ ในวงเล็บโดย 1 หมายถึง กิจกรรมที่ปรากฏมากที่สุด)

() ปิกนิก	() เที่ยวชมน้ำตก
() ชมทัศนียภาพ / ทัศนียภาพธรรมชาติ	() เดินป่าระยะไกล
(มากกว่า 10 กม. ใน 1 วัน)	
() เดินศึกษาธรรมชาติ	() ดูนก
() ถ่ายภาพธรรมชาติ / บันทึกเทปวีดีโอ / เทปเสียงธรรมชาติ	
() พักผ่อนในบรรยากาศที่สงบ	
() ศึกษา / เที่ยวถ้ำ	() ล่องเรือ/แพศึกษาธรรมชาติ
() ล่องแพ	() ล่องเรือ/แพชมธรรมชาติ
() ศึกษาท้องฟ้า/ดาราศาสตร์	() ล่องแก่งแบบตื่นเต้นผจญภัย
() ส่องสัตว์	() เล่นน้ำตก / น้ำในแอ่ง หรือลำน้ำธรรมชาติ

- () ขี่จักรยานตามเส้นทางธรรมชาติ () ปีนเขา / ไต่เขา
 () ตั้งค่ายพักแรม () ศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับทรัพยากรทางธรรมชาติ
 () อื่นๆ โปรดระบุ

2.6 ประเภทสิ่งอำนวยความสะดวกที่ปรากฏในแหล่งท่องเที่ยว (เลือกทุกประเภทที่มี)

☐ ถนนลาดยาง / ซีเมนต์ มีทางระบายน้ำ	☐ ถนนลาดยาง/ซีเมนต์ ไม่มีทางระบายน้ำ
☐ ถนนดิน	☐ ลานจอดรถ บดอัด/ลาดผิว มีทางระบายน้ำ
☐ ลานจอดรถ บดอัด / ลาดผิว ไม่มีทางระบายน้ำ	☐ ลานจอดรถ ไม่มีการบดอัด / ลาดผิว
☐ ทางเดินเท้าลาด / เสริมผิวทาง	☐ ทางเดินเท้าไม่ลาด / ไม่เสริมผิวทาง
☐ ทางเดินยกระดับ (board walk)	☐ รั้ว / ราวเกาะ
☐ สะพาน	☐ ท่าจอดเรือ / แพ
☐ ม้านั่ง / เก้าอี้	☐ ชุมนดอกเห็ด
☐ ศาลาชมวิว	☐ ไฟส่องสว่าง
☐ ระบบน้ำใช้	☐ ถังขยะ
☐ ระบบกำจัดขยะ	☐ ระบบบำบัดน้ำเสีย
☐ ห้องสุขา	☐ ห้องอาบน้ำ
☐ สำนักงาน	☐ อาคารสนับสนุน เช่น โรงเก็บพัสดุ
☐ ป้อมยาม	☐ ป้ายให้ข้อมูล / บอทิศทาง
☐ ป้ายสื่อความหมาย	☐ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว
☐ เรือนแถวสำหรับผู้มาเยือน	☐ เรือนแถวสำหรับเจ้าหน้าที่
☐ บ้านเดี่ยวสำหรับผู้มาเยือน	☐ บ้านเดี่ยวสำหรับเจ้าหน้าที่
☐ พื้นที่กางเต็นท์	☐ ร้านอาหาร
☐ ร้านจำหน่ายของที่ระลึก	☐ บ้านพักชุมชน (home stay)
☐ อื่นๆ โปรดระบุ	
-

ตอนที่ 3: การจำแนกเขตท่องเที่ยวตามหลักช่วงชั้นโอกาสนันทนาการ (Recreation Opportunity Spectrum, ROS)

ประเภทของแหล่งนันทนาการ หรือ แหล่งศึกษาธรรมชาติตามหลักการของ ROS

- 1 หมายถึง แหล่งท่องเที่ยวประเภทพัฒนามาก (Developed-D) พิสัย 1.00 – 1.80
- 2 หมายถึง แหล่งท่องเที่ยวประเภทกึ่งพัฒนา (Semi-Developed-SD) พิสัย 1.81 – 2.60
- 3 หมายถึง แหล่งท่องเที่ยวประเภทกึ่งธรรมชาติใช้ยานยนต์ (Semi-Primitive Motorized-SPM) พิสัย 2.61 – 3.410
- 4 หมายถึง แหล่งท่องเที่ยวประเภทกึ่งธรรมชาติไม่ใช้ยานยนต์ (Semi-Primitive Non-Motorized-SPNM) พิสัย 3.41 – 4.20
- 5 หมายถึง แหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติสันโดษ (Primitive-P) พิสัย 4.21 – 5.00

3.1 ปัจจัยเกี่ยวกับการเดินทางและการเข้าถึง (Accessibility) (กรณีเส้นทางศึกษาธรรมชาติพิจารณาจากทางเข้าเส้นทาง)

3.1.1 ความยากง่ายในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

ระดับ คะแนน	ลักษณะบ่งชี้
1	ง่ายและสะดวกมาก
2	ค่อนข้างง่าย
3	ค่อนข้างยาก
4	ลำบาก
5	ลำบากมาก

ระยะเวลาที่ใช้ในการเดินทางจากจุดแรกที่เข้าถึงพื้นที่ไปยังฐานทรัพยากรท่องเที่ยวหลักประมาณ นาที ประเภทของเส้นทางและพาหนะเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว (วิเคราะห์จากจุดเริ่มต้นเข้าถึงพื้นที่)

ระดับ คะแนน	ลักษณะบ่งชี้
1	ถนนไฮเวย์ คอนกรีตหรือลาดยาง 4 เลน ขึ้นไป มีเกาะกลางแบ่งถนนชัดเจน พาหนะทุกชนิดเข้าถึงได้
2	มีถนนลาดยาง 2 เลน มีไหล่ถนน พาหนะเข้าถึงได้ทุกชนิด
3	ถนนลาดยางแคบ ไม่มีไหล่ถนน รถพ่วงวิ่งสวนกันได้ หรือเป็นถนนลูกรังเข้า-ออกได้ทุกฤดูกาล และ/หรือเส้นทางเดินเท้า พาหนะทุกประเภทเข้าถึงได้ ยกเว้นรถบรรทุกขนาดใหญ่
4	-ถนนลูกรังที่ไม่สามารถเข้า-ออกได้ทุกฤดูกาล และ/หรือ ถนนดินที่ใช้พาหนะที่ไม่ใช้เครื่องยนต์ และ/หรือ เส้นทางจักรยาน และ/หรือ เส้นทางเดินเท้า
5	ไม่มีถนนเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวโดยตรง ต้องเดินเท้ามากกว่า 1,500 เมตร เส้นทางเดินเท้าที่ไม่มีการพัฒนา

3.1.3ระดับการพัฒนาของเส้นทางที่ไม่ใช้ยานยนต์ (ถ้าไม่มีปรากฏ ไม่ต้องนำมาพิจารณา)

ระดับ คะแนน	ลักษณะบ่งชี้
1	เส้นทางเดินเท้า/จักรยานที่พัฒนาแล้วอย่างมาก พบมากกว่าร้อยละ 80 ของระยะทางเส้นทางทั้งหมด เดินสะดวกและง่ายต่อคนทุกกลุ่ม ทุกวัย
2	เส้นทางเดินเท้า/จักรยานที่พัฒนาแล้วอย่างมาก พบตั้งแต่ร้อยละ 50-80 ของระยะทางเส้นทางทั้งหมด
3	เส้นทางเดินเท้า/จักรยานที่พัฒนาแล้วอย่างมาก พบน้อยกว่า ร้อยละ 50 และ/หรือ เป็นเส้นทางที่พัฒนาบ้าง พบประมาณร้อยละ 50 หรือน้อยกว่า มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการป้องกันอันตรายจากการเดินบนเส้นทาง เช่น ขั้วบันได ราวเกาะ
4	เป็นเส้นทางที่มีการพัฒนาบ้าง พบมากกว่า ร้อยละ 50 ของระยะทางทั้งหมด
5	เส้นทางเดินเท้าที่ไม่ได้รับการพัฒนามากกว่าร้อยละ 80 (ไม่มีสิ่ง

ระดับ คะแนน	ลักษณะบ่งชี้
	อำนวยความสะดวก เช่น ไม่ได้ลาดพื้นผิวและทำสิ่งอำนวยความสะดวก ประเภทสะพาน หรือราวเกาะไว้) เส้นทางไม่ชัดเจน ขนาดเล็ก นักท่องเที่ยวต้องดูแลความปลอดภัยด้วยตนเอง

3.1.4 ระยะทางของเส้นทางเดินเท้า วิเคราะห์จากจุดสุดท้ายที่รถเข้าถึง

ระดับ คะแนน	ลักษณะบ่งชี้
1	เดินเท้าถึงแหล่งท่องเที่ยวระยะทางน้อยกว่า 20 เมตร จากที่จอดรถ
2	การเดินเท้าไม่เกิน 100 เมตรจากบริเวณที่จอดรถ
3	การเดินเท้า ไม่เกิน 1,500 เมตร
4	การเดินเท้ามีระยะทางมากกว่า 1,500 เมตร จากบริเวณที่จอดรถ
5	ต้องเดินเท้าไปบนเส้นทางเดินที่ไม่ได้พัฒนา มีระยะทางการเดินมากกว่า 1,500 เมตร

3.2 ความเป็นธรรมชาติและการพัฒนาพื้นที่

3.2.1 ระดับความเป็นธรรมชาติและรูปลักษณะการพัฒนา

ระดับ คะแนน	ลักษณะบ่งชี้
1	ความเป็นธรรมชาติน้อยมาก มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสภาพธรรมชาติอย่างเห็นได้ชัดเจน (บอกได้ถึงความเป็นธรรมชาติอย่างชัดเจน) ไม่กลมกลืนและเป็นการพัฒนาอย่างถาวร ระดับการพัฒนาสูง-สูงมาก เต็มรูปแบบ
2	ยังมีความเป็นธรรมชาติบ้าง แต่มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสภาพธรรมชาติ และ/หรือสร้างเลียนแบบธรรมชาติ มีการพัฒนาแบบถาวรมากกว่า ร้อยละ 80 แต่กลมกลืนกับธรรมชาติ ระดับของการ

ระดับ คะแนน	ลักษณะบ่งชี้
	พัฒนาปานกลาง-สูง มีสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานที่จำเป็นและเพื่อความสะดวกสบาย
3	มีสภาพความเป็นธรรมชาติค่อนข้างสูง แต่ยังมีการพัฒนาปรับเปลี่ยนสภาพธรรมชาติอยู่บ้างซึ่งยังพบเห็นการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกดังกล่าวในลักษณะทั้งถาวรและไม่ถาวร หรือกึ่งถาวร โดยสัดส่วนการพัฒนาที่ไม่ถาวรมีสูงกว่า การพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง
4	ความเป็นธรรมชาติสูง มีการปรับเปลี่ยนธรรมชาติบ้างแต่น้อยมาก แทบไม่สามารถระบุได้ มีการปรับเปลี่ยนในลักษณะไม่ถาวรสามารถกลับคืนสู่ความเป็นธรรมชาติได้ไม่ยาก
5	ความเป็นธรรมชาติสูงมาก ไม่มีสิ่งใดแปลกปลอม ไม่มีการพัฒนาใดๆ เว้นแต่เส้นทางที่เข้าถึงซึ่งยังคงความเป็นธรรมชาติ (เส้นทางที่ไม่มีการพัฒนา)

3.2.2 ขนาดเนื้อที่ที่มีการพัฒนา

ระดับ คะแนน	ลักษณะบ่งชี้
1	ขนาดเนื้อที่ที่มีการพัฒนามีมากกว่า ร้อยละ 50 ของเนื้อที่แหล่งท่องเที่ยวทั้งหมด
2	ขนาดเนื้อที่ที่มีการพัฒนาประมาณร้อยละ 21-50
3	ขนาดเนื้อที่ที่มีการพัฒนาประมาณร้อยละ 11-20
4	ขนาดเนื้อที่ที่มีการพัฒนาประมาณร้อยละ 10 หรือน้อยกว่า แต่ยังพบเห็นพื้นที่ที่มีการพัฒนาอยู่
5	ไม่มีพื้นที่ที่ได้รับการพัฒนา

3.2.3 วัตถุประสงค์ของสิ่งอำนวยความสะดวก

ระดับ คะแนน	ลักษณะบ่งชี้
1	สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานที่จำเป็นและเพื่อความสะดวกสบายมาก สำหรับคนทุกประเภท
2	สะดวกสบายปานกลาง – มาก เน้นสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน ป้องกันอันตรายแก่นักท่องเที่ยว และความสะดวกสบาย เช่น ห้องสุขา ศาลานั่งพักผ่อน ถึงขยะ
3	เน้นความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวและป้องกันผลกระทบต่อพื้นที่ เช่น รวากะ สะพานข้ามน้ำ ถึงขยะ มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นและจำกัดจำนวน
4	เน้นการป้องกันผลกระทบต่อพื้นที่ และป้องกันอันตรายสำหรับนักท่องเที่ยวบ้าง
5	ไม่มีการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก เว้นแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นเส้นทางเดินป่า อาจพบสิ่งอำนวยความสะดวกประเภทป้ายสื่อความหมายในบริเวณจุดเริ่มต้นเส้นทางและจุดปลายทาง

3.3 ลักษณะประสบการณ์ที่นักท่องเที่ยวได้รับ

3.3.1 ระดับการพึ่งพาตัวเอง (วัดจากลักษณะกิจกรรมการท่องเที่ยว และการจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกจากการท่องเที่ยวในแต่ละพื้นที่ นักท่องเที่ยวได้ใช้ทักษะในการประกอบกิจกรรมและการพึ่งพาตนเองในระดับใด)

ระดับ คะแนน	ลักษณะบ่งชี้
1	มีการพึ่งพาตนเองในการประกอบกิจกรรมน้อยมาก เนื่องจากมีสิ่งอำนวยความสะดวกทุกประเภท
2	มีการพึ่งพาตนเองในการประกอบกิจกรรมน้อย เนื่องจากมีสิ่ง

ระดับ คะแนน	ลักษณะบ่งชี้
	อำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานที่จำเป็น
3	มีการพึ่งพาตนเองในการประกอบกิจกรรมระดับปานกลาง มีสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานที่จำเป็นบ้าง และมีความเหมาะสมกลมกลืนกับสภาพพื้นที่
4	มีการพึ่งพาตนเองในการประกอบกิจกรรมระดับสูง สิ่งอำนวยความสะดวกมีเพียงพอป้องกันผลกระทบต่อพื้นที่ และป้องกันอันตรายสำหรับนักท่องเที่ยว
5	มีการพึ่งพาตนเองในการประกอบกิจกรรมสูงมาก และต้องใช้ทักษะความชำนาญในการประกอบกิจกรรมเฉพาะตัว

3.4 ระดับการควบคุมนักท่องเที่ยว /ควบคุมกิจกรรมการใช้ประโยชน์ โดยหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบพื้นที่

ระดับ คะแนน	ลักษณะบ่งชี้
1	พบเห็นเจ้าหน้าที่ตรวจตราหรืออยู่ในพื้นที่ตลอดเวลา มีป้ายเตือนอันตราย และเงื่อนไขการใช้พื้นที่
2	พบเห็นเจ้าหน้าที่ตรวจตราเป็นส่วนใหญ่ ให้ความรู้ลึกปลอดภัย และเชื่อมั่นกับนักท่องเที่ยว
3	ไม่มีเจ้าหน้าที่ประจำ มีเพียงป้ายสื่อความหมาย เช่น ป้ายเตือนป้ายระบุเงื่อนไขการใช้พื้นที่ และวิธีการรักษาสงแวดล้อม
4	ไม่มีเจ้าหน้าที่ประจำ มีป้ายสื่อความหมายที่อาจเตือนเกี่ยวกับอันตรายที่อาจเกิดขึ้น
5	ไม่มีป้ายหรือเจ้าหน้าที่ดูแลประจำ และ/หรือ มีเจ้าหน้าที่พาเดินไปยังแหล่งท่องเที่ยวเพื่อรักษาความปลอดภัย นักท่องเที่ยวต้องรู้จักรับผิดชอบต่อตนเองและมีทักษะในการเผชิญหน้ากับสภาพธรรมชาติที่อาจเกิดอันตรายได้ เช่น เดินริมผา โดยไม่มีราวเกาะ และป้าย

ระดับ คะแนน	ลักษณะบ่งชี้
	เตียน เดินข้ามน้ำเชี่ยวโดยไม่มีสะพานและป้ายเตือน หรือ เจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัย

ตอนที่ 4 การประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว (Evaluation of Nature-based Tourism Site Potential, ENTSP)

ค่าระดับศักยภาพของแหล่งนันทนาการ

- 1.00 – 1.66 = Low Potential หรือ ศักยภาพต่ำในการรองรับกิจกรรมการท่องเที่ยว
- 1.67 – 2.33 = Moderate Potential หรือ ศักยภาพปานกลางในการรองรับกิจกรรมการท่องเที่ยว
- 2.34 – 3.00 = High Potential หรือ ศักยภาพสูงในการรองรับกิจกรรมการท่องเที่ยว

4.1 ด้านทรัพยากร

4.1.1 ความมีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นและดึงดูดใจ

ระดับ คะแนน	ลักษณะบ่งชี้
1	เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความสนใจ แต่ไม่ได้มีความโดดเด่น อย่างชัดเจน สามารถพบเห็นลักษณะแบบเดียวกันได้ตามที่ต่างๆ <u>ได้ไม่มากนัก</u>
2	เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความโดดเด่น มีคุณค่าทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ หรือวัฒนธรรมแต่ก็ยังพบเห็นลักษณะใน รูปแบบเดียวกันในสถานที่อื่นได้บ้าง
3	เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีเอกลักษณ์โดดเด่น ได้รับความสนใจจาก นักท่องเที่ยวทั่วไป และมีความเป็นธรรมชาติสูง

4.1.2 ความอุดมสมบูรณ์ของพืชพรรณ (พิจารณาตามสภาพป่า) (Ecotourism)

ระดับ คะแนน	ลักษณะบ่งชี้
1	ความอุดมสมบูรณ์ของสังคมพืชต่ำ ปรากฏร่องรอยการทำลาย

	หรือความเสื่อมโทรมอย่างชัดเจน
2	ความอุดมสมบูรณ์ของสังคมพืชค่อนข้างสูง ต้นไม้ขึ้นอย่างเป็นธรรมชาติ ปรากฏร่องรอยการถูกทำลายและ <u>บางส่วนของพื้นที่</u> มีการสูญเสียสภาพเดิม
3	ความอุดมสมบูรณ์ของสังคมพืชอยู่ในระดับสูง <u>ไม่มี</u> ร่องรอยการถูกทำลาย พืชพรรณตามธรรมชาติปกคลุมอยู่อย่างหนาแน่น มีพันธุ์ไม้ท้องถิ่นที่หายาก / ใกล้สูญพันธุ์ปรากฏอยู่ในพื้นที่

4.1.3 โอกาสในการพบเห็นสัตว์ป่า (พิจารณาจากการสำรวจในพื้นที่ ควบคู่กับการสอบถามเจ้าหน้าที่ (Ecotourism)

ระดับ คะแนน	ลักษณะบ่งชี้
1	มีโอกาสนในการพบเห็นสัตว์ป่าหรือร่องรอยของสัตว์ป่า นก ผีเสื้อ และแมลง <u>ไม่เกิน 10 ชนิด</u>
2	มีโอกาสนในการพบเห็นสัตว์ป่าและร่องรอยของสัตว์ป่าขนาดเล็ก นก ผีเสื้อและแมลง หรือสัตว์ที่ใกล้สูญพันธุ์ <u>ไม่เกิน 20 ชนิด</u>
3	มีโอกาสนในการพบเห็นสัตว์ป่าและร่องรอยของสัตว์ป่าทั้งขนาดเล็ก ขนาดใหญ่ สัตว์ป่าหายาก นก ผีเสื้อและแมลง หรือสัตว์ที่ใกล้สูญพันธุ์ <u>ตั้งแต่ 20 ชนิด ขึ้นไป</u>

4.1.4 ทักษะภาพและสภาพภูมิทัศน์ของทรัพยากรท่องเที่ยว

ระดับ คะแนน	ลักษณะบ่งชี้
1	สภาพภูมิทัศน์ <u>แบบธรรมชาติ</u> ไม่มีความโดดเด่น หรือขาดความงามตามธรรมชาติ
2	สภาพภูมิทัศน์ค่อนข้างสวยงาม แต่ไม่โดดเด่นมากนัก สามารถทำให้เกิดความประทับใจ สบายตาพอควร
3	องค์ประกอบของสภาพแวดล้อมโดดเด่นสวยงามเป็นพิเศษ ทักษะภาพก่อให้เกิด ความประทับใจเป็นอย่างยิ่ง

4.1.5 รูปแบบกิจกรรมมีความเหมาะสมและสัมพันธ์กับสภาพพื้นที่

ระดับ คะแนน	ลักษณะบ่งชี้
1	รูปแบบกิจกรรม <u>ไม่เหมาะสม</u> และมีความขัดแย้งกับสภาพพื้นที่ <u>อย่างสิ้นเชิง</u>
2	รูปแบบกิจกรรม <u>ส่วนใหญ่</u> มีความสัมพันธ์ และเหมาะสมกับสภาพ พื้นที่ แต่ยังคงปรากฏกิจกรรม <u>บางประเภท</u> ที่เกิดความขัดแย้ง ระหว่างกิจกรรม
3	รูปแบบกิจกรรมมีความสัมพันธ์ และเหมาะสมกับพื้นที่ รวมทั้งมี ความเชื่อมโยงและสนับสนุนกัน

4.1.6 ความหลากหลายของกิจกรรม (Nature Tourism / Ecotourism)

ระดับ คะแนน	ลักษณะบ่งชี้
1	พื้นที่มีศักยภาพต่ำ สามารถประกอบกิจกรรมได้ไม่เกิน 1 ประเภท
2	พื้นที่มีศักยภาพปานกลาง เอื้อโอกาสให้นักท่องเที่ยวสามารถเลือก ประกอบกิจกรรมได้ 2 – 3 ประเภท
3	พื้นที่มีศักยภาพสูง เอื้อโอกาสให้นักท่องเที่ยวสามารถเลือก ประกอบกิจกรรมได้ตั้งแต่ 4 ประเภทขึ้นไป

4.1.7 สภาพภูมิอากาศเหมาะสมกับพื้นที่

ระดับ คะแนน	ลักษณะบ่งชี้
1	อากาศถ่ายเทไม่สะดวก รู้สึกอึดอัดขณะประกอบกิจกรรม
2	อากาศถ่ายเทในบางช่วงเวลา จากกระแสลมพัด แต่ยังคงรู้สึกอึด อัดขณะประกอบกิจกรรม
3	อากาศถ่ายเทได้ดี และรู้สึกเย็นสบายขณะประกอบกิจกรรม

4.1.8 การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Nature Tourism)

ระดับ คะแนน	ลักษณะบ่งชี้
1	มีทางเข้า – ออก แต่มีความยากลำบาก ผิวถนนขรุขระ เป็นหลุมเป็นบ่อ <u>ไม่สามารถ</u> ใช้ได้ทุกฤดูกาล <u>ไม่มี</u> ป้ายบอกทางที่ชัดเจน <u>ไม่มี</u> บริการ รถ/เรือสาธารณะ
2	มีทางเข้า – ออก แต่มีความสะดวก <u>ปานกลาง</u> ผิวถนนขรุขระ เป็นหลุมเป็นบ่อ แต่สามารถใช้ได้ทุกฤดูกาลมีป้ายบอกทางเป็นบางช่วง และมีบริการรถ/เรือสาธารณะ ในบางเวลาเท่านั้น
3	มีทางเข้า – ออก สะดวกสบายมาก สามารถเข้าถึงได้โดยง่าย ผิวถนนคอนกรีตหรือลาดยาง สามารถใช้ได้ทุกฤดูกาล มีป้ายบอกทางชัดเจนตลอดทาง มีบริการรถ/เรือ สาธารณะประจำโดยมีเวลาเข้า-ออกแน่นอน

4.1.9 การได้พึ่งพาตนเอง (Adventure Tourism)

ระดับ คะแนน	ลักษณะบ่งชี้
1	การพึ่งพาตนเองในการประกอบกิจกรรม <u>น้อย</u> เนื่องจากมีสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานที่จำเป็น
2	มีการพึ่งพาตนเองในการประกอบกิจกรรม <u>ปานกลาง</u> สิ่งอำนวยความสะดวกมีเพียงเพื่อป้องกันผลกระทบต่พื้นที่ และป้องกันอันตรายสำหรับนักท่องเที่ยว
3	มีการพึ่งพาตนเองในการประกอบกิจกรรม <u>สูง</u> และต้องใช้ทักษะความชำนาญในการประกอบกิจกรรมเฉพาะตัว

4.1.10 โอกาสในการได้รับประสบการณ์ตื่นเต้นและท้าทาย (Adventure Tourism)

ระดับ คะแนน	ลักษณะบ่งชี้
1	ทรัพยากรเอื้อให้การประกอบกิจกรรมมีความน่าตื่นเต้นและท้าทาย

ระดับ คะแนน	ลักษณะบ่งชี้
	ต่ำ
2	ทรัพยากรเอื้อให้การประกอบกิจกรรมมีความน่าตื่นเต้นและท้าทายปานกลาง
3	ทรัพยากรเอื้อให้การประกอบกิจกรรมมีความน่าตื่นเต้นและท้าทายสูง

4.2 ด้านการจัดการสิ่งอำนวยความสะดวก บริการ และการสื่อความหมาย

4.2.1 ความกลมกลืนของสิ่งอำนวยความสะดวก

ระดับ คะแนน	ลักษณะบ่งชี้
1	สิ่งอำนวยความสะดวกหรือ สิ่งก่อสร้างไม่เหมาะสมและมีภาพลักษณ์ที่ขัดแย้งกับสภาพสิ่งแวดล้อมอย่างสิ้นเชิง
2	สิ่งอำนวยความสะดวกหรือ สิ่งก่อสร้าง มีความเหมาะสม และได้รับการออกแบบให้กลมกลืนกับสภาพแวดล้อม แต่ยังไม่สามารถส่งเสริมคุณค่าให้กับแหล่งท่องเที่ยวได้
3	มีการวางแผนการจัดการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างเหมาะสม ได้รับการออกแบบให้กลมกลืนกับสิ่งแวดล้อม สามารถสะท้อนถึงความเป็นเอกลักษณ์ของพื้นที่ทางธรรมชาติ หรือของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

4.2.2 ความเพียงพอของสิ่งอำนวยความสะดวก (Nature Tourism/Adventure Tourism)

ระดับ คะแนน	ลักษณะบ่งชี้
1	ไม่มีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานที่จำเป็นเพื่อรองรับความต้องการของนักท่องเที่ยว
2	มีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานไว้รองรับตามความจำเป็น และไม่เพียงพอต่อการรองรับนักท่องเที่ยว
3	มีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานรองรับกิจกรรมการ

	ท่องเที่ยวครบทุกประเภท
--	------------------------

4.2.3 คุณภาพสิ่งอำนวยความสะดวกด้านประโยชน์ใช้สอย

ระดับ คะแนน	ลักษณะบ่งชี้
1	สิ่งอำนวยความสะดวกส่วนใหญ่ไม่มีคุณภาพ ขาดการบำรุงรักษา
2	สิ่งอำนวยความสะดวกส่วนใหญ่มีคุณภาพ แต่ไม่สามารถรองรับการใช้ประโยชน์ได้ทั้งหมด
3	สิ่งอำนวยความสะดวกมีคุณภาพ สามารถรองรับกิจกรรมการใช้ประโยชน์ได้ครบทุกประเภทที่มี

4.2.4 การจัดการด้านความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน

ระดับ คะแนน	ลักษณะบ่งชี้
1	ไม่มีมาตรการในการควบคุมดูแลรักษาความปลอดภัย และไม่สามารถให้ความรู้สึกถึงความปลอดภัยและความมั่นใจในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว
2	มีเจ้าหน้าที่คอยดูแล หรือมีการติดตั้งป้ายและสัญญาณเตือนภัยในบริเวณที่มีโอกาสเกิดอันตรายแต่ไม่ทั่วถึง และไม่สามารถให้ความรู้สึกถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยวเท่าที่ควร
3	มีการจัดการด้านความปลอดภัย มีการจัดแผนงานและอุปกรณ์เครื่องมือต่างๆ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ที่มีความพร้อมได้รับการอบรมด้านความปลอดภัยมาเป็นอย่างดี เพื่อรองรับหรือแก้ไขสถานการณ์ในกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน มีการลงทะเบียนประวัตินักท่องเที่ยว มีการติดตั้งป้ายเตือนภัย แนะนำและประชาสัมพันธ์ด้านความปลอดภัยอย่างเหมาะสมเพียงพอ สามารถสร้างความรู้สึกปลอดภัย และมั่นใจในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี

4.2.5 คุณภาพในการให้บริการ

ระดับ คะแนน	ลักษณะบ่งชี้
1	ไม่มีการให้บริการและอำนวยความสะดวกด้านต่าง ๆ แก่ นักท่องเที่ยว หรือไม่สามารถสร้างความรู้สึกที่ดีต่อการได้มาเยือน
2	มีการให้บริการแต่ขาดการจัดการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบในแต่ละ ส่วนงาน การประสานงานด้านต่าง ๆ ไม่สะดวกเท่าที่ควร
3	มีการจัดการด้านการบริการนักท่องเที่ยวไว้เป็นอย่างดี การ ประสานงานสามารถทำได้อย่างรวดเร็ว มีการให้บริการด้านข้อมูล ข่าวสารและการบริการพื้นฐานที่จำเป็น สามารถสร้างความรู้สึกที่ดี และประทับใจในการเข้ามาเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยววนั้น

4.2.6 รูปแบบ เนื้อหา ความรู้และวิธีการสื่อความหมาย (Ecotourism)

ระดับ คะแนน	ลักษณะบ่งชี้
1	ไม่มีการจัดการด้านสื่อความหมาย เพื่อรองรับความต้องการของ นักท่องเที่ยว ในการศึกษาเรียนรู้ ขณะที่พื้นที่มีความเหมาะสมและมี ศักยภาพเพียงพอในการประกอบกิจกรรม
2	มีการจัดการสื่อความหมายอยู่บ้าง ทั้งประเภทการสื่อความหมาย โดยใช้คนและไม่ใช้คนหรือแบบผสมผสาน แต่ขาดความน่าสนใจ เพราะการออกแบบและจัดทำ ขาดความประณีต หรือไม่หลากหลาย
3	มีการจัดการด้านการสื่อความหมาย ซึ่งถูกออกแบบและจัดทำขึ้น อย่างประณีต มีการศึกษาและจัดทำโปรแกรมการสื่อความหมายที่ หลากหลายทั้งประเภทการสื่อความหมายโดยใช้คนและไม่ใช้คน หรือแบบผสมผสาน ส่งผลให้นักท่องเที่ยวได้รับประโยชน์และความ เพลิดเพลินจากการท่องเที่ยว

4.3 ด้านการจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อม

4.3.1 การจัดแบ่งเขตพื้นที่เหมาะสมต่อการท่องเที่ยว (Zoning)

ระดับ คะแนน	ลักษณะบ่งชี้
1	ไม่มีรูปแบบการจัดแบ่งเขตพื้นที่
2	การจัดแบ่งเขตพื้นที่การจัดการยังไม่ชัดเจน พื้นที่ถูกแบ่งออกเป็นเขตต่างๆ อย่างหยาบๆ ไม่สามารถควบคุมกิจกรรมให้เหมาะสมสอดคล้องกับเขตที่จำแนกได้
3	มีการจัดแบ่งเขตพื้นที่การจัดการอย่างชัดเจน ตามรูปแบบความสำคัญของระบบนิเวศและกิจกรรม สามารถควบคุมพื้นที่และการใช้ประโยชน์ไม่ให้เกิดผลกระทบ หรือเกิดผลกระทบขึ้นน้อยที่สุดต่อทรัพยากรในพื้นที่

4.3.2 การกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวในการประกอบกิจกรรม (CC)

ระดับ คะแนน	ลักษณะบ่งชี้
1	ไม่มีมาตรการในการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวให้เหมาะสมสัมพันธ์กับขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยว และสิ่งอำนวยความสะดวก
2	มีการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวให้เหมาะสม สัมพันธ์กับขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยว และสิ่งอำนวยความสะดวก แต่ยังขาดมาตรการในการควบคุมที่เข้มงวด
3	มีมาตรการในการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวเหมาะสมและสัมพันธ์กับขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกและมีมาตรการในการควบคุมที่เข้มงวดและจริงจัง

4.3.3 มาตรการเฝ้าระวังและป้องกันผลกระทบสิ่งแวดล้อม

ระดับ คะแนน	ลักษณะบ่งชี้
1	ไม่มีมาตรการ ในการดูแลเฝ้าระวังและป้องกันผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม และสังคมในแหล่งท่องเที่ยว
2	มีมาตรการ ในการดูแลเฝ้าระวังและป้องกันผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม และสังคมในแหล่งท่องเที่ยว <u>น้อย</u> หรือมีเพียงการติดตั้งป้ายแนะนำ ข้อควรปฏิบัติ และระเบียบข้อบังคับ แต่ไม่มีการดำเนินการอย่างจริงจัง
3	มีการตรวจสอบทรัพยากรในแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่ จัดทำรายการ และมีการศึกษาประเมินผลกระทบจากกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวต่อทรัพยากรธรรมชาติและสังคม ตลอดจนมีการกำหนดมาตรการในการป้องกันรักษาทรัพยากรอย่างเหมาะสม มีการติดตั้งป้ายแนะนำ และประชาสัมพันธ์ถึงข้อควรปฏิบัติ และระเบียบข้อบังคับภายในพื้นที่อย่างจริงจัง

4.3.4 การจัดการขยะและของเสีย

ระดับ คะแนน	ลักษณะบ่งชี้
1	ไม่มีอุปกรณ์รองรับขยะ ปล่อยให้พนักงานท่องเที่ยวทิ้งขยะโดยไม่มีเจ้าหน้าที่ดูแลและป้ายเตือน
2	มีอุปกรณ์รองรับขยะและของเสีย แต่ไม่เพียงพอกับปริมาณขยะและของเสียที่เกิดขึ้นภายในแหล่งท่องเที่ยว
3	มีอุปกรณ์รองรับขยะและของเสีย เพียงพอและเหมาะสม การออกแบบภาชนะกลมกลืนกับสภาพแวดล้อม มีระบบเก็บแยกชนิดขยะหรือมีการนำกลับมาใช้ใหม่ในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง

4.4 ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน

4.4.1 โอกาสในการเข้าร่วมดำเนินการและตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดการการท่องเที่ยว

ระดับ คะแนน	ลักษณะบ่งชี้
1	คนในชุมชน <u>ไม่มี</u> โอกาสได้มีส่วนร่วมในการดำเนินการ แสดงความคิดเห็นหรือตัดสินใจ ในการร่วมพัฒนาการท่องเที่ยว ทั้งที่การบริหารจัดการสามารถรองรับกิจกรรมด้านการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนได้
2	คนในชุมชน <u>มีส่วนร่วม</u> เป็นตัวแทนของชุมชน เข้าร่วมในคณะกรรมการ หรือการประชุมรับฟังความคิดเห็น เพื่อพิจารณาให้ข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็น ความต้องการของชุมชนในโครงการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่ส่งผลกระทบต่อชุมชน
3	<u>มีการดำเนินการจัดการการท่องเที่ยว</u> ร่วมกันกับหน่วยงานภาครัฐหรือเอกชน เป็นการมีส่วนร่วมที่ชุมชนมีอำนาจในการตัดสินใจดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการการท่องเที่ยวร่วมกับหน่วยงานของรัฐ เพื่อประโยชน์ของชุมชนและสังคมโดยรวม

4.4.2 การมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์ (Ecotourism)

ระดับ คะแนน	ลักษณะบ่งชี้
1	ประชาชนในท้องถิ่น <u>ไม่มี</u> ส่วนได้รับผลประโยชน์ หรือได้รับในระดับต่ำ และยังเสียเปรียบองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้องจากการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่
2	ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนได้รับผลประโยชน์ <u>บ้าง</u> จากการพัฒนาสาธารณะสาธารณูปโภคพื้นฐาน ในการหารายได้จากกิจกรรมที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการท่องเที่ยว
3	การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว และสาธารณูปโภคที่สร้างขึ้น เป็นการเอื้อให้ประชาชนในท้องถิ่นได้รับผลประโยชน์ ในการทำงานหรือหารายได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม ภายใต้กฎระเบียบและกติกา

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักวิจัยและส่งเสริมการเกษตร ฝ่ายยุทธศาสตร์และประสานงานวิจัย โทร. ๕๑๑๓-๔,๕

ที่ ศธ ๐๕๒๓.๖.๒.๒/

วันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอส่งร่างรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

เรียน ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและส่งเสริมวิชาการการเกษตร

ตามที่ข้าพเจ้านายชลดรงค์ ทองสงได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักวิจัยและส่งเสริมวิชาการการเกษตร ในปีงบประมาณ ๒๕๕๔ เป็นเงิน ๑๕๕,๐๐๐ บาท เพื่อดำเนินงานวิจัยเรื่อง ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศจังหวัดชุมพรและแนวทางในการพัฒนา

บัดนี้ งานวิจัยดังกล่าวได้สิ้นสุดแล้ว จึงขอส่งรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ มาจำนวน ๔ เล่ม พร้อมทั้งแผ่นข้อมูล เพื่อให้ทางสำนักวิจัยและส่งเสริมวิชาการการเกษตรได้ทำการเผยแพร่สู่สาธารณะต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(อาจารย์ชลดรงค์ ทองสง)

หัวหน้าโครงการวิจัย